

Viața noastră

Revistă trimestrială de cultură și viață a Casei de Ajutor Reciproc
Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad * Nr. 18 - Decembrie 2014

Revista „Viata noastra”

Revistă de cultură și viață a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”
Bârlad

**Așteptăm de la membrii noștri, și nu numai,
TEXTE, FOTOGRAFII, ESEURI, PROZĂ SAU POEZIE, ARTICOLE PE ORICE TEMĂ
și chiar întrebări sau nelămuriri în legătură cu activitatea Casei noastre
la datele de contact de mai jos:**

Adresa: Str. Nicolae Iorga Nr. 7a, loc. Bârlad, județul Vaslui, CP 731 182
Colectivul de redacție

Telefon: 0235-421.340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933. Email: revista@carpbarlad.ro

Din cuprins

MESAJE CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ 3 NICOLAIE MIHAI, CONSILIUL DIRECTOR C.A.R.P. „ELENA CUZA”, MARINA PRUNEA	MIHAI LUCA 28 <i>In memoriam - N.D. Cocea</i> <i>O familie de elită culturală din România</i>	VALERICA SCARLATACHE 48 <i>Tinerete fără bătrânețe</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 5 <i>De 116 ani în slujba persoanelor de vârstă a treia</i>	PETRUȘ ANDREI 29 <i>In memoriam – IOAN IANCU C.</i> <i>CODRESCU</i>	TEODORA CAZACU COSTEA 49 <i>Centenar Anica Năsu</i>
IMPRESII LA DUBLA ANIVERSARE A C.A.R.P. „ELENA CUZA” BÂRLAD 8	PETRUȘ ANDREI 30 Simion Bogdănescu - Guvernator în insula poeziei	NECULAI GHEȚĂU 50 <i>Cristian Vasile și povestea Zarazei</i>
GHIȚĂ CRISTIAN 11 <i>Valențe artistice la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad</i>	TEODORA ELENA ZALDEA 31 <i>Despre bărbați și... nu numai</i>	IORGU GĂLĂȚEANU 51 <i>Scoborînd pe scări în decenii</i>
LIVIA ANDREI 15 <i>„Simfonia Toamnei” - Spectacol aniversar</i>	LIVIA ANDREI 33 <i>„Nu uita că ești român!”</i>	CHIRIAC SAMOILĂ 54 <i>Ziceri și deziceri</i>
TEODORA SPÎNU 19 <i>Bătrânețe fără... bătrânețe!</i>	TEODORA ELENA ZALDEA 34 <i>Mândria de a fi ROMÂN!</i>	VASILE CHELARU 55 <i>Magia sărbătorilor de iarnă</i>
GRUIA NOVAC 20 <i>Glosă encomiastică despre „Nunta de Aur”</i>	PETRUȘ ANDREI 35 96 de ani de la Marea Unire	MIHAI LUCA 58 <i>Folclorul literar-muzical tradițional de Crăciun și de Anul Nou</i>
PETRUȘ ANDREI 23 <i>Eroii nu ne părăsesc nicicând</i>	MARIA MARIN 36 <i>Au dorit și au înfăptuit Marea Unire</i>	PLUGUȘOARE ȘI OBICEIURI DE IARNĂ 60
VALENTIN ROȘCA 25 <i>Eroismul poporului român în lupta pentru apărarea pământului străbun</i>	ALINA BUTNARU 38 <i>Palatul Comunal Bârlădean - așezământ octogenar</i>	NELU VASILE 71 <i>„Pod(ium)ul Înalt” al Umorului</i>
IOAN STAȘ 26 <i>25 Octombrie - Ziua Armatei Române</i>	NICOLETA ARNĂUTU 41 <i>Corneliu Vasilescu în al optulea deceniu de viață</i>	SELECȚIE DE NELU VASILE-NEVA 73 <i>Viața noastră văzută de epigramiști</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 27 <i>Din culisele ... Activității culturale a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad</i>	MARIA MARIN 46 <i>La Mulți Ani, Majestate !</i>	SERGHEI COLOȘENCO 74 <i>Rebus</i>
	Vasile CHELARU 47 <i>La Mulți Ani, Nicolaie Mihai !</i>	TEODORA ELENA ZALDEA 77 <i>Tinerete fără bătrânețe</i> <i>Coperta 1: Crăciun la C.A.R.P. „Elena Cuza”</i> <i>Copiii: Mina și Miruna Avram,</i> <i>Moș Crăciun - actorul Marcel Anghel</i>

Mesajul de Crăciun și Anul Nou al Președintelui C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

**Magistrat pensionar
Nicolai Mihai**

Stimați oameni buni, dragi prieteni,

Anul 2014 s-a evidențiat prin evenimente spectaculoase, multe benefice poporului român și creșterii prestigiului României în Europa și în lume, Chiar dacă aparentă, starea de bine a cetățenilor patriei s-a manifestat mai pregnant, ceea ce ne-a permis și nouă, celor care ne preocupăm de nevoile concrete ale importantului segment al pensionarilor, să ne organizăm amplu activitatea de care depinde dispoziția celor pe care-i slujim.

Aceste bune auspicii ne dau semne de încredere pentru anul care vine, în sensul că vor exista, cu siguranță, posibilități mai mari cu sprijinul cărora să întreprindem măsuri și activități care să conducă la îmbunătățirea asistenței sociale și culturale a membrilor Casei noastre de Ajutor Reciproc. În ce sens? Al împrumuturilor suficiente pentru acoperirea nevoilor inerente, al oferirii – ca și până acum – a unor ajutoare nerambursabile mai consistente, a organizării mai multor manifestări culturale care să îmbogățească viața spirituală individuală și familială a membrilor Casei, a simpatizanților și sprijinitorilor ei.

Acesta este, de fapt, țelul fundamental pe care-l urmărește permanent Conducerea și Consiliul Director al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, pentru că dorințele noastre converg spre întronarea stării de mulțumire și, mai apoi, de apreciere a unei activități care nu ar fi posibilă fără participarea entuziast-conștientă a membrilor acestei lucrative instituții obștești.

Iată de ce, stimați prieteni, membri și simpatizanți ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, vă adresez salutul meu colegial, iar sărbătorile de iarnă – *Crăciunul și Anul Nou* – să aducă în casele dumneavoastră liniște sufletească, bobul sperat de fericire, armonie în familiile cu copii și nepoți, urându-vă totodată ca Speranța să vă întărească dragostea de viață, de frumos și de adevăr, în așa fel încât *Anul 2015* să intre în casele și în inimile Dumneavoastră prin poarta larg deschisă a aspirațiilor în care credeți.

Doresc ca *Anul Nou – 2015* – să fie cu noi, cu toți, prieteni și neprieteni, în numele Păcii și al Înțelegerii între Oameni, Popoare și Ideologii.

La Mulți Ani !

Mesajul Consiliului Director cu ocazia Sărbătorilor de Iarnă

*Dragii noștri prieteni, colaboratori, colegi,
salariați ai C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad*

Suntem în pragul Sfințelor Sărbători de iarnă, ce ne obligă să fim mai buni, mai generoși și mai curajoși, să îndrăznim la aspirații mai mari pentru a construi o viață mai împlinită în anul ce se apropie cu pași repezi. N-avem motive să privim înapoi cu mânie, ci dimpotrivă suntem mândri de realizările noastre.

Nu le vom enumera, fiindcă vă sunt cunoscute, iar la cele mai multe dintre ele ați participat, bucurându-vă, ca și noi din toată inima. În monografia dedicată Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, dar și în revista „Viața noastră” sunt consemnate toate succesele noastre de peste an, a căror notorietate a depășit de mult granițele județului nostru.

Toate aceste realizări vi se datorează și utilizăm acest prilej pentru a vă mulțumi tuturor: PRIETENI, COLEGI, COLABORATORI pentru sprijinul, dăruirea de care ați dat dovadă, pentru abnegația și profesionalismul vostru.

Avem și pentru anul 2015 planuri mărețe, dar e încă prematur să vi le dezvăluim. Ne vom sfătui, ca de obicei, și vom depune toate eforturile înspre materializarea acestora.

Acum în pragul Noului An, vrem să vă mulțumim pentru tot ceea ce am izbutit să realizăm împreună, iar de Sfintele Sărbători vă dorim multă sănătate, bucurii alături de cei dragi.

„Sărbători fericite!” și „La mulți ani!”

O lecție de viață

Motto:

„Oamenii vor uita ce ai spus, vor uita ce ai făcut,
dar nu vor uita niciodată cum i-ai făcut să se simtă.”

(Maya Angelou)

Într-o lume în care **respectul** se definește, parcă, după alte reguli, ajungi să tresari la orice gest, la orice strop de candoare, la orice vorbă frumoasă, indiferent de unde vine ea.

Așa mi s-a întâmplat și mie, nu demult, într-o dimineață obișnuită, la servici, când nici nu mă așteptam ca cineva sau ceva să-mi schimbe, poate pentru totdeauna, imaginea despre ceea ce înseamnă respectul față de aproape.

Când s-a deschis ușa cabinetului am văzut un bărbat înalt, carunt, cu o privire caldă, ce susținea de braț o femeie mărunțică, ce pășea greu, încet, șovăielnic. A condus-o până la scaun, i l-a potrivit și i-a șoptit lângă ureche: „Șezi, Măriucă!”. Femeia s-a așezat, iar nenea Ștefan, a început să-mi spună despre motivul venirii lor: „Dumneaei e soția mea. Nu mai vede de vreo trei ani, iar acum nici nu mai aude, săraca. Am venit la Dumneavoastră să cerem ajutor.” Și ochii i s-au umplut de lacrimi. M-a trecut un fior. Am privit la bătrânica ce avea ochii parcă încețoșați și am încercat să-i vorbesc, s-o întreb ce mai face. Nu mi-a răspuns. O, Doamne, doar mi-a zis că nu aude..., m-am gândit într-o clipită. Atunci l-am văzut pe nenea Ștefan aplecându-se spre urechea soției Dumisale și spunându-i cu glas domol: „Măriucă, Dumneata pe mine mă auzi? Doamna doctor te întrebă ce mai faci.” Bătrânica i-a răspuns la fel de blând: „Nu fac bine, că n-o aud.”

Cărțile „spun” că oamenii cărora le-a scăzut auzul înțeleg mult mai bine vocile cunoscute. Experiența mea spune același lucru și, cu toate acestea, vocea aceea șoptită a lui nenea Ștefan nu putea fi auzită de tanti Măriuca... Acestea sunt lucrurile pentru care medicina nici nu trebuie să caute explicații. Le-ar cauta degeaba.

Au plecat din cabinet după o oră, ținându-se de braț și șoptindu-și ceva. Am rămas pe scaun, nedumerită, cu ochii pe audiograma ce arăta clar că bătrâna nu aude. Avea nevoie de un aparat auditiv pentru a ne auzi pe noi, ceilalți, pentru că pe nenea Ștefan îl va auzi și îl va înțelege oricum, în ciuda diagnosticului. Dragostea și respectul ajută oamenii să depășească orice obstacol, orice opreliște, orice necaz. Vocea caldă pe care Dumneaei a auzit-o mai bine de 50 de ani îi aduce alinare, o sprijină și numai de aceea tanti Măriuca o înțelege.

În prag de Sfinte Sărbători m-am gândit să vă împărtășesc emoția care m-a marcat, care m-a făcut să cred și mai mult în miracolul pe care doar iubirea, credința și respectul îl poate aduce în viața oamenilor.

Vă doresc să aveți sărbători binecuvântate alături de cei ce vă sunt dragi!

Cu deosebit respect,
Dr. Marina Prunea

De 116 ani în slujba persoanelor de vârstă a treia

Lucrările Adunării Generale Extraordinare a Casei de Ajutor
Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

9 Octombrie 2014

Suntem în plină toamnă, iar asta se simte la tot pasul și în tot ceea ce facem. E anotimpul ce ne obligă să ne oprim pentru o clipă din goana noastră zilnică pentru a pune pe cântar realizările obținute de – a lungul unui an. Și Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza” Bârlad a mai adăugat o filă la cele 116 deja existente de la înființarea sa, precum și la cele 60 rezultate în urma procesului de reorganizare prin care a trecut. Drumul străbătut nu a fost unul ușor, dar întregul colectiv al Casei: conducători, salariați, membri, voluntari, colaboratori, și-au adus aportul în îndeplinirea celui mai important obiectiv al unei asociații de tip C.A.R.P., și anume: întrajutorarea generațiilor de pensionari.

Anii trec, anii vin.... și iată-ne ajunși la momentul evaluării proiectelor ce au fost implementate de-a lungul timpului. Pe 9 octombrie a.c. au fost organizate lucrările Adunării Generale Extraordinare a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza,” pretext numai bun pentru celebrarea a 116 ani de la înființarea Casei și a 60 de ani de la reorganizarea sa. La ceas aniversar, ne-au fost alături autoritățile județene, locale, precum și asociațiile C.A.R.P. din țară, precum: **Dumitru Buzatu**, președintele Consiliului Județean Vaslui; **Valeriu Caragață**, administratorul public al județului Vaslui; **Adrian Solomon**, deputat; **Marin Bunea**, viceprimar al municipiului Bârlad; **Mircea Mamalaucă**, director

al Muzeului Vasile Pârvan, Bârlad; **Alixandru Porumb**, președintele Asociației Persoanelor Vârșnice din județul Vaslui; **Cristina Toma**, consilier superior Casa Locală de Pensii Bârlad; **Preda Nedelcu**, președintele Federației Pensionarilor din România și **C.A.R.P. Pitești, Câmpulung Muscel, Curtea de Argeș, Turda, Târgoviște, Pucioasa, Galați, Reghin, Roman, Fălticeni, Roșiorii de Vede, Suceava**.

Lucrările au debutat cu prezentarea:

- Raportului Consiliului Director privind activitatea Casei de la înființarea sa și până în prezent;
- Bugetului de venituri și cheltuieli în intervalul 2010-2014;
- Raportului Comisiei de Cenzori pe această perioadă;
- Lansarea Monografiei C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, autori: Nicolae Mihai și Gheorghe Gherghe;
- Acordarea de diplome aniversare și de excelență tuturor participanților la lucrările Adunării Generale Extraordinare.

Privind în urmă, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” are ce pune pe cântarul realizărilor: înființarea de sucursale în mediul rural, a magazinelor de tip economat, a magazinelor cu profil naturist și funerar, a unei frizerii, a unei croitorii, deschiderea a trei cabinete stomatologice, a unui cabinet de reflexoterapie, oftalmologie, dar și de tratamente și igienă corporală, precum și a unui cabinet de termomasaj dotat cu aparatură ultramodernă, etc.

„Avansând pe calea raționamentelor, menționăm faptul că de-a lungul anilor, Casa de Ajutor Reciproc a câștigat tot mai mulți adepți, datorită politicilor de protecție socială promovate în spiritul principiului solidarității și întrajutorării generațiilor de pensionari.”¹ Astfel, în fiecare an bunicii noștri au putut beneficia de ajutoare rambursabile cu dobânzi avantajoase, precum și de ajutoare nerambursabile, de deces. Pe lângă aceste facilități, „Consiliul Director și președintele Casei au

1 Gherghe, Gheorghe și Mihai, Nicolae, *Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza” Bârlad*, Bârlad, Editura Sfera, 2014, p.270

decis organizarea unor activități social-culturale menite a le induce vârstnicilor sentimentul de implicare în viața comunității în care își duc traiul zilnic, pentru a nu se simți singuri și marginalizați.”²

Iată că, asociația C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad are cu ce se mândri întrucât conducătorii, salariații, membrii și colaboratorii săi, prin entuziasm, competență și dăruire au reușit să înscrie această instituție nonfinanciară în peisajul autohton drept una dintre cele mai mari organizații de pensionari din județul Vaslui.

Aspectele descrise mai sus au stârnit un val de aprecieri din partea invitaților, dintre care cităm:

"Este de datoria noastră să ne amintim de cei care au pus prima cărămidă și au reorganizat acest edificiu de binefacere individuală și colectivă. Să-i pomenim și să nu îi uităm pe cei care în 60 de ani de existență a C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad au contribuit la evoluția și dezvoltarea permanentă, cantitativă și calitativă, a celei mai mari organizații a pensionarilor din județul Vaslui și printre primele din țară. Astăzi, C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad sub îndrumarea profesionistă a actualei conduceri, oferă o reală protecție socială și activități multiple de comunicare, sociale, petrecerea timpului liber." (**Alixandru Porumb**, președintele Asociației Persoanelor Vârstnice din județul Vaslui)

"În calitate de contabil șef al C.A.R.P. Suceava, am participat și la aniversarea celor 60 de ani de activitate a C.A.R.P. Bârlad. În zilele de 7, 8, 9 octombrie 2014 am avut prilejul să mă bucur nespus de mult, că unitățile de tip C.A.R.P., prin acțiunile și activitățile desfășurate de C.A.R.P. Bârlad, sunt cunoscute și apreciate în întreaga țară. De asemenea, apreciez revista "Viața

noastră" întrucât are incluse în paginile sale date despre sărbătorile religioase. Sunt membri ai C.A.R.P. Suceava care solicită să o citească, vă apreciază și vă felicită." (**Ana Negru**, contabil șef C.A.R.P. Suceava)

Pentru a populariza și mai eficient politica asociației, respectiv aceea de întraajutorare, Consiliul Director împreună cu președintele Nicolae Mihai au decis și realizarea unei monografii care să illustreze evoluția Casei de-a lungul anilor, volum ce a fost lansat în cadrul lucrărilor Adunării Generale Extraordinare. În acest sens, **prof. Gruia Novac** menționa următoarele: *"Monografia Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad va rămâne cu certitudine, un reper pentru activitățile viitoare, un model de relatare și evaluare a intențiilor și posibilităților unei instituții lucrative, care, cu orgoliul reținut și tacticos, a avut ambiția de a oferi membrilor ei și altceva, în afară de împrumuturi și ajutoare, din credința că Omul, indiferent de vârstă, dar mai abilitat când e la cea de a treia, are nevoie și de căldură sufletească ecumenică. Pentru intenția lor reușită, domnii Gheorghe Gherghe și Nicolae Mihai, autorii ostenitori ai Monografiei, merită laudele noastre, știindu-se că orice final fericit încoronează o operă."*

Lucrările Adunării Generale Extraordinare s-au încheiat sub auspiciile angajamentului pe care conducerea C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad l-a reiterat în fața persoanelor de vârstă a treia. Aceasta va continua ca și până acum să le fie un partener de nădejde în lupta cu greutățile zilnice, să promoveze politicile de protecție socială întemeiate pe principiile solidarității și întrajutorării, să le confere prin activitățile cu caracter cultural, sportiv o clipă de relaxare, mângâiere și speranță.

2 Idem, p.272

Impresii la dubla aniversare a C.A.R. Pensionari „Elena Cuza” Bârlad

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ A PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA

Stimate domnule președinte,

Eu și colega mea, doamna Luciana Cănilă, ajunși acasă, am simțit nevoia să vă transmitem încă o dată și pe această cale, călduroase felicitări pentru modul desăvârșit în care ați organizat celebrarea înființării și reorganizării în urmă cu 60 de ani a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” și totodată să vă mulțumim mult de tot pentru atenția pe care ați manifestat-o față de noi.

Cu cele mai bune sentimente,

Președinte,

Preda NEDELICU

C.A.R.P. „SPERANȚA” PUCIOASA

**Stimate domnule Președinte Mihai Nicolaie
al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad**

Am fost profund impresionat de manifestările organizate cu prilejul sărbătoririi a 116 ani de la înființare și 60 de ani de la reorganizarea C.A.R.P. „Elena Cuza”, unitate cu performanțe și vastă experiență în slujba pensionarilor, asociație reprezentativă de prim rang în România.

Vă felicităm încă o dată și pe această cale pentru modul în care înfăptuiți politica socială și de solidaritate umană, crearea a cât mai multe oportunități pentru o viață decentă persoanelor vârstnice, a serviciilor sociale complexe oferite membrilor și nu în ultimul rând pentru participarea de excepție a acestora la viața cultural artistică a urbei dumneavoastră.

Cele două zile petrecute alături de dumneavoastră la manifestările dedicate momentului aniversar, ne-au oferit clipe de neuitat și de mare satisfacție, înconjurați cu multă atenție și prietenie pentru care vă suntem profund recunoscători.

De asemenea, posibilitatea oferită de dumneavoastră de a vizita câteva obiective ale municipiului, ne-a relevat încă o dată faptul că la Bârlad s-au născut, au trăit și trăiesc personalități de seamă ale culturii și artei românești, care au contribuit și contribuie la patrimoniul și zestrea națională a poporului român.

Persoanlitatea dumneavoastră marcantă, desfășurată ca magistrat și om al dreptății, dă garanția desfășurării în continuare a unei activități de excepție în fruntea C.A.R.P. „Elena Cuza”, spre izbânda și succese.

Colaborarea, schimbul de experiență și cooperarea între C.A.R.P. „Speranța” Pucioasa și C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, va reprezenta în permanență un exemplu de urmat.

Vă rugăm domnule președinte, ca în numele delegației noastre participante la aniversare, să primiți respectul și prietenia noastră, să vă urăm mult succes în activitatea de viitor, multă sănătate și fericire.

LA MULȚI ANI, dumneavoastră și C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad.

Delegația C.A.R.P. „Speranța” Pucioasa

Președinte: Dragomir Diaconescu

Vicepreședinte: Mircea Simion

Contabil Șef: Nicoleta Geala

Consilier: Nicolae Manea

Am fost onorați de invitația dumneavoastră de a participa la aniversarea a 116 ani de la înființare și 60 de ani de la reorganizarea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad.

În primul rând, vă adresăm sincere și meritate felicitări pentru activitatea depusă la unul dintre obiectivele importante ale orașului dumneavoastră - Asociația de tip C.A.R. care promovează politici de protecție socială, având la bază principiul solidarității și întraajutorării persoanelor de vârstă a treia și nu numai. Ne-am întors cu o impresie deosebită, având în vedere sprijinul pe care îl acordați în lupta zilnică cu traiul greu unor persoane aflate în dificultate.

În calitate de președinte al C.A.R. Pensionari Câmpulung Muscel, județul Argeș, am fost prezent împreună cu Florică Cristian - contabilul principal al asociației și cu încă doi membri consilieri: d-na Luțea Angela și d-na Lupu Maria.

Ne-a bucurat foarte mult onoarea pe care ne-ați făcut-o și primirea călduroasă a domnului Nicolae Mihai, președintele C.A.R.P. “Elena Cuza” însoțit de membrii Consiliului Director, Comisiei de Cenzori.

Conferința prezentată de dl. președinte Nicolae Mihai la sediul Asociației C.A.R.P. “Elena Cuza” a fost urmărită cu deosebit interes de către toți invitații. Delegația C.A.R.P. Câmpulung Muscel a remarcat faptul că aveți un număr foarte mare de membri în asociație, peste 31 000 din care peste 19 000 în municipiul Bârlad. Cu acest prilej ați adresat și un mesaj cu ocazia sărbătoririi zilei de 1 octombrie 2014 – “Ziua internațională a vârstnicilor” prin care aminteați că nu trebuie uitată cei care în 60 de ani de existență a C.A.R. Pensionari “Elena Cuza” au contribuit la evoluția și dezvoltarea continuă a celei mai mari asociații de pensionari din județul Vaslui. Din prezentare a mai reieșit faptul că asociația dumneavoastră are un număr foarte mare de activități și servicii organizate exemplar ce funcționează în beneficiul membrilor C.A.R. Pensionari. Programul cultural artistic care s-a desfășurat pe perioada celor trei zile a fost unul deosebit. În prima zi am făcut cunoștință cu invitați de marcă ai Uniunii Artiștilor Plastici din țară, pictorii Romeo Antonio Pălie și Ovidu Cucu care au expus pe simeze o parte din valoroasele lor lucrări artistice.

Alături de cei doi pictori sub titlul “Interferențe artistice,” sculptorul Liviu Brezeanu din orașul Pucioasa, jud. Dâmbovița ne-a prezentat câteva din operele sale de sculptură și mai ales de grafică.

A doua zi am fost marcați de un eveniment deosebit: sfințirea unei troițe ce a fost ridicată în curtea sediului principal al Asociației C.A.R.P. “Elena Cuza,” la care au participat invitații împreună cu persoane de seamă din orașul Bârlad.

În continuare, am vizitat muzeul “Vasile Pârvan” cu secțiile: arheologie, științele naturii, astronomie, sculptură “Marcel Guguianu” și planetarium care sunt de o importanță deosebită. Mulțumim gazdelor și pentru vizitarea Teatrului “Victor Ioan Popa”, Clubului Sportiv Școlar, Grădinei publice, Parcului Zoologic și Mănăstirii Bujoreni.

În cinstea aniversării, seara am participat la un spectacol festiv de mare clasă la Casa de cultură “George Tutoveanu” Bârlad. În ultima zi, “Adunarea festivă” de la Colegiul National „Gheorghe Roșca Codreanu” ne-a oferit întâlnirea cu pensionari bucuroși că au luat parte la dubla sărbătoare. De asemenea, ne-a făcut o deosebită plăcere să-i cunoștem pe oamenii de cultură: dl prof. Gheorghe Gherghe și dl. prof. Gruia Novac.

Aniversarea s-a încheiat cu vizitarea sucursalei Banca, unde a avut loc masa festivă. Pentru realizările deosebite și pentru modul de organizare al C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad, membrii delegației C.A.R.P. Câmpulung Muscel vă aduc cuvinte de laudă și felicitări în mod deosebit d-lui Nicolae Mihai, președintele C.A.R. Pensionari “Elena Cuza” Bârlad.

Președintele C.A.R.P. Câmpulung Muscel, Gheorghe Constantin

„Am fost și suntem onorați de primirea ce ne-a fost făcută, nouă celor de la Asociația C.A.R.P. “Armonia” Vălenii de Munte, grup de salariați și organele alese în număr de 48 de membri. Ce am văzut la acest **holding** nu prea se vede la alte Case. Mulțumim călduros domnului președinte Mihai Nicolae, colectivului de la acest C.A.R.P. care ne-au primit cu căldură, rugându-i să nu ne ocolească atunci când vor veni în Prahova.” (Constantin Săvulescu, președintele C.A.R.P. “Armonia” Vălenii de Munte)

„Am vizitat această instituție a pensionarilor din Bârlad și am rămas profund impresionat de tot ceea ce există aici: spații frumos amenajate, servicii impecabile și condiții deosebite pentru membrii C.A.R.P. Vă felicităm din toată inima!” (Constantin Grecu, consilier cultural – sportiv C.A.R.P. “Speranța” Hunedoara)

„În calitate de președinte C.A.R.P. Curtea de Argeș exprim înțelegerea noastră admirație față de realizările C.A.R.P. Bârlad.

Considerăm că asociația este condusă cu multă răbdare și competență de domnul președinte și Consiliul Director împreună cu salariații săi. Viața culturală acumulată de secole în acest colț de țară și-a pus amprenta și pe activitatea C.A.R.P. Bârlad în cel mai înalt nivel. Viața comunității de pensionari este adânc reflectată în activitățile de protecție socială. Felicităm întregul colectiv și propunem dacă va fi cazul să participăm la aniversarea a 120 de ani a acestei societăți.” (ing. Apostol Zamfira, președintele C.A.R.P. Curtea de Argeș)

„Vă mulțumim pentru invitație și vă dorim toate cele bune în activitatea dvs.” (Președintele C.A.R.P. Cugir)

„Oameni deosebiți, locuri deosebite, o adevărată încântare să pășești în orașul dvs. plin de nostalgii și artă plastică, foarte bine puse în valoare de oficialitățile vechi și noi ale orașului. Cele mai calde felicitări pentru realizările C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad și pentru conducerea acestei instituții! La

multe realizări!” (**Sculptor, profesor Liviu Brezeanu**)

„Delegația Asociației C.A.R.P. Roșiorii de Vede, județul Teleorman a participat la manifestările organizate în perioada 7 – 10 octombrie 2014 cu prilejul aniversării celor 60 de ani de la reorganizarea C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad. Am rămas plăcut impresionați de modul modern și eficient de organizare și conducere a Casei, a președintelui Mihai Nicolaie - fost procuror, om al legii, ordinii și disciplinei. Apreciem rezultatele remarcabile printre care: primirea de membri, fondul social privat; împrumuturile și asigurările acordate; activitățile în cele 31 filiale; relațiile foarte bune cu autoritățile locale (Consiliul județean, primăria, Consiliul Local, oameni de cultură și personalități de știință, scriitori, pictori, etc.) Toate aceste rezultate se datorează stilului și modului de lucru al președintelui, Consiliului Director, Comisiei de Cenzori și personalului salariat. Felicitări și La mulți ani!” (**Președintele C.A.R.P. Roșiorii de Vede**)

“Suntem impresionați de gradul de dezvoltare al C.A.R.P. Bârlad, precum și de modul de organizare al procesului de reorganizare. Propunem ca C.A.R.P. Bârlad să primească locul I pe țară împreună cu președintele Mihai Nicolaie. Urăm La mulți ani și multă sănătate!” (**C.A.R.P. Câmpulung Muscel**)

“Activitatea de azi de înaltă ținută intelectuală – un adevărat regal ne-a înnobilit și pe noi – cursanții și ne-a dat speranța la o viață frumoasă și la vârsta a treia. Mulțumiri și aprecieri pozitive la superlativ pentru organizație, pentru susținători.” (**prof. Lucreția Cristian**)

“Delegația C.A.R.P. Reghin vă felicită pentru această splendidă aniversare, pentru rezultatele obținute și vă urează pentru perioada care vine, sănătate, realizarea tuturor proiectelor în interesul persoanelor vârstnice și nu numai. Pentru noi sunteți un exemplu de urmat.” (**Leon Stoica, președintele C.A.R.P. Reghin**)

“Vă felicităm pentru realizările C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad, pentru ajutorarea membrilor săi și pentru sistemul de organizare și colaborare cu autoritățile locale, unitățile de cultură și modul de implicare a membrilor organizației, pentru conceperea și realizarea acțiunilor culturale, pentru recunoașterea și promovarea valorilor locale.” (**Dumitru Călărășanu, președintele C.A.R.P. Roman**)

“Colectivul C.A.R.P. “Omenia” Târgoviște transmite cele mai bune gânduri întregului colectiv al C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad în frunte cu inimosul președinte Nicolaie Mihai care a dat dovadă de mult profesionalism la conducerea Casei. Din ceea ce cunosc eu personal acest C.A.R.P. a înflorit spre binele membrilor săi de ce nu și al colectivului de salariați. Vă doresc multă sănătate, să duceți acest C.A.R.P. pe cele mai înalte culmi. La mulți ani!” (**Președintele C.A.R.P. “Omenia” Târgoviște**)

“În prag de toamnă, delegația Asociației C.A.R.P. din Galați vă dorește, la ceas aniversar multă, multă sănătate, bucurii și împliniri tuturor celor care cu mare drag și ospitalitate ne-au oferit în cele 3 zile un exemplu de dăruire pentru aceea

care alcătuiesc marea familie a Caselor de Ajutor Reciproc a Pensionarilor. Vă mulțumim pentru experiența de neuitat, să aveți parte de clipe de împliniri și reușite atât în plan profesional cât și familial. Recunoștința noastră întregului colectiv de salariați, membri ai Consiliului Director, ai Comisiei de Cenzori și nu în ultimul rând domnului președinte Mihai Nicolaie.” (**Ionel Hâncu, președintele C.A.R.P. Galați**)

“La mulți ani C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad pentru 60 de activitate în slujba pensionarilor. Vă mulțumim pentru organizarea de excepție. Vă mulțumim pentru spectacolul realizat la Casa de Cultură Bârlad. Vă felicităm pentru spectacolul de folclor artistic – ce pune în valoare activitatea din sucursale. Vă felicităm pentru activitatea cultural - artistică în ansamblul ei. Vă mulțumim pentru activitatea de protecție socială pe care o asigurați membrilor dvs. Să trăiți mulți ani! Și să ne vedem sănătoși peste 10 ani!” (**Dragomir Diaconescu, președintele C.A.R.P. Pucioasa**)

“Vă mulțumim pentru clipele frumoase pe care le oferiți periodic membrilor C.A.R.P. și nu numai! Învățăm împreună cu dumneavoastră să trăim frumos, să îmbătrânim frumos, să ne bucurăm de viață și să trăim clipe cu adevărat! Felicitări!” (**Mihai Gheciu**)

“Acum la ceas aniversar țin să urez membrilor Casei, conducerii și tuturor colaboratorilor Mulți ani cu sănătate!” (**Alexandru Miron**)

“Sunt impresionat! Nota 10!” (**ing. Valeriu Costăchescu**)

“Sunt mișcat de activitatea C.A.R.P. Bârlad și de conducere.” (**ing. Eduard Angheluță**)

“Un gând bun pentru liderii Casei de Ajutor a Pensionarilor “Elena Cuza” din Bârlad la acest început frumos de octombrie. Sincere felicitări!” (**prof. Oltea Rășcanu Gramaticu**)

“Aniversarea a 60 de ani de la înființarea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, îmi oferă plăcutul prilej de a îmi exprima admirația pentru felul în care aici se îmbină actele de ajutor cu cele sociale și culturale. Cinste celor vrednici!” (**comisar șef Vasile Chelaru**)

“Casa de Ajutor Reciproc se dovedește a fi nu numai o instituție care ajută material pe pensionari, ci și o instituție care promovează valorile spirituale ale poporului român în general și ale bârlădenilor în special. Cinste președintelui Casei, magistrat pensionar Mihai Nicolaie și Consiliului Director.” (**prof. Maria Marin**)

“Cinste și onoare Consiliului Director al C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad pentru realizări în frunte cu al lui conducător, procuror Mihai Nicolaie.” (**prof. Nicolae Ghețău**)

“Cu deosebit respect față de membrii C.A.R.P. Bârlad și față de echipa de conducere în frunte cu președintele Mihai Nicolaie. Un om care a dat activității C.A.R.P. Bârlad vigoarea necesară. Mult succes și viață lungă în peisajul socio-economic al urbei noastre!” (**deputat Adrian Solomon**)

Valențe artistice la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad Cronică de ocazie

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza” Bârlad a celebrat împlinirea a 116 ani de la înființare și a 60 de la reorganizare printr-o serie de manifestări sociale și cultural - artistice deosebite, oferind membrilor, familiilor acestora, comunității locale și invitaților, un prilej de educație patriotică, moral-religioasă și estetică.

Un moment important l-a constituit sfințirea drapelului Casei și a Troiței – operă a sculptorului Liviu Brezeanu.

Cuvântul troiță provine din slavul “trojka” simbolizând Sf. Treime și reprezintă pe Iisus Hristos răstignit pe cruce, aflat într-o grea suferință, pe care autorul a materializat-o printr-un expresionism neogotic, inspirând celor care o privesc teama de păcat și chinurile ce-i așteaptă în cazul încălcării normelor moral-creștine. Pe lângă imaginea lui Hristos și a Maicii Domnului cu pruncul, autorul a adăugat și soarele și luna ca simboluri eterne, trimițându-ne cu gândul la balada “Miorița”: “...Soarele și luna mi-au ținut cununa...”, iar citatele anexe întregesc simbolistica monumentului.

Rugăciunea rostită de protopopul Lăiu și un sobor de preoți, are puterea de a purifica locul unde este amplasată și de a alunga spiritele rele:

“Trimite Doamne acum harul Presfântului Tău Duh peste acest semn al crucii și-l binecuvântează, îl sfințește și-i dă lui ca să fie semn înfricoșător și tare asupra vrăjmașilor văzuți și nevăzuți (...) și tuturor celor ce se vor închina

Ție, înaintea semnelor acestuia și rugăciuni vor aduce să le fii milostiv ascultător și îndurat împlinitor al tuturor cererilor celor către mântuire.”

La slujba de sfințire se stabilește și hramul troiței, ales de ctitor, sărbătorit anual și se pomenesc morții – personalități ale Bârladului trecute în lumea umbrelor, și vii – cei ai prezentului.

Troița este o biserică în miniatură și un semn al credinței și rezistenței poporului român în fața vicisitudinilor istoriei, așezată la răscruce de drumuri, arătând călătorilor calea cea dreaptă, a credinței. *“ Ea înlocuia biserică, o rezuma în ce avea mai caracteristic” – Nicolae Iorga.*

În cadrul troițelor se întâlnesc mai multe arte, devenind o “sinteză,” prin:

- arhitectură peisagistică – încadrarea în spațiu;
- sculptură – basorelieful propriu-zis;
- pictură murală – în alte cazuri;
- artele textile – prin împodobirea troiței cu ștergere cusute cu motive decorative populare.

Corolarul activităților dedicate aniversării a fost întregit de cele două expoziții de artă plastică ale unor artiști consacrați: sculptură și grafică, sub titlul: “Interferențe artistice,” a sculptorului Liviu Brezeanu, din orașul Pucioasa, județul Dâmbovița, și pictură intitulată: “Imaginea lumii ca metaforă artistică,” autori, concitadini noștri: Antonio Romeo Pălie și Ovidiu Cucu.

Artistul Liviu Brezeanu este un produs al Academiei

de Artă din București, având un C.V. bogat, cu participări la numeroase expoziții și simpozioane din țară și străinătate (China), dar și cu inițiativa înființării unei tabere de artă plastică în localitatea natală, lucrările participanților urmând să decoreze spațiile publice exterioare ale localității. Cronici favorabile în presa locală și centrală.

Lucrările expuse nu au titluri, autorul lăsând privitorului posibilitatea de a dialoga cu opera, de a o interpreta, de a găsi semnificația pe care a dorit să o comunice artistul, de a-și pune probleme de ordin constructiv și sugestiv, intuind titluri pentru fiecare lucrare.

Sculptura presupune forme și volume înscrise în spațiu, materializarea unor idei prin simboluri, îmbinare între materie și spirit, o viziune plastică tridimensională a lumii reale sau imaginare, un mod de a reflecta într-o lume plină de semnificații și de a contempla ceea ce artistul a gândit despre realitatea înconjurătoare, folosind limbajul plastic. La fel și în grafica de contrast, tehnica pastel pe fond închis, în care linia ca mijloc de expresie dă viață imaginilor.

Abordând tehnici și tematici diferite religioase și laice, artistul îmbină în mod fericit sacral – “Troiță,” “Madona cu Pruncul” – cu profanul – “Lupta lui Dragoș cu zimbrii” – sugerând momentul istoric 1359 – descălecatul Moldovei. Celelalte lucrări, ciclul maternității în diferite ipostaze, capete de expresie, coloana “Generații” – totem al succesiunii vieții, forme și volume concave și

convexe traforate, jocuri între plinuri și goluri având similitudini cu arta universală a lui Henry Moore, planuri diferite, orizontale, verticale și oblice, cărora artistul le dă viață prin “metafore plastice.” Generos, a donat C.A.R.P. Bârlad, coloana “Generații.”

Antonio Romeo Pălie, discipol al maestrului Vasile Grigore, a preluat de la acesta, culorile spectrului solar, pe care datorită unui talent nativ și al unui exercițiu continuu, le-a prelucrat în numeroase producții prezentate în diverse expoziții personale și de grup. Membru al U.A.P. Galați, participă frecvent la expozițiile filialei și pe plan local sau național. Teme favorite: natura statică și peisajul, tehnica preferată – pictura cu cuțitul de paletă care îi dă posibilitatea unor amestecuri de culoare deosebite pure și expresive mai greu de obținut din pensulă.

Ovidiu Cucu se prezintă cu lucrări de pictură realiste, dar și o grafică perspectivală monocromă pe albastruri cu personaje filiforme, alungite, a la Giacometti, care populează spațiile sale plastice.

Vernisarea celor două expoziții ne-a prilejuit ocazia de a reflecta asupra unor noțiuni despre artă în general și despre arta plastică în special.

Artă este o activitate a omului care are drept scop producerea unor valori estetice, frumoase, folosind mijloace de exprimare cu caracter specific, reflectând realitatea înconjurătoare prin imagini artistice cu mijloace specifice și tehnici diferite. Astfel: literatura este artă a cuvântului; muzica – artă a sunetelor; teatrul – artă a

scenei; cinematograful – artă a imaginii; coregrafia – artă a dansului, a baletului; plastica – artă a formelor, volumelor și culorilor.

Artă este oricând și oriunde un produs de cultură și nu a fost înlocuită de alte valori, alăturându-se celor două componente ale gândirii și acțiunii umane: rațiunea și morala.

La baza artei – ca totalitate a operelor dintr-o epocă sau țară stau două elemente fundamentale:

1. Creația – ca proces prin care artistul concepe și realizează opera, și
2. Receptarea – actul prin care publicul ia contact cu creația artistului, cu ideile, senzațiile, emoțiile, transmise prin intermediul operei și al interpretului, în muzică, teatru, film.

În plastică, opera de artă este rezultatul unui proces de creație care constă în structurarea unui spațiu ce devine plastic prin transfigurarea unor forme într-un mod echilibrat, armonios și expresiv, astfel încât opera de artă să poată fi integrată în sfera valorilor estetice – ale frumosului. Valoarea produsă de artă este estetică, iar puterea și religia s-au slujit de operele artiștilor pentru comunicare vizuală și educație prin imagini și ritualuri.

Alături de celelalte manifestări, expozițiile de artă au satisfăcut publicul avizat contribuind la detașarea de disconfortul psihic cotidian și oferind momente de revelație spirituală.

Felicitări inițiatorilor, organizatorilor și participanților!

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad

ÎMPREUNA SUNTEM MAI PUTERNICI!

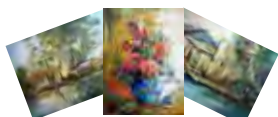

Prezintă la ceas aniversar

pe data de 7 Octombrie 2014, orele 18.30,
în sala A.I. Cuza din cadrul Casei.

„Metafora artistică ca imagine a lumii”

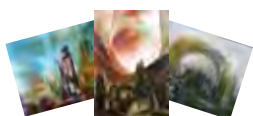
Expoziție a artiștilor plastici

Antonio Romeo Pălie

Ovidiu Cucu

Aurel Manole

organizată de Uniunea Artiștilor Plastici din România,
Direcția Documentare Oficiul Patrimoniu Muzee

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad

ÎMPREUNA SUNTEM MAI PUTERNICI!

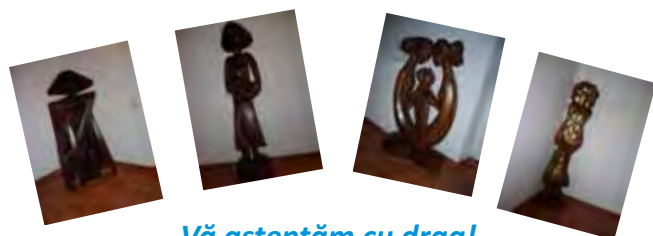

Prezintă la ceas aniversar

pe data de 7 Octombrie 2014, orele 18.30,
în sala A.I. Cuza din cadrul Casei.

„Interferențe artistice”

expoziție de sculptură și grafică a
sculptorului Liviu Brezeanu din orașul
Pucioasa, județul Dâmbovița, membru al
Uniunii Artiștilor Plastici.

Vă așteptăm cu drag!

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad
invită membrii săi, Miercuri, 8 Octombrie, orele 17.00, la Sala Mare a Casei de Cultură Bârlad, la spectacolul aniversar:

"Simfonia Toamnei"

Spectacol literar artistic, coregrafic și muzical

SURPRIZĂ
"Un artist cum altul nu-i!"

Ansamblul "Răzeși"
din Pogonești

Corul C.A.R.P. "Elena Cuza"
Crizantema

Ansamblul "Voioși"
din Fedești, comuna Șuletea

Ansamblul de dansuri al
C.A.R.P. "Elena Cuza" Hora

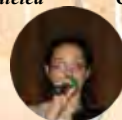
Zaharia Paula

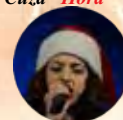
Tufă Dragoș

Matei Aneta

Zbîrcea Isabela

Chelaru Diana

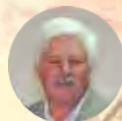
Petruș Andrei

Gheciu Ioan

Olaru Dumitru

Iftene Cioriciu

Staș Ioan

Arnăutu Valeriu

Momente vesele și prezentarea

Spînu Teodora Gabriela - Secretar Literar la Teatrul V.I. Popa Bârlad

* Intrarea la Spectacol se face pe bază de invitație. Relații la ghișeu 2 al Casei.

Parteneri:

PROF. LIVIA ANDREI

Spectacol Aniversar

Spectacolul „SIMFONIA TOAMNEI” ce a avut loc în ziua de 8 octombrie 2014 la Casa de Cultură „George Tutoveanu” din Bârlad și-a propus celebrarea a 116 ani de la înființare, respectiv 60 de ani de la reorganizarea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza.”

Versurile ce au însoțit fiecare moment artistic au fost semnate de poetul Petruș Andrei. Mai jos, încercăm să vă oferim desfășurătorul acestui spectacol plin de vibrație și emoție artistică, un adevărat festin ce a încântat publicul de toate vârstele din municipiul Bârlad, dar și oaspeții Casei veniți din toată țara:

La ceas aniversar

Aducem celor dinainte
Adâncă noastră mulțumire
Și în buchetul de cuvinte
Noi punem floarea de iubire.

Acei ce casa o zidiră
Și la un loc au pus puțînul
Pe Fiul Domnului slăviră
Și-au împărțit pâinea și vinul.

Iar cei de azi continuară
Ca să mențină clar izvorul
Și când ne-apasă o povară
Să ne ofere ajutorul.

Văzându-i rostul și folosul
Acum, în prag de sărbătoare,
Aducem tuturor prinosul
Și milosărdnică urare:

În bunătate stă averea
Și-al nostru număr să tot crească
Fiindcă mulții au puterea
Iar CASA mulți ani să trăiască!

Spectacolul a fost deschis cu versurile semnate de poetul Petruș Andrei

Cât mai susură izvorul,
Codrul cât mai freamătă
Cât mai luminează luna
Soarele când scapătă,
Cât, bătătorită, palma
Încă mai muncește glia,
Ne mai farmecă auzul
Din tărie ciocârliă,

**Ansamblul coral „Crizantema” al C.A.R.P. „Elena Cuza,” coordonat de profesor Maria Mihăilă, a interpretat:
- „Supărat badea-i de-aseară” - melodie populară**

Poetu-n labirinturi rătăcește
Întreaga viață în singurătate
Să afle-ntr-o cuvinte nestemate
Și spre lumină-ntruna năzuiește.

**Domnul Iftene Cioriciu a recitat două poezii din creația proprie:
- „Emoții de toamnă”**

- „Te știu, iubito!”

Fără ochi nu e lumină,
Făr-auz nu e cuvânt,
Fără vină nu-i pricină,
Fără dragoste, nu-i cânt.

Același ansamblu coral a interpretat:

- „Are mama fată mare” - muzica:
Nicolae Oancea
- versuri: **Ion Soricu**
- „Dragu-mi-i, mândro, de tine” –
muzica: **Tiberiu Brediceanu**

Poetul vrea să uite a lumii răutate,
În vremea vieții sale nu asta i-i
menirea,
Gâlceavă, clenci sau pizmă să fie
deci uitate
Și-n vers deplin să cânte: frumosul
și iubirea.

**Poetul Dumitru Olaru a recitat
creația proprie „Poporul meu”**

Cântă-mi una de-ale noastre
Inima să-mi îmblânzească
Și pe-un câmp de flori albastre
Macii toți să înflorească.

Și zi-mi una populară,
Nu ca asta jucăușă,
Cântă-mi de un dor de țară
Să-mi fac inima cenușă.

Corul „Crizantema” a interpretat:

- „Dor, dorulețule” - muzica:
**Ioan Chirescu, versuri
populare**
- „Brâul amestecat” -
fragment; - muzica: **Pretorian
Vlaiculescu, versuri populare**
- „Iac-așa” - melodie populară
moldovenească

Dirijor: Maria Mihăilă

Fost-am fost pe lume eu
Dărui de Dumnezeu
Cu o năfură de har
De aed și lăutar
Ca să plâng ori ca să cânt
Din caval și din cuvânt

Iar din grația divină
S-aduc floare de lumină
Că s-au plămădit în stele
Toate cântecele mele.

**Scriitorul Petruș Andrei a recitat
trei poezii din creația proprie:
- „Părți de vorbire”**

- „Credință”
- „Pașii tăi”

Cine-n lume-a mai văzut
De când mama l-a făcut:
Hoț de codru fără cal,
Stâna fără de caval,
Iad fără picior de drac,
Cor de broaște fără lac
Tirolez să cânte fals,
Dunăre fără de vals,
Iniște fără de in
Și Cotnaru’ fără vin,
Moară fără apă-n scoc,
Liniște la iarmaroc,
Grădină fără cărări,
Dragoste fără muștrări?
Vară fără noapte clară
Și Mihai fără chitară.

**Interpretul de muzică folk Mihai
Gheciu a interpretat melodiile:**

- „Vreau să te văd” – versuri:
**Grigore Vieru, muzica: Mihai
Gheciu**
- „Idilă” versuri: **Petruș Andrei,
muzica: Mihai Gheciu**

Toamna asta ca niciuna
Se anunță-a fi mai lungă
Primenind în ceruri luna

Până-n suflete s-ajungă.

Dragoș Tufă, membru al Clubului „Oliver”, a cântat melodia „Și totuși vine toamna” - muzica: Tatiana Stepa, versuri: Adrian Păunescu

Ba în față, ba în spate,
când cu soarta-mi joc tangoul,
nu dansez așa, de-aiurea,
ci-nfrățesc vechiul cu noul

Ansamblul de dansuri „Hora” al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad a dansat pe ritmurile unui vals de Johann Strauss și pe cele ale tangoului „La cumparsita”

Tot mai trec pe drumuri cunoscute
Retrăind câte-o înfiorare
Și, în gând cu clipele trecute,
Mai învie câte-o-mbrățișare.

Grupul vocal al Asociației „Uniunea Pensionarilor „din Bârlad a interpretat un colaj de melodii de neuitat.

În cântec el își află harul
Și-și pune-ntr-însul bucuria
Și-l însoțește lăutarul
Ce-n sufletește melodia.

Cunoscutul interpret de șansonete, domnul profesor Valeriu

Arnăutu a prezentat:

- „*Vous permettez monsieur?*” din repertoriul lui Salvatore Adamo
- „*Les Valses infinies*” din repertoriul lui Michael Frank

Fată zglobie, fată sprintară,
Fată de dorul de înc-o vară
Fată de șoapte ori de tăcere,
Fată de trestii, fată de miere.

Diana Chelaru a interpretat melodiile:

- „*Cui îi pasă de mine*” din repertoriul Marinei Florea
- „*Nah, Neh, Nah*” din repertoriul internațional, *Vaya con Dios*

Fă-ți un altar pentru iubire
În anii iuți ai tinereții
Și pune-un strop de nemurire
În sfânta candelă a vieții.

Aceasta este legea firii,
A vieții-ntregi și-a armoniei
Și-nchină-te numai iubirii
Să bei din cupa veșniciei.

Duetul Isabela Sbârcea și Dragoș Tufă au cântat melodia „Prin ochii tăi pot visa” din repertoriul Paulei Seling

Isabela Sbârcea, membră

a Clubului „Oliver” a continuat programul artistic cu o melodie din repertoriul Paulei Seling - „Noapte caldă”

Când dragostea îți este călăuză
Și lângă tine stăruie o muză,
La geam un înger bate din aripă.

Eu voi deschide ușile-n altare
Și voi aprinde albă lumânare
Iubind până în cea din urmă clipă.

Doamna Matei Aneta a interpretat „Tangoul de demult”

Cântă-mi una, lăutare,
Să-ndulcesc singurătatea,
Cântă-mi de un val de mare
Ca să uit străinătatea.

Cânt-o horă românească
Inima să îmi tresalte
C-o băbească și-o fetească
Să-mi fac mendrele încalte.

Grupul „Voioșii” din Fedești, a interpretat:

- „*Uite mândra, nu e mândra*”
- „*Trecui vaea*”
- „*Foaie verde ca aluna*”

Când cerul te binecuvântă
Și-ți dă zi după zi în dar,
De ești privighetoare, cântă,
Nu-ți irosi divinul har.

Paula Zaharia din Pogana a cântat trei melodii din repertoriul Zenaidei Julea:

- „E sărbătoare și răsună muzica”
- „Dă Doamne la om noroc”
- „Foaie verde de-o cucută”

Când eram fecior la tata,
Frunză verde prinsă-n ram,
De la el luam răsplata,
Numai când îl supăram.
Când eram fecior la mama,
Foaie verde baraboi,
Fetelor furam năframa
Dar le-o dam noaptea-napoi.

Grupul folcloric „Răzeșii” din Pogonești a interpretat:

- „Bună ziua, Doamne ajută!”
 - „Puica mea de peste Olt”
 - „Frunzuliță verde iasomie”
- și va încheia cu o suită de dansuri

Urmărit de-o melodie,
Inundat de-o vrajă blândă,
Într-a vorbelor magie
Caut calea spre izbândă.

George Forcos Palade a încântat publicul cu cântecele:

- „Frumos cântă cucu-n codru”
- „Mândruliță din Bârlad”
- „Am venit astăzi cu drag”
- „Suntem mereu români”

Un copil e o vioară,
E o muzică de vis,
Un copil e-o căprioară,
Un zbor alb pe-un cer deschis.

Florentina Albu din Ivești a interpretat:

- „Codrule bățut de vânt”
- „Moldoveancă, așa-mi spune”

Sunt oameni înzestrați c-un har anume

Ca să vedem, prin ei, o altă lume
.....
Noi mergem să-i vedem seară de seară
Și îi iubim chiar fără să ne-o ceară.

O adevărată surpriză ne-a făcut domnul președinte invitându-l să ne cânte și, mai ales, să ne încânte pe cunoscutul Paul Surugiu, alias Fuego. Cuvintele sunt de prisos. Cântecele lui Fuego au răsunat însoțite de ecoul unei săli ce a vibrat la unison alături de acest artist plin de sensibilitate și armonie. Pe lângă melodiile de suflet oferite cadou membrilor C.A.R.P. "Elena Cuza," Fuego a transmis și un mesaj emoționant pe care îl redăm mai jos:

„A ajuta înseamnă a oferi o șansă speranței. Condiția umană adună în sine puterea de a merge mai departe, cu înțelepciune.

Întotdeauna am știut că vârsta aduce cu sine înțelepciune. Iar atunci când aceasta are nevoie de apă bună pentru suflet, de orice natură, intervine ajutorul reciproc.

Sub auspiciul unei mari personalități – Elena Cuza – Casa de Ajutor Reciproc din Bârlad, vine în ajutorul unui viitor mai bun, sprijinind arta, oferind speranțe și lumini pentru schimbări.

Eu, Fuego, iubitor al înțelepciunii, consider această formă de ajutor, motivul clar de a ne înclina.

Și mă înclin celor care oferă candoare vârstei și speranță atunci când drumurile par să se închidă.

Voi reveni cu drag, susținând acțiunile celor ce fac din ziua de mâine o lumină a liniștii!”

Programul a fost prezentat de Teodora Gabriela Spînu - secretar literar la Teatrul „Victor Ion Popa” Bârlad, căreia i s-au dedicat câteva versuri, ce nu au putut întrece farmecul, spontaneitatea și frumusețea cu care aceasta a delectat publicul pe parcursul întregului eveniment.

Să-ți cânt un cântec de lună plină
Fată senină, fată lumină,
Fată de ziuă, rază de soare,
Fată de floare nemuritoare.
Fată de noapte, fată de carne,
Melcul din lună capătă coarne,
Fată de gheață, gură fierbinte,
Mai mult ispită decât cuminte.
Fată de ceață, fată de lună,
Fată de visuri, fată nebună,
Fată de lacrimi, fată de rouă,
Fată de pâine s-o rupă în două
Fată de fulger, fată idee,
Fată nebună, dulce femeie,
Fată de înger, candelă-aprinsă,
Fată castană pe plită-ncinsă.
Fată de setea de reci izvoare,
Fată de cântul care mă doare,
Fată nebună, dulce femeie,
Raiul de-o clipă și dumnezeie.

Aducem mulțumiri Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad, în speță membrilor Consiliului Director și președintelui Nicolae Mihai pentru seara de vis oferită, spectacolul reușind să bucure un număr mare de vârstnici.

Urăm Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad ani mulți, iar celor care o păstoresc cu multă abnegație și profesionalism, multă sănătate și să dea Domnul ca să ne întâlnim cât mai des.

TEODORA SPÎNU

Bătrânețe fără... bătrânețe!

Cu mulți ani în urmă, mama urmărea un film care o impresiona foarte mult și chiar era la modă pe-atunci - se numea **Pasărea Spin**. O azeam repetând, deseori, o replică "furată" din film, semn că era întru totul de acord. N-o citez, pentru că nu-mi aduc aminte întocmai, dar știu esența replicii: *păcat că trupul îmbătrânește, iar sufletul rămâne veșnic tânăr...* Astăzi, după ce i-am cunoscut pe inimoșii pensionari de la CARP, aș adăuga: *ce bine e când sufletul nu-imbătrânește!*

De-a lungul timpului, mi-a fost dat să văd mulți tineri bătrâni sau îmbătrâniți - de prejudecăți, de abuzuri, de suferințe de tot felul, dar și oameni în etate care emanau prin toți porii tinerețe - în priviri, în idei și în atitudine. Astfel de oameni luminoși, de care te simți atras, am avut șansa și bucuria să cunosc într-o zi de toamnă a acestui an. De-atunci, mărturisesc, nu mai știu să definesc bătrânețea și nu mă mai tem de ea! Era sărbătoarea "Casei", cum i se spune (atât de frumos!), un loc despre care nu știam prea multe. Lumea forfotea de griji și de emoții, iar singura dorință a acelei seri era ca spectacolul să iasă impecabil. Și a ieșit! Muzică, dansuri și poezie, toate purtând în ele bucuria de a trăi, de a fi împreună, de a dăruii sensibilitate și frumusețe. "Artiștii" de pe scenă, pe care am avut onoarea de a-i prezenta, mi-au oferit un spectacol de culise înmiit mai emoționant decât cel pe care l-au văzut spectatorii - își țineau pumnii unul altuia, aplaudau în surdina sau dansau. Invidiați-mă, pentru că aveți de ce! În culise, aerul vibra de emoția așteptării, a neprevăzutului și de concentrarea fiecăruia de a fi perfect în fața invitaților!

Unde e bătrânețea, m-am întrebat? Vedeam că sufletul lor încă nu o cunoaște, că mintea lor e vie, că au surâsul senin și tot atât de dulce ca-n primăvara vieții. Și, totuși, viața lor e-o toamnă grea de roade...

Le mulțumesc oamenilor acestora pentru că, fără să știe, mi-au oferit secretul a ceea ce se poate numi **bătrânețe fără bătrânețe**: entuziasmul!

Glosă enciclopedică despre „Nunta de Aur”

Ce nu poate atinge moartea niciodată? **Fericirea**. Doar o întrerupe, eventual...

Numărul definițiilor fericirii este imens, așa că mă voi opri la un singur pretext care ar putea fi considerat util în conturarea conceptului de fericire sau norocire: **căsătoria**. Deși nu mai este de actualitate, unii dintre cititori își mai amintesc zicala de demult: *a făcut armata, e bun de însurat*. Întocmirea familiei urma firesc maturizării prin efort și ordine, numai armata, la vremea **aceea**, dându-ți un asemenea gir. Din pricina aceasta nunta devenea un eveniment al satului, al cartierului, al numeroaselor rude care constituiau vița familială, participanții (mulți) la eveniment având ca primă grijă consolidarea căsniciei tinerilor cu daruri, în natură sau în pitaci, comunitatea transformând astfel obiceiul într-o datorie cu caracter moral, social, umanitar. Plăcerea nuntașilor devenea fericire, fiindcă participau cu cât era cu puțință, lipsind adică sentimentul de concurență, de făloșie. Iar toate urările erau sincere, strigate cu bucurie, mirii le primeau cu mulțumire, juruiau să le împlinească, mai ales că Taina Cununii oficiate de Taica Popa devenea lege pentru însurăței. Trădarea între soți era ca și inexistentă, iar despărțirea nici nu era gândită, ea devenind și păcat, și rușine blasfemiată de toată suflarea comunității. Adesea, cei care

se dezonorau astfel, ajungând prilej de batjocură, plecau unde vedeau cu ochii...

Astfel se consolidau familiile, munca și învățătura unindu-i pe membrii lor, chiar dacă fericirea, de care tot scriem, nu apare în orice clipă. Părinții și copiii se convinseau, încetul cu încetul, că nu există om fericit în afară de cel înțelept și bun. Întrecându-se în a aduna chibzuință și a fi bun, familiile aparținătoare satului întrețineau o atmosferă morală care dădea farmec tuturor marilor evenimente ale obștii.

Așa ajungeau, dar ajung și astăzi, la vârste de la înălțimea cărora priveau și privesc pruncii deveniți ei înșiși gospodari cu familiile numeroase, priveau și privesc nepoții care le luminează zilele, uitând, adesea, de neazuri și lipsuri, deoarece este fericit nu acela care pare altora astfel, ci acela care se socoate el însuși fericit. Și mai adaug ceva: e bine să fii fericit, în mijlocul plăcerilor, cât îți este cu puțință.

Vârsta unei căsnicii? O stabilește Cel de Sus, dar ne bucurăm când o numărăm cu zecile. După 25 de ani se spune că ai ajuns la „nunta de argint”. La 50? E „nunta de aur”. Orice putere-i slabă, dacă nu este unită cu alta. Și dacă e adevărat că trăiesc cu adevărat numai acei ce luptă, merită să fie felicitate toate cuplurile care au îm-

plinit sau au depășit **50 de ani** de căsnicie. Eu însumi, împreună cu soția mea, Ilinca, am rotunjit 55 ani și 9 luni de când, în aprilie 1959, ne-am căsătorit. Fiindcă, orice s-ar zice, răbdarea este leacul tuturor durerilor!

În Bârlad s-a împământenit bunul obicei de a fi sărbătorită **NUNTA DE AUR**, omagiindu-se așadar perechile care și-au alăturat destinele în urmă cu cinci decenii. Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” iese în evidență, în fiecare an, prin marcarea acestui frumos și memorabil eveniment. Numai în anul 2014, în cadrul festiv aranjat cu profesionalism și simț estetic de conducerea Casei, animată neabătut și neezitant de președintele **Nicolaie Mihai** (La Mulți Ani de Ziua Onomastică – 6 Decembrie!), au fost sărbătorite, adecvat și cuviincios, **85 de cupluri** emoționate, cu simțul datoriei împlinite. În acest sens, redăm în pagina următoare lista persoanelor sărbătorite, din mediul urban și rural.

O imemorială lege omenească nescrisă amintește care este datoria morală a fiecăruia: să sădească un copac, să aibă copii sau să sape o fântână; adică să dea un rost vieții trăite pe pământ, faptele fiindu-i durabile și de folos tuturor, inclusiv Patriei. Cu aceste sentimente au participat cuplurile bârlădene cincinare la **Sărbătoarea Nunții de Aur**, ochii lor umeziți de lacrimi fiind semnul mulțumirii că Țara, Societatea, prin organismele ei abilitate, știu să aprecieze truda celor care și-au pus puterea și pricepera de-o viață în slujba Oamenilor.

Tuturor, de până acum, dar și celor viitori, le dorim sănătate. La Mulți Ani!

Numele și prenumele	Localitatea		
ALEXANDRACHE TOADER - AURICA	BĂRLAD	VÎRLAN IOAN - GHERGHINA	Sat Ivești, Com Ivești
ARAIENIȚEI VASILE - DORINA		ANDREI GHEORGHE - RUXANDA	Sat Polocin Com Pogonești
AUR VASILE - MARIA		NĂSTASE TOMA - ANGELA	Sat Belcești, Com Pogonești
BACIU CONSTANTIN - MARIA		ȘERBAN GHEORGHE - MARIETA	
BALAN MIHALACHE - MARIA		TĂTARU IOAN - DUMITRA	Sat Pogonești Com Pogonești
BĂNCEANU NAPOLEON - FLORICA		ANDRIOAE CONSTANTIN - EMILIA	Sat Crîngu Nou, Com Ciocani
BORȘ ȘTEFAN - ȘTEFANA		BLĂNARU VASILE - MARIA	Ciocani
BUCIUMAȘ NECULAI - ILEANA		NEGRUȚ IOAN - MITRIȚA	
BUHUȘ COSTICĂ - MILICA		PRISECARU MIHAI - MILIȚA	
BUTUNOI IOAN - MARIA		TĂNASE MIRCI - ILEANA	
CATANĂ VASILE - LAVINIA		DAMIAN VASILE - CECILIEA	Sat Mireni, Com Coroiești
CHEȘCU ION - ORTANSA		NEGHINĂ MIHAI - MARIA	Coroiești
CHIPER CULIȚĂ - ALISANDRINA		PRISECARU CONSTANTIN - VIORICA	Sat Movileni, Com Coroiești
CIOCOIU GRIGORE - CONSTANȚA		HARDULEA VASILE - MARIA	Puiești
CIORĂSCU GHIȚĂ - MARIA		HRINCU VASILE - MARIA	Sat Iezer, Com Puiești
CLISU COSTACHE - ANGHELUȘA		HORȚU ANGHELUȚĂ - ELISABETA	Sat Fîntînele, Com Puiești
CONSTANTIN STAN - EMILIA		ILAȘ GRIGORE - ELENA	Sat Iezer, Com Puiești
COSTEA LEONIDA - VICTORIA		BÎCLEA GHIORGHI - MARIA	Iana
CREȚU GHEORGHE - MARIA		CREANGĂ GHEORGHE - ANICA	
DIACONU CORNELIU - MARIA		OLARU IANCU - MARGARETA	
DIACONU GRIGORE - MARIA		RUSU GHEORGHE - VASILCA	
DUMITRAȘC NECULAI - GEORGETA		TĂBĂCARU ION - ELENA	Sat Recea, Com Iana
DUMITRIU ION - FILARETA		CAIMAC SANDU - TASIA	Perieni
DUMITRU GHEORGHE - CONSTANȚA		POGHIRC GHEORGHE - CATINCA	
DURLAI ȘTEFAN - TINCA		ȚUȚU VASILE - AURICA	
GENETE CONSTANTIN - IULIEA		CHIRICA ION - ELENA	Fruțișeni
GOSAV EUGEN - TUDORIȚA		COSTEA GHEORGHE - ANETA	
GRECU GHEORGHE - DUMITRA		SAVA VASILE - STERIANA	Sat Trestiana, Com Grivița
GRIGORAȘ IONEL - MARIA		BOBOC PANAITE - ILEANA	
GRIGORAȘ PETRACHI - DESPINA		CHIRIȚĂ ȘTEFAN - SILVIA	
HERGHELEGIU CONSTANTIN - MIȚA		HILIUȚĂ IOAN - MARANDA	
IONAȘCU IOAN - GEORGETA		LUCHIȚA TOADER - MARGARETA	Blăgești
ÎMPĂRATU ALEXANDRU - ANETA		PARTENE ION - AURORA	Roșiiești
LEICĂ IOAN - TASIA		BIRDA CONSTANTIN - AURICA	
MAVROIAN DĂNILĂ - FRĂȘINA		CUCU VASILE - VICTORIA	Sat Hupca, Com Bogdănești
MIRON PETRICĂ - ELENA		FERARU IOAN - ELENA	Bogdănești
MOLDOVANU DUMITRU - PETRA		GIUȘCĂ AUREL - NICULINA	Voinești
MUNTEANU MIRCEA - AURICA		DANGĂ ANGHELUȚĂ - ADELA	
MUNTEANU VASILE - TASIA		GALAN PETRU - MARIA	Zorleni
MUNTEANU VICTOR - CRISTINA		PASCAL STELIAN - ELENA	Sat Jigălia, Com Șuletea
NAUM DUMITRU - EUGENIA		CROITORU PANAITE - CATRINA	Șuletea
NECHITA ȘTERIAN - ECATERINA		GHERASIM GRIGORE - ELENA	Sat Dodești, Com Vișoara
NEDELCU ȘTEFAN - MARIA		POPA GHEORGHE - MARGHIOALA	Vișoara
ONILĂ GHEORGHE - NATALIA		MOSCU IOAN - IOANA	Slănic Moldova
POCOVNICU IOAN - MARIA		TOADER GHEORGHE - GEORGETA	Sat Gara Banca, Com Banca
PUFU GHEORGHE - ELENA		COSTIN PETRE - MARIA	Băcani
RADU IORGU - MARIA		FĂINĂREA MIHAI - DUMITRA	
RĂDUCANU ȘTEFAN - MIRCELIA		IBĂNESCU NIȚĂ - ELENA	Sat Drujești, Comuna Băcani
SIMICIUC GHEORGHE - MĂNDIȚA		PRĂJESCU ION - ȘTEFANA	Băcani
SPIRATOS SOCRATE - SANDA		REZMERIȚĂ IOAN - MARGARETA	
STAET NICUȚĂ - AGLAIA		ROMILA VASILE - ILEANA	Sat Suseni, Comuna Băcani
ȘERBAN MIRCEA - ELENA		BÂNCILĂ IOAN - VICTORIA	Sat Bogești, Com Pogana
TEODOR PETRU - ANGELA		HUIAN ION - AURICA	Pogana
TOMA AUREL - IOANA		MATEI COSTACHE - MARIA	
TROCINESCU VALENTIN - IOANA		MATEI GHEORGHE - TASIA	
TUDOSĂ TOADER - ADELA		ONU GHEORGHE - IOANA	
URECHE VASILE - VERONICA		URSU ION - MARIA	
VASILACHE VICTOR - MARIA ANA		ARITON IORDACHE-LUCIA	
VASILIU GHEORGHE - NICULINA		POALELUNGI EMILIAN - ANETA	Vînderei
VELICA VASILE - MARIA		BUDACA VASILE - CATINCA	Murgeni
BEJAN DUMITRU - ILINCA		RĂDUCAN VASILE - ARISTIȚA	
CRISTEA VASILE - REVEICA		ZAHARIA IOAN - PROFIRA	
NIACȘU DUMITRU - CATRINA		RIZA COZMA - RUXANDA	Loc. Raiu - Murgeni
TONIȚĂ NECULAI - CATINCA		ȚUȚU GHEORGHE - MARIA	
VIDROIU VASILE - ILIANA		VIZITIU IFTENE - SAFTA	

Eroii nu ne părăsese nicicând

25 Octombrie – Ziua Armatei Române

Prin „Armată” (oștire, oaste, armie) înțelegem „Totalitatea forțelor militare ale unui stat.” (conform DEX, „Arc Gunivas”, 2007)

Armata română este alcătuită din Forțele terestre, din Aviație și din Flotă (atâta

câtă a mai rămas!).

Domnitorii Țărilor Române aveau, pe lângă oștenii aflați în soldă, și „oastea de strânsură.”

„Bardul de la Mircești” exprima în versuri emoționante, proveniența acesteia: „Din câmp, de-acasă, de la plug/ Plecat-am astă-vară/ Ca să scăpăm de turci, de jug/ Sărmana, scumpă țară.” (Vasile Alecsandri, *Peneș Curcanul*) Cu atât mai mari recunoștința și admirația noastră pentru acești eroi.

La numai 25 de ani, marele revoluționar Nicolae Bălcescu, exilatul, cu un destin atât de nemilos, publica în „Propășirea” studiul „Puterea armată și arta militară.”

Bazele moderne ale forțelor armate române s-au constituit abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. La 12/24 noiembrie 1859, prin înaltul Ordin de Zi nr. 83 al Domnitorului Alexandru Ioan Cuza s-a înființat Statul Major General.

În fiecare an, pe 25 octombrie, se sărbătorește Ziua Armatei Române aniversându-se victoria finală pentru eliberarea Transilvaniei de Nord de sub ocupația horthistofascistă (25 octombrie 1944). Sărbătorirea Zilei Armatei Române a fost stipulată prin Decretul nr. 381 din 1 octombrie 1959.

În urma odiosului tratat de la Viena, între septembrie 1940 și octombrie 1944, s-a dezlănțuit în nord-vestul României teroarea horthistofascistă, fiind săvârșite zeci de mii de crime împotriva poporului român și a poporului evreu. Programul de exterminare a populației românești din acest teritoriu a fost teoretizat într-o broșură semnată de Dűcső Csaba, publicată în anul 1939, intitulată „Nincs Kegyelem.” (“Fără îndurare”) În capetele lor înfierbântate încă clocesc viperele autonomiei teritoriale și alte idei scelerate profitând de bunătatea și ospitalitatea proverbiale ale românilor, stăpâni în țara lor.

Toți cei care veniră din pustie invadând pământul nostru sfânt „se făcură o apă și-un pământ,” așa cum spune genial arheul spiritualității românești, Mihai Eminescu în celebra „Scrisoare III.”

Întotdeauna a fost nevoie de eroism și numărul martirilor neamului românesc este covârșitor. În două rânduri, atât în primul război mondial, cât și în al doilea glorioasa armată română a cucerit Ungaria, un sergent hâtru dând jos steagul de pe Parlamentul Ungariei și atârând în locul lui opincile, jignire pe care ungerii nu par s-o fi uitat.

După Marea Unire, la 1 Decembrie 1918, așa cum proocise savantul de renume mondial Nicolae Iorga „nici un fir de păr nu s-a clintit de pe capul niciunui unger,” abominabilele lor crime împotriva poporului român și evreu rămânând nepedepsite până în zilele noastre.

Astăzi, facem parte din N.A.T.O., trimitem trupe în Irak și Afganistan și-n alte zone de conflict, avem o armată profesionistă, iar la Deveselu avem scut antirachetă.

Paginile însângerate ale istoriei noastre, dar și eroismul armatei române a inspirat de-a lungul timpului pe cei mai de seamă poeți din literatura română: Vasile Cârlova, Dimitrie Bolintineanu, Andrei Mureșan, Vasile Alecsandri și pe tânărul Eminescu care scria: „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,/ Țara mea de glorie, țara mea de dor,/ Brațele nervoase, arma de tărie,/ La trecutu-ți mare, mare viitor!” (Mihai Eminescu, *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie*)

„Bardul de la Mircești” a dedicat un întreg ciclu de poezii intitulat „Ostașii noștri” eroismului soldaților români, dovedit în războiul de independență din 1877, printre care se numără și eroii vasluieni: „Plecat-am nouă din Vaslui/ Și cu sergentul zece/ Și nu era, zău, nimănu/ În piept inima rece.” (Vasile Alecsandri, *Peneș Curcanul*)

**Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor
“Elena Cuza” Bârlad**

ÎMPREUNA SUNTEM MAI PUTERNICI!

Conferința

“Eroii nu ne părăsesc nicicând”

dedicată zilei de 25 Octombrie - Ziua Armatei Române

Conferința este susținută de profesor **Petruș Andrei**
joi, 23 octombrie 2014, orele 10.00 - sala A.I. Cuza

Ostașii români sunt asemeni Feștilor - Frumoși din basme: „Juni ostași ai țării mele, însemnați cu stea în frunte.”

Așezată „La răscruce de vânturi,” România a suportat, de la Burebista și Decebal încoace, toate urgiile și pe aici, prin grădina Maicii Domnului, au trecut toate războaiele, încât nu-i familie în țara noastră care să nu aibă un erou, un martir, un invalid de război.

Pe Mausoleul de la Mărășești ridicat în memoria ostașilor căzuți în primul război mondial, se află și numele lui Gheorghe Andrei, erou din satul Bărc, comuna Români, județul Neamț, erou care este bunicul meu. În volumul „La fântână, la izvor,” reputatul folclorist Gheorghe Țigău din Piatra Neamț a inclus și o baladă închinată acestuia. O reproduc în întregime:

Balada lui Gheorghe Andrei

Lăsau în urmă crângul, lunca, dealul,
C-asupra țării se-adunau nori grei,
Plecau români să apere Ardealul
Și a plecat, din Bărc și Gheorghe Andrei.
Plecau voinici ca râul cel de munte,
Ce mătură în cale tot ce vrei,
De inimă și țară să asculte
S-a dus, înnegurat, și Gheorghe Andrei.
Dușmanii vor să rupă țara-n două
Și pe români să-i facă sluga lor,
S-aducă peste noi o lege nouă
Și lanțuri grele pentru un popor.
Destui dușmani au fost și mai sunt încă,
Ce au râvnit al nostru sfânt pământ,
Dar noi am stat cum stă-n furtun-o stâncă,
Iar ei ca pleava risipită-n vânt.
Și în mai multe rânduri se ciocniră
Și s-au izbit români și venetici,
Cu moarte cruntă-ai noștri-i pedepsiră,
Sămânța să dispară de aici.
Pândeau un nemeș însetat de sânge

De după o căciulă de colnic,
Iar Gheorghe Andrei, cu ură, pumnul-și strânge
Și se înalță cruce de voinic:
-Stai, nemeș, să vad cât ești de tare!
Stai, nemeș, să-ți dau ce-ai vrut: pământ!
Să ai și tu pentru înmormântare
Că-ți dau atât: să-ți fie de mormânt!
Dar el n-a stat, ci s-a ascuns îndată

un adevărat Mecena al Bârladului cultural care mi-a trezit muza „din somnul cel de moarte” și a pus-o la treabă:

Eroii nu ne părăsesc nicicând

De mii de ani noi locuim o țară
Și îngrijim a Domnului grădină.
Străbunii cu-a lor viață-o apărare
Că-i scumpă ca ochilor grădină.

Vecinii lacomi ne pândiră glia
Și-altarul din biserici ni-l râvniră,
Dorind să-mpartă între ei moșia,
Precum lăcustele ei năvăliră.

Dar arborii din codru nu-i lăsară,
În toată voia, cailor lor să-și joace
Și s-a-nălțat un zid de foc și pară
De câte ori ei au venit încoace.

Cei ce-au intrat cu gânduri dușmănoase
Plecară mai puțin de câți veniră
Cu frica-n spate și cu frigu-n oase
Ca pleava-n vânt cu toți se risipiră.

Istoria cu jertfe-i semănată
Și nume de eroi o-nnobilară
Căci Țara, când a fost amenințată,
Cu brațele lor tari o apărară.

Mai arde focul în străbuna vatră,
Mai strălucesc luminile-n altare
Și se înalță Dumnezeu de piatră
Când lupi hapsâni mai urlă la hotare.

Eroii-s vii în țara de cuvinte
Și azi cinstim cu lacrimi bucuria
Când punem flori pe sfintele morminte
Să înflorească veșnic România!

Dar există și un eroism al timpilor de pace: eroismul excepționalei jucătoare de tenis Simona Halep care a învins-o pe Serena Williams, numărul 1 mondial, în turneul campioanelor de la Singapore, eroismul domnului președinte Nicolae Mihai de a conduce o instituție de o însemnată vitală pentru zeci, sute și mii de oameni, eroismul de a organiza spectacole, de a edita cărți și revista „Viața noastră,” din ce în ce mai valoroasă, cu personalități de primă mărime ale vieții culturale locale și naționale, eroismul domniei sale de a primi, cu o ospitalitate ieșită din comun, oaspeți de peste hotare... Eroismul solistei Aneta Matei și a tuturor doamnelor și domnilor care ne-au cântat și ne-au încântat privirile, auzul și inimile cu frumusețea cântecelor și dansurilor noastre populare și moderne, eroismul doamnei Claudia Comănescu și al celorlalți care, indiferent de starea vremii și de starea sufletească, participă la toate manifestările culturale ale Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, eroismul domnului comisar adjunct Marinel Gâlcă de a scrie o carte (și eroismul meu de a-i scrie prefața) „Puterea justiției” (Editura „Sfera,” Bârlad, 2014).

*Eroismul poporului român** *în lupta pentru apărarea pământului străbun*

„EROI AU FOST, EROI SUNT ÎNCĂ”

Românul a știut totdeauna că viteazul luptă pentru o cauză mare și dreaptă, iar dacă moare jertfa lui nu se uită niciodată. Amintirea aceluia erou e veșnică și slăvită de-a lungul veacurilor, eroismul fiind o virtute umană, o comportare, o acțiune care ajută individul în a se ridica deasupra primejdiilor, a vitregiilor naturii și vieții.

Orice popor care vrea să trăiască, să prospere, să se afirme, trebuie să cultive bărbăția, să respecte pe cei cinstiți, să laude pe cei neînfricați, să se plece cu recunoștință în fața eroilor.

Păstrând nestinsă flacăra idealului de libertate, de independență și neatarnare, poporul român a dat de-a lungul istoriei sale, nenumărate pilde de eroism și spirit de jertfă.

Eroismul luptei pentru libertate se înfățișează ca o trăsătură esențială a strămoșilor geto-daci din care s-a zămislit poporul nostru românesc. Suntem urmașii lui DROMICHETE - rege daco-get în perioada sec.IV-III î.en. care a luptat cu fermitate împotriva expansiunii politico-militare a Regatului Elenistic al Traciei condus de Lysimach, general al Armatei Al Macedon. Între cei doi șefi se stabilește și o alianță întărită prin căsătoria regelui dac cu fiica lui Lysimach – Leuce. Să nu uităm de regele Burebista 80-44 î.e.n., făuritorul primului stat dac centralizat și independent „cel dintâi și cel mai mare rege din Tracia” chiar și de romani era temut, precizează sursele literare antice. A fost regele care a cristalizat și a dat individualitate artei militare aparținând dacogeților, a ridicat tactica și strategia strămoșilor poporului român spre cotele cele mai înalte atinse de arta militară a antichității.

DECEBAL – eroul strămoșilor și strămoșul eroilor care a întâmpărit în memoria poporului dac „dulce și frumos este să mori pentru patrie. Regele Decebal a rămas în memoria poporului român cu cele două războaie de apărare din anii 101-102 și 105-106 împotriva armatei romane condusă de Traian Marcus Ulpius Traianus. Regele Decebal, prin demna lui comportare de oștean i-a impresionat profund pe contemporani și pe urmași, autorii antici socotindu-l un simbol al dragostei de libertate, bărbat „priceput în ale războiului, iscusit la faptă, știind când să năvălească și când să se retragă, meșter în a întinde curse, viteaz în luptă” a fost

mult timp pentru romani un potrivnic de temut, așa ni-l descrie istoricul Dio Cassius.

Poporul român s-a mândrit cu eroii care i-au apărat dreptatea și libertatea, patria și omenia. Astfel de eroi au fost: voievozii MENUMORUT, GELU ROMÂNUL care s-au jertfit pentru apărarea TRANSILVANIEI, voievozii LITOVOL ȘI SENESLAV, pentru apărarea ȚĂRII ROMÂNEȘTI, DRAGOȘ VODĂ, care a luptat pentru independența Moldovei, BASARAB I cu victoria de la Posada, MIRCEA CEL BĂTRÂN cu

luptele victorioase de la Nicopole și Rovine, Ștefan cel Mare cu bătăliile de răsunset european de la Vaslui, Războieni, Codrii Cosminului, bătălii de apărare a pământului străbun.

Domnitori ca: Petru Rareș, Despot-Vodă, Alexandru Lăpușneanu, au luptat pentru refacerea statului unitar. Cel care a împlinit pentru scurt timp acest deziderat românesc a fost principele muntean MIHAI VITEAZUL care a devenit “Mihail Voievod din mila lui Dumnezeu domn a toată Țara Românească și al Țării Ardealului și a toată Țara Moldovei.”

Un erou e acela care face tot ce poate pentru ca să triumfe valorile ideale dictate de conștiința poporului. Așa a făcut și Constantin Brâncoveanu care s-a jertfit pe sine împreună cu întreaga sa familie, în apărarea dreptății și demnității țării sale. La fel a procedat și Horea, neînfricatul țăran din Apusenii pe care nu l-au înspăimântat torturile eșafodului al cărui ultim cuvânt a fost „MOR PENTRU POPOR”.

Comportarea lui Tudor Vladimirescu, conducătorul Revoluției din 1821, simbolizează jertfa eroică a celor care luptă și înving chiar dacă plătesc cu viața biruința împotriva nedreptății, asupririi și tiraniei. Tot mai mulți eroi împodobesc panteonul național, eroii Revoluției de la 1848 cu dorința lor de dreptate și libertate socială și națională, de unitate statală. Exemplu: Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, G. Barițiu, Vasile Alecsandri, C.A.Rosetti, Simion Bărnuțiu.

Unirea Moldovei cu Țara Românească din 1859 a pus bazele Statului Român modern având un singur domn pe Alexandru Ioan Cuza care a înfăptuit un șir de reforme decisive pentru consolidarea și modernizarea statului, iar Mihail Kogălniceanu într-o cuvântare arăta: „Unirea e actul

energic al întregii națiuni române.”

Armata română a participat la războiul pentru independență – 1877, obținând victorii prețioase la Plevna, Vidin, în condiții deosebit de grele, dovedind mult curaj și eroism.

Eroismul lui: M.Cerchez, Walter Mărăcineanu, Peneș Curcanul nu trebuie uitat niciodată.

Ideea de dreptate și libertate socială, progres a solicitat noi lupte, noi jertfe, de exemplu în primul război mondial și-au dat viața: Grigore Ignat, Ecaterina Teodoroiu în luptele de la Oituz, Mărășești, Mărăști.

LA 1 DECEMBRIE 1918, la Alba Iulia, s-a exprimat dorința ca toți românii să se regăsească în frontierele unui singur stat, ale Statului Național Unitar Român. La această mare adunare, au participat peste 100.000 de români veniți din toate provinciile românești pentru a înfăptui MAREA UNIRE și a realiza visul românilor din vechiul teritoriu al Daciei.

Armata română împreună cu întregul popor în timpul

celui de al doilea război mondial a acționat sub deviza: „Totul pentru front, totul pentru victorie.” Jertfa și eroismul românilor au depășit granițele naționale și au fost înscrise în paginile istoriei universale.

Privind drumul de luptă și de jertfe parcurs de mai bine de peste 2.500 de ani de când este atestată documentar existența dacilor, strămoși direcți ai poporului român, se cuvine să aducem un înalt omagiu tuturor înaintașilor noștri.

Numele eroilor, al celor care se jertfesc pentru patrie, se cuvine a fi păstrate în cărțile de aur, a fi scrise pe monumente pentru a constitui izvor de învățătură și de glorie pentru generațiile viitoare.

* În realizarea acestui material s-a utilizat revista "Magazin istoric" din perioada 1985-1986.

COL.(R) IOAN STAȘ

Această zi s-a născut în urma luptelor duse împotriva trupelor hortisto-hitleriste în vederea eliberării pământului nostru strămoșesc.

Acum 70 de ani, pe 25 octombrie 1944, armata română elibera ultima localitate românească aflată sub ocupație străină - orașul CAREI.

Acțiunile militare purtate de către ARMATA ROMÂNĂ în cadrul bătăliei pentru Ardeal fac parte dintr-un drum glorios presărat cu numeroase jertfe. Mii de ostași din cadrul Armatei a IV-a, comandată de către generalul Dăscălescu, precum și din trupele Armatei I conduse de către generalul Atanasiu au căzut vitejește în luptele sângeroase de la Sfântu Gheorghe, Târgu Mureș, Oarba de Mureș, Păuliș, Turda, Cluj Napoca, Oradea, Satu Mare, Carei, în total peste 5.000 de oameni (morți și răniți).

După 25 octombrie 1944, Armata Română a participat și la eliberarea Ungariei, unde au fost angajați peste 200.000 de militari, eliberate 14 orașe și 1.225 de comune, căzând la datorie 42.000 de oameni. Pe frontul Cehoslovaciei au participat 250.000 de militari români, din rândul cărora au căzut 67.000 de eroi. De asemenea, aproximativ 2.000 de soldați români și-au adus contribuția și în eliberarea părții de nord-est a Austriei. În toate aceste lupte, ostașii români au provocat inamicului pierderi ce sunt echivalentul a 15 divizii.

La 9 mai 1945, când războiul a luat sfârșit, armata română se afla în estul Austriei, în apropiere de Praga, după care a revenit în țară cu drapelul de luptă acoperit de glorie, trecând pe sub Arcul de Triumf drept o armată biruitoare ce și-a făcut datoria față de patrie și popor.

Cu ocazia **ZILEI ARMATEI ROMÂNIE**, se cuvine ca tuturor eroilor neamului, veteranilor de război ce au înfruntat gloanțele și vitregia războiului, precum și celor care și-au dat viața pentru această țară, să le aducem un călduros și pios omagiu și să le transmitem gânduri de recunoștință din partea generațiilor de azi.

LA MULȚI ANI ARMATEI ROMÂNIE !

Anul acesta s-au împlinit 20 de ani de când unități din armata noastră execută misiuni militare în Afganistan, Irak, Angola, Albania, alături de partenerii noștri din NATO.

De fiecare dată când sărbătorim **ZIUA ARMATEI** reținem cu mândrie amintiri din anii mei petrecuți ca și militar. Mi-e dor să mai fiu comandant de pluton, să plec dimineața din cazarmă, la instrucție cu cântec: „**Zorile ne bat în geamuri, sus de-acum soldat! Să fii primul ce străbate câmpu înrouat.....**”

Aș vrea să mă mai deplasez în tabere de vară sau de iarnă și să mai particip la executarea tragerilor cu armamentul de artilerie în poligoanele din țară, să mai merg în aplicații tactice unde să trăiesc realitatea câmpului de luptă fără a face rabat de la nimic. Mi-e dor de gradul de căpitan, grad frumos și cu semnificație de conducător, pus pe epoleții unui tânăr ofițer.

Dorul de oaste, de armată ne dă puteri miraculoase, nu ne lasă să îmbătrânim, ne întreține tineri din punct de vedere spiritual, chiar dacă suntem cadre militare în rezervă sau în retragere.

Ce păcat că cea mai mare parte din generația tânără de azi nu va putea niciodată să aibă dor de oaste.

Din culisele ...

Activității culturale a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

„Pentru a îndulci traiul bunicilor noștri, nu doar prin acordarea de ajutoare materiale, președintele Mihai Nicolaie și membrii Consiliului Director, au decis organizarea unor activități social – culturale menite a le induce vârstnicilor sentimentul de implicare în viața comunității în care își duc traiul zilnic, pentru a nu se simți singuri și marginalizați.”¹

În acest sens, asociația C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad are cu ce se mândri întrucât activitatea culturală este una prodigioasă. Lunar, sunt organizate diferite simpozioane, conferințe pe teme din cele mai diverse.

C.A.R.P. și-a făcut o tradiție din a evoca personalități locale, încurajând în acest mod, tinerii și vârstnicii deopotrivă, să se aplece cu mai multă atenție asupra unor aspecte de istorie și civilizație locală.

În luna noiembrie, au fost evocate două personalități de marcă ale orașului nostru: **N.D. Cocea** și **Ioan (Iancu) Codrescu**.

Prof. Mihai Luca a prezentat aspecte din viața lui N.D. Cocea, ce s-a născut și a copilărit pe meleagurile bârlădene. Acesta s-a remarcat ca și avocat, scriitor, jurnalist, publicist și politician cu orientări de sorginte comunistă. Istoria îl reține drept un jurnalist incisiv, necruțător, fiind un aprig combatant al monarhiei, al Bisericii și al familiei Brătianu. Despre N.D. Cocea, mai menționăm

faptul că a fost un fervent susținător al lui Lenin și a valorilor promovate de către acesta. Atașamentul său față de ideile lui Lenin îl vor face să

meargă în Rusia, pentru a participa la revoluția bolșevică din octombrie 1917. Scrierile sale sunt puternic influențate de ideile marxist – leniniste, precum pamfletul „O rușine” apărut în anul 1925, prin care susține mișcarea muncitorească sau romanul „Fecior de slugă” din anul 1933, prin care demască burghezia.

Prof. Petruș Andrei a evocat personalitatea lui Ioan (Iancu) Codrescu, fiu al Bârladului, ce s-a remarcat drept un intelectual de frunte și un susținător înfocat al mișcării unioniste. A contribuit la dezvoltarea orașului din postura de deputat, a fondat prima tipografie locală, și-a adus aportul

și la construirea spitalului „Elena Beldiman.” Pentru toate realizările sale, ce nu sunt puține, Ioan (Iancu) Codrescu merită respectul și aprecierea bârlădenilor.

Iubitorii poeziei l-au putut întâlni și celebra (întrucât distinsul profesor pe data de 27 noiembrie împlinea o frumoasă vârstă) la sediul C.A.R.P. „Elena Cuza” pe poetul **Simion Bogdănescu**, ce a prezentat creații din ultimul său volum intitulat „Ritual de memorie.” Prof. Petruș Andrei a oferit câteva informații cu privire la creația poetică a lui Simion Bogdănescu, ce se regăsesc și în paginile revistei noastre, mai precis în articolul „Simion Bogdănescu – guvernator în insula poeziei.”

Poetul a încântat auditoriul cu creații ca: „Casa de aer,” „Dialog,” „Vioara albă,” „Zeu miop,” „Ciudată liră,” „Sfidare zadarnică” și „Orele înlemnite.”

¹ Gherghe, Gheorghe și Mihai, Nicolaie, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, Bârlad, Editura Sfera, 2014, p.270

In memoriam - N.D. Cocea O familie de elită culturală din România

Dina Cocea (născută în 1912 în București) - actriță română de teatru. Fiică a lui N.D. Cocea. Interpretări remarcabile în "Maria Stuart" de F.R. Schiller, "Anna Christie" de Eugene O' Neill, "Doamna lui Ieremia" de Nicolae Iorga.

Nicolae Dimitrie Cocea (născut în 1840 în Bârlad) - scriitor și publicist român. Editor și director de ziare și reviste. Pamfletar incisiv. Nuvele ("Vinul de viață lungă"), romane sociale cu accent satiric ("Feciorul de slugă," "Nea Nae").

Tanți Cocea (1909-1990) – 115 ani de la naștere - actriță română de teatru. Fiică a lui N.D. Cocea. Roluri memorabile în "3 surori" de Cehov, "Nuntă însângărată" de F.G. Lorca.¹

Articolele de dicționar pe care le-am așternut la începutul încercării noastre modeste de a prezenta locul și importanța familiei N.D.Cocea pentru urbea noastră se justifică prin prezența, până către deceniile de sfârșit ale secolului trecut a celebrelor actrițe, aproape exclusiv la sesiunile "Colocviului de regie teatrală" ale Teatrului "Victor Ion Popa" din Bârlad susținute cu pronunțat ecou și indubitabil succes de notorietate în viața culturală a țării datorat celor două mari actrițe ale istoriei scenei românești.

La numele familiei Cocea se poate înregistra personalitatea unui mare muzician, uitat, din păcate în bună măsură, elev la studiul violoncelului al marelui, dacă nu cel mai valoros

violoncelist din toate timpurile, Pablo Casals, George D. Cocea care mai întâi a luat lecții de violoncel la Bârlad cu profesorul său de latină Gheorghe Neșțian și tot aici își face educația muzicală "în casa profesorului de muzică Bulbuc care a condus celebrul cor al Bisericii "Domnească" și George Cocea a fost membru de bază patru ani."² A ajuns conducător al unor prestigioase instituții muzicale din țară și chiar "la cererea scrisă a membrilor Filarmonicii și al lui George Enescu a fost numit în 1944 director general al Filarmonicii din București" și "în scrisoarea adresată de George Enescu, ministrului culturii naționale și al cultelor, la 27 octombrie 1944" cităm: "Am onoarea să vă rog să binevoiți a aproba numirea domnului profesor George Cocea ca director al orchestrei Filarmonice."³

Despre coordonatele biografice ale scriitorului și militantului N.D. Cocea vom face referire doar cu cele mai importante date pornind de la însăși concepția sa că: "nu există forță de inerție în lume care să nu poată fi frântă de voința omenească," frază ce deschide prefața volumului "Pamflete" de N.D.Cocea.⁴

Ca publicist notăm evenimentul anului 1910 pentru presa militantă din România, fondarea și apariția publicației lui N.D. Cocea, revista "Facla" hebdomadarm polemic și revista lunară "Viața socială."

În paginile "Faclei" au intrat pe rând sub pana acidă a necruțătorului reporter, combatant antimonarhic, Brătienii, "instituții ale regimului: Biserica ("Biserica în descompunere,"

"Justiția"⁵ "Justiția de clasă,") școala ("Universitatea noastră") etc. Începând din anul 1912 fiecare număr al "Faclei" are pe copertă o caricatură. Caricaturile acestea – lucrate de Iser, pictorul de mare talent pe care Cocea îl descoperise și îl ajutase să se afirme... Îmbrăcând forma concretă a imaginii plastice, atacurile dobândeau o eficacitate sporită. Colaborarea dintre Cocea și Iser s-a dovedit extrem de rodnică.⁶

De materialele apărute în paginile "Faclei" se interesează cu asiduitate împreună cu Paul Zarifopol, marele nostru dramaturg pe când se afla la Berlin, Ion Luca Caragiale.⁷ Paginile revistei "Facla" au găzduit valoarele colaborări ale prietenilor de condei și în parte, oameni de aceeași ideologie ale condeielor remarcabile din vreme: Tudor Arghezi și Gala Galaction.

Evenimentul care marchează întreaga existență a scriitorului este anul revoluției din octombrie din Rusia la care participă efectiv în capitala țaristă, Petersburg. Repercursiunile dure nu l-au ocolit. Dimpotrivă, N.D.Cocea, temutul pamfletar suspect de bolșevism întors în țară "a și fost arestat și închis în lagărul de la Negrești" din județul Vaslui și în timpul războiului întemnițat la Craiova 18 luni, la Văcărești după război.

Despre Lenin și revoluția rusă, N.D. Cocea a scris mai multe pagini în revistele sale și prezentarea entuziastă a lui Lenin după ce participă efectiv la citirea decretelor de către acesta nu fără un real entuziasm. Despre aceste evenimente, prin anii 1956-1957 aveam să aflu din relatările scriitorului

² Nicola, Traian, *Valori spiritual tutovene*, volumul II, 2001, p.232-233

³ Idem

⁴ Prefață la ediția amintită semnată de Eugen Compus, îngrijitorul ediției, p.5

⁵ *Op.cit.*, p.10

⁶ *Dicționar ilustrat* – Iser Iosif (1881-1858), pictor și grafician român

⁷ Conform *Pamflete* de N.D.Cocea, p.25

¹ *Dicționar ilustrat*, Editura Cartier, 1999

român de origine albaneză Victor Eftimiu într-o conferință cu studenții de la Facultatea de Filologie.

Pentru a înțelege mai bine concepția și trăirile lăuntrice ale scriitorului aducem ca argument peremptoriu concluzia la care ajunge George Călinescu când se referă la N.D.Cocea: "Devotat din generozitate cauzei proletariatului (în spiritul liberal al Occidentului) N.D.Cocea era în viața lui mai intimă un aristocrat, venerând ordinea prestabilită și factorul suprem."

Când în 1911, scriitorul face o călătorie cu una din surori în Italia la Santa Maria della Grazie cu strigăte de uimire și entuziasm în fața frumosului, în fața "Cinei" lui Leonardo da Vinci "simte nevoia să îngenuncheze."

Și în sfârșit: "își recunoaște copiii născuți nelegitim

și cere testamentar o ceremonie funerară cu un preot, cu Grigore Pișculescu, "vechiul lui prieten." A murit la 1 februarie 1949." Preotul nu era altul decât Gala Galaction, un remarcabil scriitor și traducător al Bibliei.⁸

Evaluând contribuția lui N.D. Cocea la patrimoniul literar, vom conchide că deși nu ajunge la măiestria artei literare în reportajul românesc a măștrilor Tudor Arghezi și Geo Bogza, creația lui N.D. Cocea este treaptă importantă de evoluție, iar familia Cocea cu legături consistente în lumea Bârladului a onorat și îmbogățit viața culturală a urbei noastre.

8 Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Craiova, Editura Vlad, 1993, p.919

PROF. PETRUȘ ANDREI

In memoriam – IOAN IANCU C. CODRESCU

În monumentală sa operă, "Valori spirituale tutovene" (Editura „Sfera,” Bârlad, 1999-2004) profesorul Traian Nicola schița portretul lui Ioan Iancu C. Codrescu pe o paletă bogată în culori: jurist, pașoptist, legiuitor, redactor, editor, deputat liberal, filantrop, pedagog, unionist, ctitor de spital, om de cultură, iar doamna profesoară Oltea Rășcanu Gramaticu, istoric de renume, în Dicționarul „Personalități bârlădene” (Editura „PIM,” Iași, 2012) îi adaugă încă două calități, pe acelea de profesor și scriitor.

Spicuiam din cele două valoroase dicționare câteva date absolut necesare pentru ca cititorii revistei „Viața noastră” să cunoască una dintre marile noastre personalități de luminoasă aducere aminte.

Ioan Iancu C. Codrescu s-a născut la Bârlad pe 5 noiembrie 1834. A învățat în prima școală primară a orașului Bârlad. Locuia în Cotu Negru. Și-a continuat studiile la Academia Mihăileană din Iași, având coleg pe Vasile Alecsandri. În timpul domniei lui Grigore Ghica Vodă a servit la Secretariatul de Stat (Ministerul de Externe) al Moldovei, înaintând până la gradul de șef de birou. Este un adept înfocat al Unirii, fapt pentru care este expulzat din Iași de către caimacanul Theodor Balș. A devenit director al Cancelariei Deputaților din București. A fost coordonator al „Analelor parlamentare ale României,” între 1891-1899, în zece volume.

După Unirea celor două Principate, a scos împreună cu Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri și Vasile

Alexandrescu - Urechia, ziarul „Steaua Dunării”; anterior scosese ziarul „Zimbrul și vulturul” și „Albina românească.”

A fost deputat liberal de Bârlad. Aici, în capitala Țării de Jos, a desfășurat o intensă și bogată activitate politică, filantropică, pedagogică și culturală. A fost corifeu al mișcării unioniste din Bârlad activând alături de alte personalități ca: Manolache Costache Epureanu, Constantin Costachi, Emanoil Costin, Iacob Fătu, Constantin Racliș, V. Nicolau, G. Cerchez, A. V. Ionescu și Ioan Popescu. A fondat prima tipografie din Bârlad și a editat ziarul local „Semănătorul.” A contribuit la construirea spitalului local „Elena Beldiman.” A donat cea mai mare sumă

„Societății pentru învățătura poporului român” cu scopul de a mai construi încă opt ateliere de specialități industriale în vederea creării de meserii pentru tineretul local. A fost membru al „Ateneului Român” și al „Societății geografice române” din București. S-a săvârșit din viață la 19 ianuarie 1903 fiind înmormântat în cimitirul „Eternitatea” din Bârlad.

Bârlădenii de astăzi cinstesc memoria acestui iluminist care „Avea principii sănătoase și ducea o viață corectă,” un exemplu pilduitor pentru oamenii politici de astăzi, unii dintre ei fiind nedemni de funcțiile pe care le ocupă.

În nobilele figuri ale trecutului, tânăra generație poate găsi modele demne de urmat.

Simion Bogdănescu

Guvernator în insula poeziei

Poet consacrat, prozator renumit și eseist prodigios și incisiv, cu o vastă bibliografie la activ, Simion Bogdănescu este membru al U. S. R. și profesor de limba și literatura română la Liceul „Mihai Eminescu” din Bârlad.

Marele prieten al Bârladului, scriitorul Valeriu Stancu, deținător al multor premii internaționale, redactorul-șef al prestigioasei reviste „Cronica,” apreciază recentul volum de versuri apărut sub semnătura lui Simion Bogdănescu („Ritual de memorie,” Editura *Cronedit*, Iași, 2014) ca fiind „unitar, acroșant, persuasiv, solid construit, frazarea e impecabilă, verbul sugestiv, imaginile scilpitoare, lexicul bogat, sentimentul vibrant, sincer. În plus, meditația existențială, prezentă în toate culegerile sale, se întâlnește și aici, se limpezește chiar de la primii pași, nestrunită de erudiția ce avea să marcheze parcursul intelectual al creatorului.” (Valeriu Stancu - „Zorile ce sîngeră rănile veacului,” postfață, p.156)

Am susținut și eu în cronicile mele de până acum că Simion Bogdănescu este un poet pe deplin format, ajuns la vârsta maturității creatoare, fiind între postmodernii, din care face parte din punct de vedere cronologic, „Singur printre poeți” (Marin Sorescu). Spre deosebire de aceștia, Simion Bogdănescu nu scrie o poezie „a ospiciului, a orificiului și a artificiei” (vezi Viorel Dinescu - „Dialoguri socratice”, Editura *Axis Libri*, Galați, 2010, p.263), limbajul său nu este pornografic ci, dimpotrivă, elegant, elevat, subtil; poetul nu neagă vehement valorile, nu-și etalează eul în buricul pământului și nu folosește pasta și nici parodia de proastă calitate.

Poet profund original, Simion Bogdănescu trăiește cu intensitate poezia fiind guvernator pe insula ei.

Cotrobăind prin „manuscrisele de la Marea Moartă,” de la fântâna tinereții, din perioada 1977-1987, poetul le scapă de noaptea uitării aducându-le la lumină, săvârșind astfel un „Ritual de memorie.”

Ritualul presupune un ceremonial după anumite reguli în momentele importante ale vieții sale și ale comunității: nașterea, copilăria, adolescența, dragostea, semănatul, recoltatul, moartea, învierea etc.

După chipul și asemănarea Creatorului Suprem, poetul este un „Zeu miop.” Poezia cu acest titlu constituie incipitul volumului și anunță câteva teme, motive și simboluri dragi poetului:

- orbirea sau miopia („însă ochiu-nchis afară înăuntru se deșteaptă” – Mihai Eminescu)
- este specifică poetului, fiindcă el merge cu capul în nori și pe cât de neclare sunt lucrurile din afară pe atât de clar este lăuntricul, realitatea secretă, profundă, la care nu au acces muritorii de rând. Homer însuși a fost orb, de aici semnificația de poet vizionar, divin, (bard, trubadur, rapsod) făptură inspirată, înțeleaptă etc.

- tridentul este emblema zeului Poseidon (Neptun), zeul mărilor, dar și simbolul treimii; cei trei dinți ai săi, potrivit „Dicționarului de simboluri” (Editura *Artemis*, București, 1994) reprezintă cele trei pulsuni sexualitate, nutriție, spiritualitate) sau, ca simbol solar, trei raze de soare, trei fulgere, trei idei ș.a.m.d.
- scoica amintește de organul sexual feminin, având dublu aspect: erotic și de fecunditate;
- Zeu, Dumnezeu care simbolizează calitățile idealizate ale omului, creator de lume, asemănător Tatălui ceresc;
- timpul, „ imaginea mobilă a veșniciei” (Sfântul Augustin). Poezia, arta, în genere este văzută ca o luptă împotriva morții;
- marea este „loc al zămisliilor, al transformărilor și al renașterilor, imagine a vieții și a morții deopotrivă; marea este, după Eminescu și Barbu, simbolul creației;
- cercul ține de perfecțiune fiind, alături de cruce și pătrat, simbol fundamental: manifestarea universală a ființei unice, divine: iubită, mamă, poezie etc.

Prin armonia și muzicalitatea versurilor poezia, nu-i singura, are „un nu știu ce și-un nu știu cum” eminescian, inefabil. Cităm în întregime poezia de început pentru ca și cititorul să ne dea dreptate: „Vezi în microscop îngândurarea?/ Timpul se dilată-n dioptrii.../ Cine-ar fi crezut că depărtarea/ ta, iubită, e să nu mai fii?// Decât cercul brațelor pe Zarea/ văduvită calm în microscop/ Să mă uit și să mă cheme marea/ cu tridentul meu de zeu miop.// Decât fluxul mult al unor line/ scoici pierdute, oarbe, de la vad.../ Oare umbra ta de ce nu vine/ să mă-ntrebe către unde cad?// Să mă uit și să mă cheme Zarea/ un fuior de fum și fără scop/ să-ți păzesc pe mări îmbrățișarea/ cu tridentul meu de zeu miop.” („Zeu miop,” p.7)

Am insistat mai mult asupra acestei poezii pentru că poezia lui Simion Bogdănescu nu este pentru profani; este o poezie mitică, cerebrală care abundă în simboluri și care presupune un cititor avizat, cu o cultură și cu o lectură bogate.

Poezia sa exprimă stări nedefinite, vise nelămurite, spaime împietrite, gânduri încremenite strânse toate în athanor și scrise apoi cu V.I.T.R.I.O.L. (formula celebră care condensa doctrina alchimistilor: „Visita interioarem terrae rectificando invenies operae lapidem” („Coboară în măruntaiele pământului, distilând vei găsi piatra operei,” astfel spus, coboară în străfundurile tale pentru a descoperi miezul intim al ființei omenești).

Vipera care apare în „Parfum de părere” poate fi un gând otrăvit sau o colcăială de gânduri dintr-o pădure de spaime: „Par doar un lemn răstălmăcit aiure/ îngândurat de ce nu se întâmplă/ vai viperă, pe tâmplă/ o nebulie-mi crește o pădure.”

Dintre găze, asupra cărora s-a oprit cu drag Alecsandri,

Eminescu, Coșbuc, Topârceanu și alți aezi, Simion Bogdănescu immortalizează furnica („Furnică fără frică”), fluturile („Fluturi de orb”) și lilieci („Lilieci speriați”) greierul („Greier cald”) și albină, tot o furnică dar cu zumzet, simbol al sufletului ieșit din trup, coborât în infern sau urcat la cer și supraviețuind, după moarte, prin cântec: „Albină, desenează-mi cu zumzetul și treci/ în carte, moartea sorții și rândurile sale.” („Mă amăgești, albină”)

Din poeziile lui Simion Bogdănescu nu puteau lipsi florile, imagini ale virtuților sufletului, buchetul întruchipând perfecțiunea spirituală. Pentru Eminescu („Floare albastră”) și pentru Novalis (Heinrich von Ofterdingen) floarea este simbolul dragostei, al copilăriei nevinovate, al edenului: „Cu flori altădată”, „Să poți telefona printr-o floare..”

În pădurea bogdănesciană „Adie alunii,” dar cresc și „Arbori de jale” și-n ei câte-o „Ramură tristă.” În bestiarele sale are loc „Și mînzul dac” și pe lângă un urlet „Stins de lup” și „Pași de pisică” ori „Lilieci speriați” zburând „S-aud licornii” și „Oierii Suavei.” Peste toți și peste toate tronează „Ucigaș de singur” „Io poetul” care ne spune prin cântecele sale: („Cântec îngrozit”, „Oare cântecul?”, „Cântec”) „Ce-ar vrea poetul să se întâmple cu oasele sale?” Nu ne putem imagina poetul („preotul pietrelor”, „păstor de albine”, „un blând căprior”) „Fără versul” său inspirat uneori din creația populară: „I-auzi cucul pe dumbravă,/ mierliță bolnavă,/ a albit ca o otravă,/ mierliță bolnavă,/ cântă-n frunză ascuțit,/ cântă de mă doare,/ că i-i dor de împețit/ c-un fior din soare.../ cântă scurt și repetînd,/ ca și cum explică/ ziua-n văi... i-așa de blînd/ la el sub aripă!/ e așa de presupus!/ du-te de-l pețește,/ fără versul ce l-a spus,/ cerul ruginește!”

Poezia lui Simion Bogdănescu este originală, trăirile sale sunt intense, autentice, versurile sale nu sîrăce în idei și bogate în podoabe stilistice, predominînd simbolul și

metafora, iar poetul este, fără îndoială, unul născut, iar nu făcut.

Poeții n-au vîrstă, ei rămân mereu tineri pentru o eternitate fiindcă tînără le este inima. În viața terestră însă ei își numără anii. Și pentru că zilele acestea poetul Simion Bogdănescu împlinește o vîrstă, îi dorim din paginile revistei „Viața noastră,” sănătate și spor în toate, apă vie în

izvoare și cântece și descîntece nemuritoare: „Frate, umblă sub ceruri,/ Cheamă pămîntu-n apus!/ De oasele tale mi-e frică,/ Descîntec din ele a curs...// Și noaptea fugită în codri/ De greul din flaut scăzut/ Încuie cu lacre strămoșii,/ aceia din secolul mut...// O albă iluzie-n frunze,/ O sevă ne-așteaptă-n lăstari!/ Închină-te-ncet, între bulgări,/ Să creștem cît moartea de mari!... („Franciscană”, p.153)

TEODORA ELENA ZALDEA

Despre bărbați și... nu numai

A vorbi despre bărbați nu-i treabă ușoară. Nu!!! Deloc! Aparent, aceștia sunt lipsiți de complicații și pot fi citiți ca o carte deschisă. Din nou, greșit! Sunt foarte multe lucruri despre urmașii lui Adam pe care încă nu le știm.

Suntem obișnuiți să regăsim bărbatul în ipostaze ancestrale, precum cele de: stîlp al familiei, patriarh incontestabil, responsabil pentru bunăstarea tuturor. În acest sens, Biblia ne amintește în paginile

sale, faptul că *„Bărbatul este capul nevestei, după cum Hristos este capul Bisericii.”*

Deși suntem în mileniul trei, bărbatul continuă să manifeste acel instinct ce-i caracterizează ființa: dorința de a asigura protecție și cele necesare familiei și persoanelor dragi sufletului său.

Trăind în plină revoluție tehnologică, rolul bărbatului în societatea actuală a început să cunoască unele transformări. Astfel,

granițele dintre îndeletnicirile pe care le au bărbații și femeile sunt tot mai neclare, fiecare îndeplinind funcții considerate până în acel moment specifice celui alt gen. În acest sens, suntem martorii unor inversări de roluri, unde femeile au dovedit că sunt în stare să facă lucruri despre care se presupunea că doar bărbații le pot rezolva, iar ei au arătat că pot face cel puțin la fel de bine treburile gospodărești, considerate până nu de mult strict „femeiești.”

Și dacă femeilor din întreaga lume li s-a acordat o zi din calendar pentru a fi sărbătorite, (8 Martie – Ziua Internațională a Femeii) nici bărbații nu puteau fi mai prejos. Așadar, ziua de 19 noiembrie marchează **Ziua Internațională a Bărbatului**. O astfel de sărbătoare a debutat în anul 1999 în Trinidad Tobago, fenomenul extinzându-se rapid, pentru ca astăzi să fie celebrată în peste 129 de state. O sărbătorire a bărbatului era necesară din varii motive: pentru a se promova modelele masculine pozitive, nu doar actori sau sportivi, ci și bărbați obișnuiți ce constituie exemple pentru comunitățile din care provin; pentru a se promova contribuția pozitivă a bărbaților în societate, familie, căsnicie, îngrijirea copilului, etc. și nu în ultimul rând pentru a se crea o lume mai bună și mai sigură, unde ființele umane se pot dezvolta

Doamna profesor Lucia Munteanu a amintit în intervenția sa mai întâi de planul divin dominat de Adam și Eva, ca și reprezentări ale aceluiași întreg. De asemenea,

aceasta a reliefat contribuția adusă de bărbați în domenii diverse ale culturii, precum: pictură, sculptură, muzică, literatură, etc.

În demersul său, **profesorul Nicolae Ghețu** a realizat o incursiune în lumea personalităților din domeniul muzical (Gheorghe Cucu, Alexandru Flechtenmacher, Ciprian Porumbescu, Ion Vidu, Andrei Mureșanu, George Enescu, Ioan Timuș și Jan Nicolau, fiind evocați). Acesta remarca aportul feminin în dezvoltarea personală și profesională a unor bărbați de frunte ai neamului românesc. În acest sens, oferă exemplul principesei Elena Bibescu ce l-a sprijinit în carieră pe compozitorul George Enescu. De asemenea, relevă faptul că femeia a constituit și o sursă de inspirație pentru marii compozitori. Astfel, Beethoven, inspirat de o tânără fecioară oarbă compune "Sonata Clar de Lună."

Profesorul Maria Marin reliefa în cuvântul său faptul că "în spatele unui bărbat puternic se află o femeie puternică," oferind exemple din istorie ca: Maria Brâncoveanu, Elena Cuza, reginele Elisabeta, Maria, Elena și Ana. Aceasta mai preciza faptul că "iubim bărbații pentru puterea lor, dar să nu uităm niciodată că femeia nu este cu nimic mai prejos."

Nu ne rămâne decât să urăm un călduros "**La Mulți Ani!**" tuturor bărbaților.

la potențialul lor maxim.

Și la Bârlad, Ziua Internațională a Bărbatului a constituit motiv de sărbătoare, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" organizând în data de 24 noiembrie o dezbatere dedicată acestora – "**De ce iubesc bărbații!?**"

Președintele Nicoleta Mihai a fost cel care a lansat celor prezenți în sala "Alexandru Ioan Cuza" provocarea de a răspunde la întrebarea "**De ce iubesc bărbații!?**" Răspunsurile au venit din partea profesorilor **Lucia Munteanu, Nicolae Ghețu și Maria Marin**.

„Nu uita că ești român!”

La vibrantul îndemn lansat de C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, prin inimosul și generosul său președinte Nicolaie Mihai, sala de festivități „Alexandru Ioan Cuza” a devenit neîncăpătoare pe 28 noiembrie 2014, când s-a sărbătorit Ziua Națională a României.

Ca la orice festivitate deosebită s-a intonat mai întâi Imnul Țării, după care domnul președinte Nicolaie Mihai a vorbit despre semnificația zilei de 1 Decembrie. În continuare, a dat cuvântul doamnei profesoare Maria Marin, care a încântat auditoriul cu o adevărată conferință, trecând prin toată istoria românilor, de la Decebal și până la 1 Decembrie 1918. S-au trecut în revistă momentele importante din istoria unui popor care binecuvântat de Dumnezeu cu o țară plină de bogății și frumuseți, a trebuit să treacă prin furtunile unui destin potrivnic, căci n-am dus și nici nu ducem lipsă de dușmani. Expozeul a fost presărat cu versuri ale scriitorilor români ce s-au aplecat cu inima, dar și cu harul asupra sorții poporului român.

În același context, poetul Petruș Andrei a făcut

inimile să vibreze la citirea celor două creații lirice „Țara mea duiosă” și Imnul românilor de pretutindeni.”

Corul „Crizantema” al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” condus de doamna profesoară Mihăilă Maria a emoționat publicul până la lacrimi prin melodiile pline de fior patriotic: „Hai să-ntindem hora mare” sau „Nu uita că ești român.”

**CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR
"ELENA CUZA" BÂRLAD**

Str. Nicolae Iorga Nr. 7A - Tel: 0235-421.340 - Fax: 0235-421.341 - E-mail: carpbârlad@carpbârlad.ro - Web: carpbârlad.ro

Împreună suntem mai puternici!

Vă invită la

ACTIVITATEA

Nu uita că ești român!

*De Ziua Noastră,
amintește-ți că ești român!
1 Decembrie*

Vă așteptăm cu drag, vineri, 28 noiembrie 2014,
ora 10.30, în sala A.I.Cuza

Acompaniată de același cor doamna Aneta Matei a interpretat doina „Cântă cucul, bată-l vina...”

Versurile domnului colonel Ioan Staș și cele ale lui Dumitru Olaru au răsunat ca adevărate strigăte de luptă fiind în același timp și patriotice îndemnuri.

Tânărul și talentatul Dragoș Tufă a încântat sala, ca de fiecare dată, cu vocea sa armonioasă și puternică intonând un adevărat „Imn al reîntregirii” și melodia „Țara mea.”

Momentele emoționante au creat o atmosferă înălțătoare și fiecare inimă a vibrat la îndemnul „NU UITA CĂ EȘTI ROMÂN!” De fiecare dată când organizează activități la C. A. R. P. „Elena Cuza” domnul președinte Mihai Nicolaie știe să atingă corzile sensibile ale inimilor noastre. De fiecare dată e altfel și parcă mai frumos. Astfel de oameni sunt rari, iar atunci când îi întâlnești e benefic să fii în preajma lor, căci amintește fiecăruia dintre noi că suntem și trebuie să rămânem întotdeauna OAMENI, cu sufletul deschis, cu inima curată și cu nădejdea că binele și frumosul există și va exista pe pământ, deci și în România.

Să încheiem cu urarea cântată la sfârșitul acestei reușite întâlniri: MULȚI ANI TRĂIASCĂ, ROMÂNIA!

Mândria de a fi ROMÂN!

Întreaga suflare românească de pretutindeni trăiește astăzi, 1 Decembrie clipe de înaltă mândrie și bucurie de **A FI ROMÂN**.

Cu 96 de ani în urmă se împlinea un vis! Un vis pentru care multe generații de români au luptat și s-au jertfit! Visul de a trăi într-o Românie Mare!

Pe 1 Decembrie 1918, într-o atmosferă înălțătoare, românii adunați la Alba Iulia hotărâu unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Regatul României.

Iată că, în numai 70 de ani, având drept punct de plecare Revoluția de la 1848, românii au reușit să înfăpuiască unirea Moldovei cu Țara Românească sub Alexandru Ioan Cuza, și-au cucerit independența de stat, pentru ca, în final, după primul război mondial, să se desăvârșească unirea tuturor românilor într-o Românie Mare!

De Ziua Națională, se impune să aducem un omagiu tuturor făuritorilor Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, dar și celor care s-au jertfit pentru îndeplinirea unor idealuri ca: libertate, unitate și demnitate națională.

Și Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" s-a raliat ciclului de manifestări dedicate Zilei Naționale, organizând în data de 28 noiembrie a.c., un simpozion intitulat "**Nu uita că ești român!**"

Cei prezenți în sala "Alexandru Ioan Cuza" au asistat la o adevărată lecție de istorie oferită de către **profesor Maria Marin**, ce a ilustrat momente semnificative din traseul parcurs de către români înspre desăvârșirea ființei naționale și statale. Aceasta a făcut trimiteri, pe parcursul intervenției sale, la faptul că suntem urmași ai lui Burebista, Decebal, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul ce a rămas în istorie drept primul care a reușit înfăptuirea unirii celor trei țări române, precum și la

Alexandru Ioan Cuza, domnul Micii Uniri, la regii Carol I, respectiv Ferdinand, în timpul căruia idealul de unitate al românilor s-a materializat.

Au mai fost evocate și o serie de personalități ce s-au implicat în lupta pentru înfăptuirea Marii Uniri, ca: Gheorghe Pop de Băsești în Transilvania, Pantelimon Halippa, colonelul Gheorghe Andronachi în Basarabia, lancu Flondor în Bucovina.

Pe parcursul întregului eveniment, grupul coral "**Crizantema**" al C.A.R.P. "Elena Cuza," sub atenta îndrumare a doamnei învățător Maria Mihăilă a interpretat cântece patriotice, ca: "**Pe-al nostru steag e scris Unire,**" "**Hai să întindem hora mare,**" "**Noi suntem români,**" "**Cântă cucu-n Bucovina,**" "**Doamne, ocrotește-i pe români,**" "**Așa-i românul.**"

Simpozionul a fost presărat și cu scurte momente poetice susținute de **profesor Petruș Andrei**, ("Imnul românilor de pretutindeni" și "Țara mea duioasă") de **colonel în rezervă Ioan Staș** ("1 Decembrie") și de **Dumitru Olaru** ("Prea mult dorita noastră unire" și fragment din "Călătorie în jurul pământului"), iar tânărul Dragoș Răzvan Tufă a încântat auditoriul cu melodiile "Clopotul reîntregirii," pe versurile lui Adrian Păunescu, muzica - Ștefan Hrușcă și "Acolo este țara mea," muzica – Tudor Gheorghe, versurile – Ioan Nenițescu.

Acum, pe 1 Decembrie, dar și în fiecare zi a vieții noastre, să ne amintim cu mândrie că suntem ROMÂNII și să avem mereu în memorie întipărit îndemnul profesorului Petruș Andrei: "Români, să fim români întruna, / În vorbă-n inimă și-n gând / Că Patria e numai una. / Și n-o putem uita niciând." ("**Imnul românilor de pretutindeni,**" **Petruș Andrei**)

1 Decembrie

Ziua Națională a României

România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil!

PROF. PETRUȘ ANDREI

96 de ani de la Marea Unire

1 decembrie 1918. „Adunarea națională a românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia decretează unirea acelor români și a teritoriilor locuite de dânsii cu România.”

Crearea statului național unitar român și a ROMÂNIEI MARI este și va rămâne pagina de aur, curată ca lamura, a istoriei noastre naționale.

Imnul românilor de pretutindeni

„Să fim ca miejii într-o nucă”
Și ca verigile uniți,
Seduși de câte-un dor de ducă
Dar niciodată despărțiți.

Ca pomii prinși în rădăcină
Ori cum sunt boabele în spic,
Noi, sub cupola de lumină,
Să nu ne temem de nimic.

Precum furnicile surate
Ori ca albinele în stup
Ca picături de ploi curate,
Blagoslovind al Țării trup.

Ca ale florii dragi petale
Ce se desprind dintr-un boboc
Sau, într-un templu sfânt, vestale
Români să fim în orice loc.

Români, prin chistică iubire,
Noi vom învinge tot ce-i greu
Printr-o statornică unire
Și prin Credința-n Dumnezeu.

Românilor de pretutindeni
Ca frații buni să ne iubim,
Mereu să fie zi de-armindeni
Că doar așa ne veșnicim.

Români, să fim români întruna,
În vorbă-n inimă și-n gând
Că Patria e numai una.
Și n-o putem uita nicidecum.

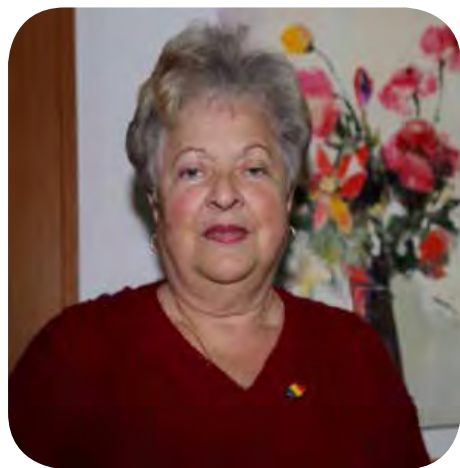
Țara mea duioasă...

Țara mea duioasă, țară de baladă,
Toamna, iar mă-mbie aurul din vie,
Aur ai și-n munte, aur și-n livadă,
Aur ai și-n holda coaptă din câmpie.

Apele aproape îți aduc tot cerul,
Ciutele și cerbii vin ca să ți-l beie
Și cu stele-și umple luna tot panerul
Ca să le agațe-n pomi de curcubeie.

Tare-ai fost bogată, tu, sărmană Țară,
Dar ca lupii-n stână, hămesiți străinii
Mi te vicleniră și mi te furară
Și-n regala stemă se-ofiliră crinii.

Hai, încinge-ți coapsa, viforul înfruntă,
Zestrea ta de veacuri mi ți-o întregește
Cu alai și cântec cheamă-ne la nuntă
Și-n coroana lumii iarăși strălucește.

Au dorit și au îndeplinit Marea Unire

1 Decembrie a devenit din 1990 Ziua Națională a poporului român. Este ziua în care la Alba Iulia a avut loc Marea Adunare Națională care a hotărât unirea Transilvaniei, Banatului și Partium-ului cu Regatul României. Era ultima adunare după cele de la Chișinău și Cernăuți în care românii din Basarabia și Bucovina hotărâu unirea "necondiționată și pe veci" cu Regatul României. În această acțiune care a durat peste 100 de ani s-au implicat românii din toate provinciile românești. Fără a ține cont de măsurile luate de austrieci, maghiari sau ruși, mulți și-au jertfit chiar viața pentru a se realiza idealul național.

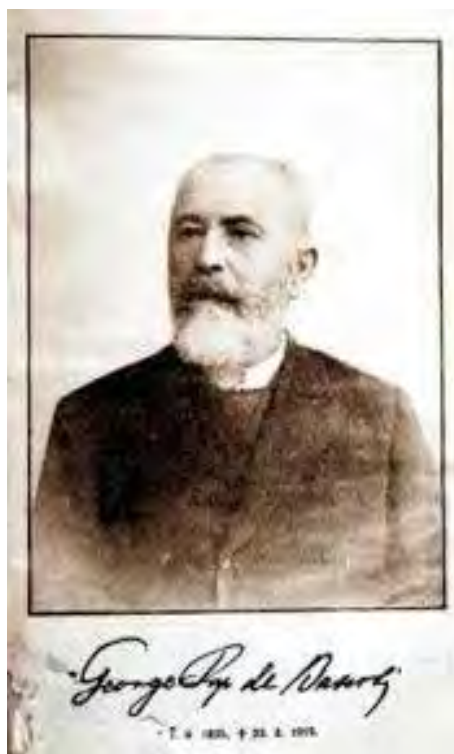
În condițiile izbucnirii primului război mondial și mai ales după publicarea celor 14 puncte de către președintele Statelor Unite ale Americii, W. Wilson, românii au înfruntat și cu mai mult curaj teroarea austro-ungară și rusă și au hotărât să se folosească de dreptul de autodeterminare.

În lupta pentru îndeplinirea Marii Uniri s-au implicat printre alții Ion Incuț, Pantelimon Halippa, Vasile Stroescu în Basarabia, Sextil Pușcariu, Iancu Flondor în Bucovina, Ștefan Ciceo Pop, Vasile Goldiș sau Gheorghe Pop de Băsești în Transilvania.

Gheorghe Pop s-a născut în satul Băsești din comitatul Sălaj la 1 august 1835. A urmat cursurile Școlii gimnaziale din Baia Mare, apoi Liceul cezaro-crăiesc din Oradea și tot aici

Academia de Drept. Și-a început cariera în 1860 ca funcționar public, după care în 1872 devine deputat în Parlamentul ungar din partea cercului electoral Cehu Silvaniei până în 1881. A reprezentat interesele burgheziei române din Transilvania. De acum și până la sfârșitul vieții, el va milita pentru unirea românilor din Transilvania și Ungaria într-un partid unic național care să conducă lupta de unire cu România.

În 1881, într-o primă etapă ia

ființă Partidul Național Român din Transilvania și Ungaria. Între 1882-1894, este unul din liderii Mișcării Memorandiste. Memorandumul este documentul elaborat la 100 de ani de la redactarea "Supplex Libellus Valachorum." El critica regimul de

ocupație maghiară și cerea drepturi pentru români. Semnatarii printre care și Gheorghe Pop au fost arestați, judecați la Cluj în 1894 și condamnați. Vor fi însă, eliberați după un an la cererea Regelui Carol I al României. Gheorghe Pop, ca și alți români continuă lupta pentru Unire, mai ales după anul 1905 când Partidul Național Român adoptă tactica "noului activism" și trimite delegații în Parlamentul de la Buda.

Românii transilvăneni ca și cei din Bucovina au înfruntat teroarea austro-ungară și au făcut totul pentru a realiza Unirea. Gheorghe Pop a fost delegat la Marea Adunare de la Alba Iulia și ca decan de vârstă a avut onoarea de a deschide lucrările în clădirea Casinoului din oraș.

Adoptarea Rezoluției de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, presupunea "unirea necondiționată și pe veci a Transilvaniei, Banatului și Partium-ului cu Regatul României." Pe data de 2 decembrie 1918, Gheorghe Pop de Băsești a devenit președintele Marelui Stat Național, organul legislativ al acelor ținuturi până la integrarea lor în structurile statului român.

Primul teritoriu care s-a unit cu România a fost Basarabia. Printre cei care au militat și au realizat unirea cu România se numără și **Pantelimon Halippa**, născut la 1 august 1883 la Cubolta, ținutul Soroca. A urmat Școala primară la Cubolta, apoi Școala Spirituală din Edineț și Seminarul Teologic din Chișinău. Din 1904, urmează cursurile Facultății de Fizică și Matematică a Universității din Dorpat (astăzi Tartu, Estonia).

O dată cu izbucnirea revoluției din 1905, Pantelimon Halippa renunță la studii și se apropie de intelectualii români din jurul revistei "Basarabia," prima publicație română a epocii. Aici, va publica imnul "Deșteaptă-te, române" și fiind urmărit de autoritățile țariste se refugiază la Iași. Aici, devine student al Facultății de Litere și Filosofie până în 1912. Din 1913 revine la Chișinău și scoate ziarul "Cuvânt moldovenesc" cu Nicolae Alexandri și Vasile Stroescu, unde va publica articole în favoarea Unirii. În 1917, o dată cu înființarea Partidului Național Moldovenesc, Pantelimon Halippa trece în fruntea luptei pentru Unire. Este ales vicepreședinte și apoi președinte al Sfatului țării, iar la 27 martie 1918 votează Unirea Basarabiei cu România. El a participat și la Adunările de la Cernăuți și Alba Iulia. După 1918, a deținut mai multe funcții până în 1934, urmărind propășirea Transilvaniei.

În 1940, când autoritățile sovietice au ocupat Basarabia și nordul Bucovinei, Pantelimon Halippa s-a refugiat în România împreună cu mulți fruntași unioniști. Printre aceștia s-a numărat și locotenent colonelul **Gheorghe Andronachi** ce s-a stabilit la Bârlad. Născut în 1893 la Chiperceni, județul Orhei, acesta a absolvit Școala Militară din Odessa. A fost organizatorul și conducătorul primului detașament moldovenesc

de Gardă călăreață de pe lângă Sfatul țării, fiind și Prefect de miliție al județului Chișinău. A semnat actul de unire al Basarabiei cu România și în anul 1940 alături de alți pronunioniști se va refugia în România, mai întâi la Craiova și apoi la Bârlad. Aici, a dus o viață modestă și a fost în relații bune cu toți vecinii. A continuat să țină legătura cu Pantelimon Halippa și probabil așa a intrat în atenția Securității, având o moarte suspectă în anul 1970.

Și tot din pricina acestei corespondențe a fost redescoperit de către cercetătoarea Maria Vieru Isaev care i-a găsit mormântul și chiar i-a organizat o slujbă de pomenire.

O altă personalitate implicată în lupta pentru unire a fost bucovineanul **Iancu Flondor**. S-a născut la 3 august 1865 la Storojineț, localitate aflată în Imperiul Austro-Ungar. A absolvit Universitatea din Cernăuți, apoi Facultatea de Drept de la Viena, fiind locotenent în armata austriacă. Din 1892, devine lider politic al românilor din Bucovina. Participă la Marea Adunare de la Cernăuți care a condus la crearea Partidului Național Român, a cărui program a fost publicat în "Gazeta Bucovinei." Devenit deputat în Dieta Bucovinei, Iancu Flondor afirma: "Voi lucra totdeauna într-acolo ca limba noastră să domineze nu numai în cameră, ci să fie întrebuințată

și în actele oficiului." După 1902, Partidul Național Român condus de Iancu Flondor se distanțează de politica guvernului von Baumburg. Nemulțumit de atitudinea unor oameni politici, va demisia din partid. După scurte reveniri și neînțelegeri cu Dimitrie Onciul, intră în conflict cu generalul rus Brussilov, care cerea mari cantități de cereale și e acuzat de colaboraționism. Va fi apărut de parlamentarii români de la Viena.

În 1918, revine pe scena politică și cere guvernului austriac să predea românilor prerogativele puterii. Va conduce lucrările Adunării Constituante, apoi ale Congresului General al Bucovinei care la 15/28 noiembrie 1918, a adoptat Rezoluția ce hotăra "unirea necondiționată și pe veci a Bucovinei în vechile ei hotare dintre Ceremuș, Colacin și Nistru cu Regatul României."

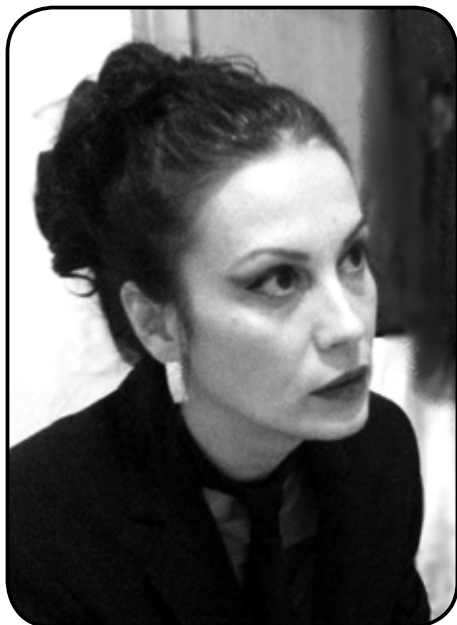
În perioada următoare va fi numit ministru secretar de stat fără portofoliu însărcinat cu administrarea Bucovinei pe perioada integrării în structurile administrative, politice ale României. În 1919, se retrage din viața politică, locul său fiind luat de istoricul Ioan Nistor.

Am prezentat pe parcursul acestui demers 4 personalități ce apreciem că toată viața au militat pentru a se realiza ceea ce s-a numit România Mare – stat care a existat până în 1940.

Aniversări

MUZEOGRAF ALINA BUTNARU

Poziționarea într-o zonă geografică favorabilă a făcut din târgul Bârladului un punct important pe harta Moldovei, sub aspect politico-administrativ, fiind reședință a Marelui Vornic din Țara de Jos, reședință a județului Tutova, apoi a regiunii Bârlad și municipiu în anul 1968. Ca fiecare oraș, Bârladul are și el poveștile sale despre locuri, oameni și fapte, istorisite de-a lungul vremii, ca o garanție a moștenirii noastre spirituale. „Bârladul acesta a fost izvor de nume falnice. Aici au trăit veacuri întregi marii boieri ai Țării de Jos și aici am apucat familii boierești cu lăzi pline de hrisoave, de bani și de hărți a moșilor întinse. Toate s-au dus.” (V. I. Popa, *Bârladul: târgul năpastelor*, în „Ordinea”, 6 august, 1933¹). Acest „târg al năpastelor”, devastat în repetate rânduri de tătari, turci, cazaci și polonezi, de incendii, inundații și seisme, a renăscut întocmai ca pasărea Phoenix, reocupându-și locul de centru comercial și administrativ din partea sudică a Moldovei, în perioada celei de-a doua jumătăți a secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea. Pentru acest

Palatul Comunal Bârlădean - așezământ octogenar

interval de timp, se semnalează o activitate centrată pe modernizarea de conjunctură a orașului prin ridicarea de noi edificii, modernizarea străzilor, sistemului de iluminat și aprovizionarea cu apă. Aceasta din urmă, constituind principala preocupare a conducătorilor orașului, și nicidecum sistematizarea, așa cum poate ar fi fost firesc. Există, însă, o explicație plauzibilă: alimentarea orașului cu apă potabilă menținea curățenia, iar incendiile și molimele erau ținute sub control (atât cât era posibil).

Chiar dacă Marea Unire din 1918 a imprimat un ritm alert dezvoltării și modernizării societății românești, pentru orașul nostru evoluția a fost mai lentă, fără prea multe progrese notabile. Întocmirea primului plan topografic al orașului (1900-1906),

rețeaua de străzi și clădirile existente, constituind un element important de orientare tehnică în problemele edilitare care se puneau în fața autorităților comunale ale timpului.² Se consideră că pe baza acestui plan au fost amplasate clădirile importante din partea centrală a Bârladului, prima dintre ele fiind Primăria. Imobilul, situat în cartierul Podeni, pe strada Dimitrie Cantemir nr. 2-3, a funcționat aici până în anul 1934. Inundațiile din perioada anilor 1931-1934 au făcut ca această clădire să devină improprie, fapt ce a determinat pe edilii orașului să găsească o soluție în acest sens. Locul ales pentru ridicarea noului edificiu a fost piața și parcul Domneasca, lucru care a impus reamenajarea locului. Astfel, statuia lui Nicolae Roșca Codreanu, care se afla în această piață până la momentul

existent în patrimoniul muzeului, realizat de inginerul Gheorghe T. Negrutzi, evidenția „limitele orașului,

punerii pietrei de temelie a clădirii Primăriei Bârlad (21 octombrie 1934), a fost mutată în fața Școlii Secundare

de Fete „N. Roșca Codreanu”, de pe Bulevardul Epureanu.³ Locul acestei statui a fost luat de bustul din bronz, care îl reprezenta pe marele filantrop Stroe Belloescu. Numai că, prin anii '50, acest bust a dispărut în condiții misterioase.⁴

Construcția clădirii în care funcționează și astăzi Palatul Comunal a început după ce a avut loc organizarea unei licitații de execuție a lucrărilor, pe data de 6 iulie 1934, pentru aceasta înscriindu-se Societatea anonimă de studii și construcții „Edilitatea” din București, inginerul Gh. Ignat de la Întreprinderea tehnică din București, inginerul Lascăr Godenberg & inginerul Hugo Nacht din București, arhitectul C. Manea din București și inginer arhitect Arthur Klepper din Iași.⁵ Întrucât această licitație s-a soldat cu un rezultat nesatisfăcător, s-a organizat o altă licitație în același an, pe data de 1 august, firma câștigătoare fiind Societatea „Edilitatea” care s-a asociat cu Întreprinderea tehnică a inginerului Gh. Ignat pentru construcția atât a Palatului Comunal, cât și a Abatorului din Bârlad. Lucrările la Palatul Comunal au fost conduse, de la început până la sfârșit, de

Primăria orașului Bârlad, în prezent

ing. Teodor Ivăneanu și de Vladimir Macovei, angajați fiind de firmele care câștigaseră licitația. „Numai noi doi, trimiși de societate, formam tot personalul care urma să execute toate lucrările, conform planurilor și devizelor primite dela societate”, mărturisește Teodor Ivăneanu, în articolul său „Construcția Palatului Comunal, Abatorului Comunal și Rectificarea râului Bârlad în dreptul orașului”, existent în patrimoniul muzeului. Lucrările de săpătură, zidărie, betoane armate, spoieli, zugrăveli și instalațiile sanitare și de încălzire au fost repartizate meșterilor, care executau dispozițiile inginerului Ivăneanu.

Deși lucrările ar fi trebuit finalizate la data de 30 decembrie 1934, impedimentele apărute – dificultățile financiare și vremea nefavorabilă – au dus la amânarea datei privind recepția construcției. Până la recepția definitivă (27 mai 1937), primarul Theodor Buzescu a înaintat adrese la Ministerul de Finanțe și Ministerul de Interne, insistând pentru obținerea sumelor necesare achitării lucrărilor de construcție. Conducerea Primăriei a organizat, pe data de 25 iulie 1935 o altă licitație pentru efectuarea lucrărilor la

instalațiile tehnico-sanitare, electrice, telefonice, încălzire centrală cu apă caldă, precum și a lucrărilor de zidărie, dulgherie etc. O recepție provizorie s-a făcut pe data de 20 august 1935.

Memorabilă rămâne data de **21 octombrie** a anului 1934, care a devenit prilej de sărbătoare pentru instituția administrativă a orașului și, mai ales, pentru cetățenii lui, prin semnarea **Actului comemorativ pentru punerea pietrei de temelie a Localului Primăriei Bârlad**. La acest moment festiv, alături de primarul Theodor Buzescu, s-au aflat primul ministru al țării - G. Tătărescu, ministrul de interne - I. Inculeț și prefectul județului Tutova - I. Guriță. Un alt martor important al evenimentului a fost autorul lucrării, arhitectul de origine poloneză Constantin C. Moșinschi, posesor de moșii și fabrici în orașul Roman și împrejurimi, după planurile căruia au fost construite Palatul Administrativ din Roman (Primăria), sediul Uniunii Generale a Industriașilor din România (1938) și multe alte clădiri din Roman și București.

Menționarea numelui arhitectului Moșinschi, ne determină să ne aplecăm asupra stilului arhitectural care s-a manifestat în perioada interbelică, pentru că aici se încadrează și clădirea Palatului Comunal bârlădean. Vorbim despre o mișcare modernistă în arhitectura românească dintre cele două războaie mondiale, un modernism deplin, care s-a exprimat cu preponderență în peisajul urban. Se remarcă folosirea geometriei, cu linii drepte verticale și orizontale, suprafețe mari vitrate, acoperișul tip terasă; formele rectangulare în combinație cu suprafețele curbe care se constituie într-o simplitate formală a arhitecturii moderne. În acest sens, afirmația lui Horia Creangă⁶ este cât se poate de relevantă: „O exprimare sinceră și simplă a nevoilor moderne - iată arhitectura noastră. Ea exprimă frumosul prin simplitate și utilul prin confort. Arta aceasta nu este un capriciu actual, utilul și plăcutul sunt adevăruri vechi”.⁷ Preocuparea arhitecților pentru evoluția orașelor și sistematizarea urbană, a constituit în mod evident, una din trăsăturile caracteristice perioadei interbelice. Așa se explică ridicarea multor clădiri importante, din capitală și din alte orașe ale țării: Teatrul Giulești, Uzinele Malaxa, Abatorul de export din Constanța (arh. Nicolae Nenciulescu), Abatoarele din orașele Buzău și Bacău (arh. D. Marcu), Sanatoriul Crucii Roșii „Toria”, Covasna (arh. prof. Grigore Ionescu); Sanatoriul „Bugaz”, Cetatea Albă (arh. Angello Viecelli), Fundația „Dalles”, București (arh. Horia Teodoru), Biblioteca Academiei Române, București (prof. arh. Duiliu Marcu), Grupul Școlar Mihai Bravu, București, Școala pentru copii mici „Floreasca”, București (arh. Horia Creangă), Colegiul Universitar Cluj (arh. Gabriel Cristinel), Ștrandul Kiseleff, București (arh. M. Iancu), Stadionul ONEF, București (arh. Horia Creangă) – dispărut, Gara Regală București Mogoșoaia și Gara Regală Sinaia (arh. D. Marcu), Aerogara Cetatea Albă și Aerogara Cernăuți (arh. C. Dragu) etc.

Din nefericire, din punctul de vedere al proiectării anti-seismice, multe din clădirile ridicate în perioada interbelică au fost și au rămas expuse riscului. În această situație

Corneliu Vasilescu

în al optulea deceniu de viață

În descendența unor mari spirite creatoare, născute pe meleagurile din sudul Moldovei, se situează și Corneliu Vasilescu, artist contemporan a cărui operă, ce poartă amprenta complexității sale creative, este ușor de regăsit în peisajul picturii din arta românească, unde opera unui alt fiu al Bârladului, Nicolae Tonitza, de mult timp, ocupă un loc bine definit pe podiumul consacrării unei creații.

De curând, artistul a împlinit opt decenii de viață, moment sărbătorit acasă, bine orchestrat de cei doi parteneri culturali, Muzeul „Vasile Pârvan” și Primăria, care au oferit publicului amator, prietenilor și, nu în ultimul rând, oficialităților, o reîntâlnire cu artistul și opera sa.

În spațiul generos al muzeului ce găzduiește o amplă expoziție de pictură, gândită și panotată de sărbătorit, fiecare lucrare, parte dintr-un discurs coerent din sistemul său imagistic, pune în evidență acea consecvență stilistică, care i-a conferit o pecete identitară inconfundabilă creației sale, remarcată și apreciată de mulți dintre criticii de artă.

Dar, până a ajunge la evaluarea originalității și clasării artistului în artele vizuale românești, Corneliu Vasilescu a parcurs un drum ascendent, fiind permanent preocupat să creeze un spațiu compozițional în care libertatea intelectuală să funcționeze fără niciun obstacol.

Libertatea tânărului Corneliu, venit pe lume în casa familiei Vasilescu, tatăl Nicolae, avocat de profesie, și mama, Alexandra, profesoară de desen, a fost de timpuriu îngrădită.

A avut neșansa, generată de regimul politic instaurat după 1950, să suporte consecințele apartenenței la o familie de intelectuali, sistematic oprimată, regim care i-a îngrădit libertatea și accesul la studii, asemenea multor tineri, fii ai elitei intelectualilor din fostul regim, considerati dușmani de clasă.

Talentul, o prețioasă moștenire nativă, și educația din familie au șlefuit, încet dar sigur, caracterul viitorului artist, angajat pe un drum dificil, cel al autodidactului, care l-a ajutat să devină un învingător în lupta pe care a dus-o pentru a câștiga libertatea de a se exprima prin intermediul creației plastice.

Regimul nou instaurat, în dorința de a se legitima cu o clasă nouă de intelectuali, inițiază o amplă mișcare culturală de amatori, structurată pe mai multe domenii, cu intenția de a descoperi tinerele talente, pe care le va sprijini în instruirea academică.

Conform acestor orientări, în Fabrica de rulmenți Bârlad, pe atunci o întreprindere cu mii de muncitori, au fost înființate mai multe cercuri de amatori, între care și cel de artă, a cărui instructor a fost și Corneliu Vasilescu, perioadă din existența sa pe care, astăzi, o rememorează cu multă seriozitate și plăcere.

Așa am aflat că tânărul instructor a abordat cu multă responsabilitate această activitate, având girul din partea conducerii fabricii, specialiști ca Ștefan Dumitrescu, Mircea Simovici și Mitică Berlea, ingineri, oameni luminați care, așa cum mărturisește, l-au susținut fără rezerve în tot ceea ce a întreprins.

Cercul de artă își avea sediul în Clubul fabricii, o clădire în stil eclectic de secole XIX-XX, imobil confiscat proprietarilor de drept, situat în centrul orașului. Din nefericire, acest monument de arhitectură a dispărut din peisajul citadin după anul 1977.

Fără prea mult efort, tânărul instructor a reușit, așa cum ne-a declarat, să strângă în jurul său câțiva muncitori talentați din fabrică, tineri înzestrați și cu abilități de comunicare. Activitatea din cadrul cercului i-a adus o notorietate răspândită cu ușurință în cadrul comunității, culminând cu atragerea și a altor tineri, mai ales liceeni. A reușit, astfel, să formeze un grup de tineri pe care i-a fermecat cu maniera sa, lipsită de acea distanță pe care o dă, uneori, cunoașterea și talentul unui dascăl. Toți se considerau prieteni, adunați într-un spațiu în care puteau să se exprime prin intermediul limbajului plastic, având în persoana instructorului doar un coleg, care exersa și căuta soluții odată cu ei, un

spațiu unde informația circula în ambele sensuri.

În existența cercului se stabilise regula conform căreia toți cei prezenți nu veneau pentru a primi rețete și/sau indicații. Aici era un spațiu unde se căutau teme, se experimentau soluții tehnice noi, discuții și dezbateri civilizate, momente astfel gestionate de instructor încât în loc să ajungă la certitudini, aduceau tot atâtea dileme legate de temă, structura compozițională și cromatică la care fiecare în parte găsea răspunsuri.

Ajuns la vârsta maturității biologice, își aduce aminte cu plăcere de două dintre experiențele acestei perioade. În timpul unei vizite în fabrică, pentru o documentare tematică, au descoperit la un moment dat, niște deșeuri din piele pe care le-au recuperat de la materiale nefolosibile.

O dată întorși în sala cercului lor, deșeurile din piele au înlocuit pensula și vopselele, fiind cu talent folosite în realizarea unor compoziții, **adevărate mozaicuri** (C. Vasilescu), fiecare purtând pecetea personalității celui care a realizat-o.

Cea de-a doua experiență i-a fost prilejuită de întâlnirea cu un membru al cercului, liceanul Mihai Constantinescu, fratele edilului Constantin Constantinescu. Colaborarea dintre cei doi a condus la realizarea primului autoportret al instructorului, o lucrare înglobată ulterior într-o altă compoziție. Tânărul licean, cu o gândire bine structurată pe principiul științelor exacte, cu abilitatea folosirii aparatului de fotografiat și a unei mașini de calcul, a recompus autoportretul. Faptul că această lucrare există și astăzi în colecția artistului, ne îndreptățește să apreciem că are o semnificație specială, dată de experiențele din perioada când a fost alături de membrii cercului de artă.

În existența mișcării de amatori, organizarea concursurilor între cercuri era una dintre finalitățile menite să contribuie la încurajarea tinerilor talentați. Instructorul, convins că talentul este singura garanție care poate gira succesul în cadrul acestor confruntări, le-a insuflat de la bun început tinerilor această convingere, care le-a condus pașii pe podiumul laureaților, ori de câte ori au participat.

O astfel de confruntare, care i-a rămas în memorie, este participarea la faza finală pe țară, unde creațiile tinerilor concurenți au fost jurizate de două mari personalități, profesori universitari la Institutul „N. Grigorescu” din București, sculptorul Boris Caragea și pictorul Alexandru Ciucurencu, rector la acea dată.

Obținerea locului unu pe țară a fost o victorie, cu atât mai prețioasă pentru instructor, deoarece clasarea venea din partea celor doi mari artiști, a căror operă ocupa un loc bine definit în istoria artelor românești, temeinic studiată de autodidactul Corneliu Vasilescu.

Corecta evaluare din partea juriului i-a dat o satisfacție și mai mare, deoarece până la anunțarea rezultatului, așa cum se întâmplă de regulă, era considerat favorit Cercul Grivița Roșie din București, condus de o mare personalitate, dascăl la rândul lui, Camelian Demetrescu.

Activitatea instructorului cu tinerii proveniți din medii profesionale diferite a reprezentat o primă treaptă din destinul pe care și l-a construit singur, care i-a adus satisfacții.

În aceeași perioadă a începuturilor, se înscrie interesul pentru realizarea reclamelor, o activitate considerată ca o provocare. Libertatea de creație a tânărului se afla pentru

prima dată în postura de a avea comanditari, în primul rând instituția cinematografică. În plan secund și foarte important era filmul, de a cărui tematică era obligat să țină cont. Avea libertatea, fără a depăși granițele reprezentării reale, să compună pe suprafețe mari. Realizarea acestor compoziții, a reprezentat primul exercițiu care i-a îngăduit să se convingă că dincolo de comanditar, pentru a transmite un mesaj, nu era neapărat nevoie să respecte caracterul narativ, ci doar să ai talentul să poți compune, încifrând cu ajutorul formelor și culorilor o idee, într-o sinteză compozițională, astfel încât să atragă privirea trecătorului, să-l convingă pentru a cumpăra bilet și pentru a petrece un timp în sala de proiecție.

Capacitatea de exprimare a tânărului, înzestrat cu talentul de a desena și compune cu ajutorul culorilor, în realizarea reclamelor, i-a adus o notorietate care a trecut dincolo de granițele orașului, soldate cu câteva colaborări. Printre aceste colaborări, Corneliu Vasilescu rememorează întâlnirea pe care a avut-o cu **vestitul Silberman** (Corneliu Vasilescu), realizatorul reclamelor pentru filmele care rulau la Cinematograful Patria, București. Acest renume i-a condus pașii către o altă experiență: realizarea reclamelor pentru circ sau pentru spectacolul colorat și fastuos, provocat de bâlciurile anuale, o distracție la care participau mulți bârlădeni. O colaborare pe care nu a uitat-o a fost cea cu **vestitul circ Crater** (Corneliu Vasilescu).

Cunoscut în lumea boemă a orașului, unde se întâlneau talente literare, teatrale, plastice, pictorul a fost cooptat într-un amplu proiect ce avea ca principal scop înființarea Teatrului „V. I. Popa”, în anul 1955.

Corneliu Vasilescu a colaborat la realizarea scenografică a pieselor înscrise în prima stagiune din existența teatrului bârlădean, urmată și de alte colaborări. Adeseori, pictorul voluntar i s-a îngăduit să organizeze în foaierea teatrului, mici expoziții. Din aceeași perioadă datează și prietenia și colaborarea cu Vasile Palade, directorul muzeului. În același spirit al voluntariatului, artistul a realizat desene după artefactele descoperite de arheolog, necesare în realizarea aparatului critic de la studiile publicate în diferite reviste de specialitate, cu mențiunea că în acest caz, artistul a realizat desene tehnice.

Un alt talent, un membru cunoscut din boema bârlădeană, sculptorul Marcel Guguianu, după ce părăsește Bârladul, stabilindu-se în Iași, unde ocupă funcția de consilier în Comisia de Cultură de pe lângă Primăria ieșeană, îl cooptează pe concitadinul său, Corneliu Vasilescu, în câteva proiecte.

Între aceste colaborări, pictorul își amintește de momentul sărbătoririi Centenarului Unirii Principatelor Române când, cu antrenamentul talentului său în realizarea reclamelor, a trebuit să picteze câteva panouri cu rol decorativ, ce trebuiau să acopere unele ruine existente în spațiul destinat manifestărilor jubiliare.

Debutul anilor '60 marchează o altă treaptă în destinul său artistic. Venit la Iași, Corneliu Vasilescu începe să cunoască și să intre în atmosfera academică, mai ales în breasla artiștilor plastici, având posibilitatea să frecventeze atelierile artiștilor și să participe la expozițiile din cadrul galeriilor ieșene. În acest moment, de un mare renume se bucurau expozițiile organizate în cadrul Interregionalei de artă, o manifestare amplă a timpului, susținută de Uniunea

Artiștilor Plastici, o organizație de breaslă, dedicată exclusiv nevoilor membrilor săi, artiști cu studii academice.

Tânărul, ajuns la Iași, avea în tolbă doar talentul, experiența dobândită ca autodidact și lecția autoevaluării, care l-a ajutat să-și creeze o scară valorică, a cărei primă treaptă a fost bine fixată de educația primită în familie, urmată de celelalte, rezultate în urma experienței personale. Atent în construirea propriului traseu artistic, după o atență cunoaștere a mișcării plastice ieșene, hotărăște să participe, în ciuda lipsei studiilor care l-ar fi putut recomanda, la una dintre expozițiile cu caracter interregional.

Pe simeza acestei manifestări, unde realismul socialist era în plin avânt de afirmare, au apărut trei lucrări ce purtau semnătura Corneliu Vasilescu. Prezența acestor lucrări semnifică, pe de o parte, prima participare a creației sale la un asemenea nivel de confruntare și, mult mai important, recunoașterea valorii creației artistului fără studii superioare. Recunoașterea, care i-a dat încredere, este cu atât mai importantă dacă ținem cont că cei care i-au deschis calea au fost doi membri exigenți ai juriului, criticii Ion Frunzetti și Petru Comarnescu. Tematic, așa cum își amintește artistul, peisajele sale reprezentau câteva aspecte surprinse dintr-un cartier bârlădean, care s-a impus în memoria colectivă prin faptul că aici s-au înființat și activat, încă din secolul al XIX-lea, primele tipografii și redacții de ziare bârlădene, alături de dughenele a căror proprietari Tache, Ianke și Cadîr l-au inspirat și pe Victor Ion Popa.

Tânărul talentat a descoperit de timpuriu locurile cu o anume încărcătură istorică și culturală din orașul său de baștină, care l-au inspirat și asupra cărora a întârziat, constituindu-se, pentru un timp, într-o tematică preferată. Câteva dintre lucrările acestei perioade se află în muzeu, între care și un autoportret de tinerețe, donate de artist. În lucrările încadrabile în această perioadă, pictorul a reușit să consemneze de fiecare dată o realitate epurată de orice element inutil redată printr-un desen direct, plin de substanță și culoare, modelând cu inteligență și sensibilitate sinteze ale unui spațiu, dar mai ales să elaboreze acea atmosferă specifică.

Această primă confruntare, urmată de participările ulterioare la expoziții organizate în spațiul academic ieșean, demonstrează că a fost acceptat în breaslă, recomandat doar de talentul său, care l-a făcut cunoscut.

Prin anii '60, UAP Iași îi aprobă pictorului să organizeze prima expoziție personală, în sala Victoria, din ansamblul cinematografic cu același nume, situat în centrul orașului. Dincolo de semnificația și locul ocupat de această expoziție în palmaresul creației sale, în existența acestui eveniment înscrîm și întâmplarea care marchează debutul întâlnirii noastre cu opera artistului.

Pentru noi, studentă atunci, această expoziție ne-a rămas bine întipărită în memorie deoarece, pentru prima dată, descopeream în galeriile ieșene creația unui concitadin. Ajunși întâmplător la momentul vernisajului, am fost mai întâi impresionați de numărul mare al celor prezenți și de aprecierile formulate de criticii care au luat cuvântul. La scurt timp, am revenit, unde în liniștea sălii am parcurs cu atenție lucrările de pe panouri, imagini care s-au întipărit bine în memorie și care ne-au ajutat mai târziu să înțelegem evoluția creației artistului, de unde a plecat până a ajuns la

reprezentarea abstractă. După ani, multe dintre aceste lucrări le-am descoperit în patrimoniul secției de artă, fiind donate de artist.

Atitudinea perseverentă în promovarea creației sale, din dorința de confruntare, prin prezența lucrărilor sale la diferite expoziții, a contribuit la cunoașterea dimensiunii creației, apreciată și răsplătită prin acordarea statutului de membru al UAP unui artist fără studii superioare, dar recomandat de talentul și stilul său inconfundabil, așa cum a dovedit-o prima sa expoziție personală.

În plan personal, această recunoaștere, probabil, a stat la baza hotărârii în a face pasul următor, când părăsește Iașul pentru a se stabili în capitala țării. Ajuns în București, s-a hotărât să bată la porțile Institutului „N. Grigorescu” unde, la acel moment, anii '70, pentru două, trei locuri la pictură, concureau sute de candidați talentați, veniți din întreaga țară. După succesul la examenul de admitere, la care a obținut nota maximă, tânărul student pășea în clasa profesorului Gheorghe Șaru, cu un bagaj prețios, o creație deja recunoscută.

Cu siguranță, această perioadă marchează o altă etapă din evoluția creației sale, ajunsă la un stil bine documentat în cadrul expoziției deschisă cu prilejul sărbătoririi celor opt decenii de viață.

În general, creația abstractă ajunsă, ca în cazul maestrului Corneliu Vasilescu, la nivel gestual, necesită din partea consumatorului de artă, prin definiție conservator în receptarea realistă ce-l înconjoară, un efort în plus de cunoaștere.

Din această perspectivă ne propunem să refacem itinerariul creației sale, o operă care confirmă că a parcurs solitar un drum, presărat cu experiențe interesante, culminând cu eliberarea cromatic abstractă a gestului plastic, ceea ce i-a adus aprecierea din partea criticii, că artistul contemporan Corneliu Vasilescu „**a dus gestualismul, ca experiență personală, până la ultimele consecințe**” (Pavel Șușară, 1994).

De altfel, întregul parcurs al creației artistului este bine surprins în cadrul expoziției permanente a secției de artă, de care ne vom folosi în continuare cu intenția de a face un exercițiu necesar în înțelegerea artei abstracte.

Cu certitudine, o asemenea tematică în cadrul unui muzeu este mult mai greu de realizat datorită faptului că într-o viață, opera unui artist se răspândește, ajungând în țară sau în lume, în colecții particulare, muzee, alte instituții etc.

Pentru noi, avantajul a venit din faptul că artistul a donat muzeului cea mai mare parte dintre lucrările prezente în prima sa expoziție personală, organizată la Iași. Creația acestor ani ('60), cu mult înainte de a deveni student, îl recomandă pe Corneliu Vasilescu ca pe un artist cu un stil bine definit în arta contemporană românească.

La data când începe studiile universitare, artistul era preocupat să renunțe la narațiune și perspectivă în plan compozițional, fiind din ce în ce mai mult interesat de sinteze cu trimiteri mai puțin explicite la formele preexistente în lumea reală, preocupări ce marchează o deschidere spre experiențe care puteau duce în multe direcții de manifestare a unui stil. În sprijinul acestor preocupări ale artistului, se înscriu câteva lucrări prezente în expoziția permanentă și în cel mai recent Album de creație apărut la Editura Alicot,

2011, pe care le vom analiza.

Prima lucrare, **Rezervoare și turnuri de răcire la IRB**, a cărei titlu duce cu gândul că s-a inspirat din perioada cât a fost instructor, nu este nici pe departe un peisaj industrial. Este o compoziție în care descoperim dorința artistului în a ordona contururi geometrice, pe verticală și orizontală, cu ajutorul unui desen extrem de agil, care fără a fi descriptiv, devine evocator prin intensitatea culorilor, pornind de la roșul intens și argintiu, suprapuse peste câmpuri colorate în negru intens, pe alocuri colorate cu albastru, gri, fără nici o intenție clar exprimată de respecta perspectiva.

În aceeași perioadă se încadrează și lucrarea **Prepeleac**, o compoziție de mari dimensiuni, unde artistul a optat pentru o materie picturală prelinsă de pe pensula așezată în linii, uneori dense sau granulare, dezlănțuite pe suprafața pânzei, în tonuri de roșu intens, verde, gri, galben. Acestora le adaugă pete mici sau mari, grupate sau răslețe, albe, negre, roșii, galbene, elemente ce concură la un fundal foarte ritmat.

Libertatea în alegerea tehnicii, lejeritatea ce se degajă din ductul desenului și culorile răspândite pe suprafața plană sunt secundate de plasarea câtorva obiecte, sugerând niște vase, a căror poziție firească în spațiu este total deturnată. Dincolo de așteptările sugerate de titlu, ochiul nostru descoperă o compoziție în cadrul căreia conturul real al acestui obiect întâlnit nu de mult în gospodăria rurală, s-a pulverizat, rămânând doar câteva forme ce sugerează că ar fi niște vase, dar care se mișcă aparent haotic. Toate elementele, la o atentă analiză, sunt compuse într-un ansamblu gândit și transfigurat cu finețe de artist, în cadrul căruia fiecare element este bine cântărit, măsurat și, mai ales, ordonat.

Interesantă ni se pare și cea de-a treia lucrare, pe care o vom analiza, intitulată **Iarna**, încadrată în aceeași perioadă ca stil, unde, pe un fundal alb cenușiu, circulă cu aceeași libertate crengile negre ce par a sugera coroana unui copac, pe a căror crengi se decupează niște pete negre, colorate cu albastru, ce par a defini siluetele unor păsări. Contururile și cromatica, dominate de alb și negru, sunt compuse în așa fel încât sugerează tăcerea, reculegerea și poezia din viața naturii, într-un moment mohorât al iernii.

Din analiza celor trei lucrări se desprinde limpede faptul că artistul pleacă de la elemente reale în cadrul compozițiilor sale, reușind să ajungă la sinteze în cadrul cărora formele și culorile traduc o mișcare, un elan, o nerăbdare. În fapt, anunțau o nouă manieră de abordare, când frenezia va ajunge la exprimarea abstractă și la gestul spontan.

În noua sa postură de student, artistul care trăise cu mult timp înainte satisfacția momentului eliberării formelor sale, continuă să parcurgă drumul de unul singur, fără a se lăsa ademenit de diverse curente din arta aceluși timp, numită de esteticieni, abstractă. De altfel, de

câte ori are prilejul, mărturisește ca abia după ce a terminat facultatea (1974), i-a descoperit pe Kandinsky sau pe americanul Pollak, nume reprezentative din arta umanității, din perioada postmodernă.

Studentul Corneliu Vasilescu, în calitate de autor, împreună cu alți colegi și sociologi, a inițiat în anul 1973, un proiect cu tema **Ameliorarea vizuală a unui spațiu industrial**, experiment unicat în țară, care s-a desfășurat la Bârlad și, nu în mod întâmplător, organizat în cadrul Fabricii de rulmenți, un spațiu industrial pe care îl cunoscuse cu mult timp în urmă

Rezervoare și turnuri de răcire la IRB

și care, probabil, l-a condus la acest proiect.

Pe un număr de zece panouri, mari de 2 m x 1,5 m, plasate într-o hală, au fost desenate compoziții în care se regăseseră forme geometrice cu o serie de alte elemente grafice. Pentru muncitorii care lucrau în acest spațiu, panourile trimiteau vizual la forme pe care le manipulau în cadrul producției.

Dincolo de evaluările esteticienilor și sociologilor, publicate în revista *Arta* (1973), acest experiment a însemnat pentru artist, așa cum mărturisește, momentul care l-a ajutat să treacă definitiv la registrul abstract.

În evoluția stilului său către abstractul gestual, artistul a creat o suită de compoziții, ulei și grafică, remarcabile prin materia picturală linsă, așternute în suprafețe plane cu profunzimi cromatice care se afirmă și se contrazic, ducând la o tensiune, amplificată de prezența unor elemente clar definite geometrice, grupate sau răspândite în cadrul unei compoziții. Ulterior, a valorificat virtuțile unei singure figuri geometrice, arcul de cerc, lucrări încadrabile în ultimul ciclu compozițional, pe care noi l-am intitulat **Arcade**.

Lucrările acestei etape, bazate pe virtuțile iraționalului la care ajunge fără a avea ca scop o finalitate distructivă, sunt de expresie

Prepeleac

Iarna

suprarealistă.

De la această etapă a trecut la registrul abstract gestualist, bine marcat în cadrul expoziției, deschisă cu prilejul aniversării sale, reprezentând cumulumul preocupărilor de exprimare din ultimele, aproape, șase decenii.

Revenind la expoziția permanentă a secției de artă, aici s-a realizat printr-o demonstrație de panotare, asocierea intenționată a unei compoziții, încadrabilă ca stil în suita celor din expoziția aniversară, lângă cea cu titlul *Iarna*, deja analizată mai sus.

Asocierea celor două compoziții reprezintă o invitație la un exercițiu vizual, când poți descoperi cum crengile negre ale coroanei pomului se transformă, în cea de-a doua lucrare, în benzi late, divers colorate, care ocupă cu frenezie și libertate toată suprafața pânzei într-o mișcare profund spontană a gestului.

Lucrările din expoziția permanentă, ca și cele din expoziția organizată cu prilejul sărbătoririi artistului, reprezintă compoziții ample, în cadrul fiecăreia formele unor benzi traduc o mișcare, un elan, o nerăbdare și care, indiferent că descrie unghiuri de toate felurile, toate parcă țâșnesc din adâncimile universului.

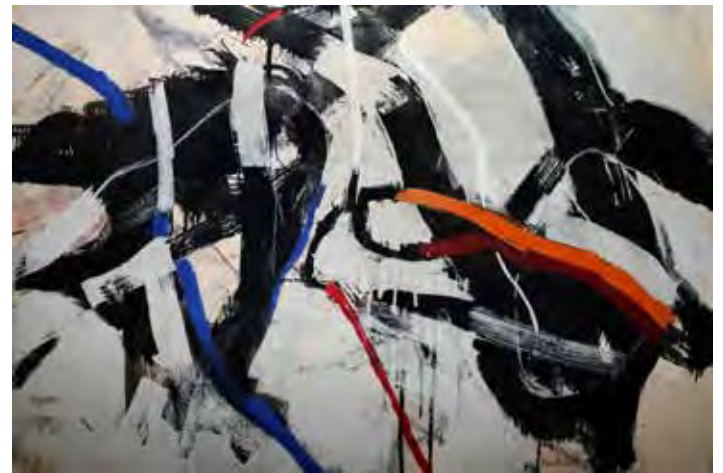
Gestul colorat al artistului umple toată suprafața cu o intensitate atât de mare, încât lasă senzația ieșirii și intrării neîngrădite în câmpul compoziției, alergând spre noi sau în

alte direcții, permițând ochiului nostru să privească pe orice direcție, în lipsa iluziei dată de profunzime.

Periplul în activitatea și creația artistului este un omagiu pe care îl aducem conorășeanului nostru, ajuns la vârsta maturității biologice și a creației, dar și o invitație în lectura artei abstracte, care poate contribui la convertirea ochiului nostru și mult mai puțin dispus în lectura în profunzime a artei abstracte.

După ultimele luări de cuvânt în cadrul aniversării pictorului Corneliu Vasilescu, directorul Mircea Mamalaucă a anunțat că, în scurt timp, imobilul „Casa Sturdza” – monument de arhitectură – va intra într-un amplu proces de reabilitare și refuncționalizare, pentru a fi reintrodus în circuitul expozițional.

În acest imobil, încă din anul 2004, cu prilejul aniversării muzeului la împlinirea celor nouă decenii de existență, Corneliu Vasilescu a acceptat să facă o donație pentru organizarea unei expoziții permanente.

Festivă

Organizarea unei expoziții dedicată exclusiv fenomenului gestualist din arta contemporană românească va reprezenta, în opinia noastră, un unicat în rețeaua muzeală națională.

Momentul aniversar dedicat pictorului Corneliu Vasilescu a continuat cu un cocktail, oferit de organizatori.

La mulți ani, Maestre!

Arcade

PROF. MARIA MARIN

La Mulți Ani, Majestate !

S-a născut pe 25 octombrie 1921 după ce cu 3 ani înainte s-a înfăptuit România Mare. Avea doar un an când la 15 octombrie 1922, Ferdinand și Maria au fost încoronați regi ai României Mari în Catedrala "Reîntregirii" din Alba Iulia. În 1927, după moartea lui Ferdinand devine rege secondat de o regență până în 1930. O dată cu revenirea lui Carol al II-lea va fi numit Mare Voievod de Alba Iulia (1930-1940) pentru ca la 6 septembrie 1940 să reocupe din nou tronul până în 1947. Este o perioadă grea când se desfășoară și al doilea război mondial și generalul Ion Antonescu a hotărât intrarea țării în război alături de Germania.

La 23 august 1944, Guvernul Ion Antonescu va fi înlocuit de o coaliție de partide condusă de rege și țara a întors armele împotriva Germaniei scurtând războiul cu 6 luni.

Situația este destul de complicată și după aceea în condițiile în care trupele sovietice staționau pe teritoriul țării și la conducere vine un guvern comunist condus de doctor Petru Groza. Acesta va înlătura în scurt timp partidele istorice și chiar monarhia la 30 decembrie 1947. Regele Mihai a fost nevoit să părăsească țara și se va stabili împreună cu soția Ana de Bourbon Parma în Elveția la Versoix.

Acolo, familia regală și cele 5 fete vor căuta să facă față tuturor situațiilor până în momentul în care, după revoluție vor reveni în țară.

Aici, la castelul de la Săvârșin sau la palatul Elisabeta, principesa moștenitoare Margareta și prințul Radu (a cărui bunic după tată era bârlădean) și mai nou principele Nicolae se implică în diverse activități social – culturale și susțin în exterior imaginea României.

LA MULȚI ANI, MAJESTATE!!!!

La Mulți Ani!

Aceste rânduri le-am scris miercuri, 26 noiembrie 2014. Mi-am amintit cu puțin timp în urmă că la această dată președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, domnul Nicolaie Mihai, aniversază împlinirea unei frumoase vârste și am simțit nevoia să aștern pe hârtie câteva gânduri. Pentru a fi sigur că vor fi citite de o parte dintre concetățenii noștri voi solicita complicitatea redactorului șef, domnișoara Teodora - Elena Zaldea și a domnului Bogdan Artene, de la editura „Sfera,” pentru a fi strecurate în paginile ultimului număr din acest an al revistei „Viața noastră.” Desigur, dacă aș fi cerut părerea celui aniversat, nu ar fi autorizat publicarea unui articol într-o revistă de apariția căreia se îngrijește de o bună bucată de vreme, pe motiv că ar aduce atingere modestiei, pe care este bine să o avem în proporția necesară, ca să poată crea echilibrul și dozajul armonios dintre mărimea realizărilor și acuratețea aprecierilor celor care le observă.

Așadar, astăzi sunt purtat de sentimente în trecut, după anul 1991, când l-am cunoscut pe domnul Nicolaie Mihai, la acea vreme eu, tânăr ofițer de poliție, dumnealui, procuror în sigură ascensiune profesională. De la început, m-a impresionat prin orizontul cunoștințelor profesionale și de cultură generală, abilitatea de a pricepe dintr-un dosar penal existența sau inexistența unei infracțiuni de la prima studiere a documentelor, precizia și claritatea sarcinilor date polițistului, răbdarea de a sfătui și spiritul activ, harnic cu care era înzestrat. Țin minte că venea la birou la ora șase, aproape zilnic, inclusiv sâmbăta, unii dintre colegii mei având stabilită întâlnirea cu dânsul din ziua precedentă, câteodată fără a ține cont că polițistul mai participă pe timpul nopții la pânde, razii, cercetări, servicii de pază sau fel de fel de misiuni ori activități date în sarcina noastră. Deopotrivă, calitățile sale personale, îl făceau respectat și îndrăgit: autoritatea dublată de un limbaj cordial, aproape prietenos, nu inhibau pe cei

cu care colabora, ci mai degrabă îi conturau o imagine sobră și camaraderească. Nu era mereu comunicativ și bine dispus, dar era organizat și conștiincios, pretențios în privința calității actelor întocmite, studios și meticulos. Era un autentic slujitor al legii, avea un prestigiu bun, bine meritat, de profesionist, de om lipsit de ifose sau pretenții exagerate.

În câteva situații am lucrat alături de domnia sa, ziua întregă și noaptea ce-a urmat, am îndurat laolaltă frigul, oboseala, îndoiala că nu vom putea descoperi făptașii, dar și satisfacția reușitei, mulțumirile înlăcrimate ale oamenilor nevinovați, cinstiți, atacați de infractorii care le-au ucis rudele sau le-au furat bunurile.

Timpul a trecut, l-am reîntâlnit în postura de președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza,” ocazie cu care m-a convins iarăși că spiritul inventiv, gospodăresc, organizatoric, nu l-a părăsit, ridicându-se din nou la înălțime, ca un bun manager, impresionând cu realizările sale și ale colectivului pe care îl conduce reprezentanți ai unor instituții de același fel din toată țara. Una din marile satisfacții de care se poate bucura un om este de a stârni și de a întreține admirația celor din jurul său, iar domnul Nicolaie Mihai a reușit acest lucru.

Pentru tot ceea ce reprezintă, pentru munca neobosită în slujba cetățenilor, pentru calitățile cu care Dumnezeu l-a înzestrat, atât eu cât și personalul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, oamenii care îl cunosc, colaboratorii revistei, îl asigurăm de sinceră admirație, stimă și apreciere. Totodată, îi adresăm calde urări de sănătate, bucurie, puterea de a lupta cu încercările vieții, capacitatea de a ierta și de a iubi necondiționat, precum și tradiționala urare „**La mulți ani!**”

Șeful Poliției municipiului Bârlad
Comisar șef de poliție **Vasile CHELARU**

PROF. VALERICA SCARLATACHE

Tinerete fără bătrânețe

S-a născut acum un secol, la 2 noiembrie 1914. Poate că ar trebui să-i cerem rețeta longevității, întrucât atât mătușa Anica, cât și moș Ghiță au reușit să ajungă la o venerabilă vârstă.

S-a căsătorit când avea 14 de ani cu cel pe care toți îl știm de moș Ghiță Năsu. Îi spuneam moș pentru că și el ar fi împlinit 100 de ani, dacă bunul Dumnezeu nu l-ar fi luat de lângă soție și copii acum 2 ani.

Au crescut împreună două fete de la care au avut 7 nepoți și 10 strănepoți. Și-au clădit o casă și o viață împreună.

A trecut peste cele două războaie mondiale, cel mai greu fiindu-i în perioada celui de al doilea război, când soțul a căzut prizonier în Rusia vreme de 7 ani. În timpul secetei din 1946 a fost nevoită să plece alături de alți consăteni în Oltenia pentru a-și procura hrana necesară traiului. Dar niciodată nu s-a dat înapoi de la muncă. Doar așa a răzbit în viață și a învins toate necazurile.

Au trecut 100 de ani de bucurii și greutate. Viața nu a fost una tocmai ușoară, dar a surmontat toate încercările pe care bunul Dumnezeu i le-a dat.

100 de ani!!!

100 de primăveri, 100 de sărbători de Paști și de Crăciun, sute de duminici petrecute alături de copii și nepoți.

Nouă nu ne mai rămâne decât să-i urăm LA MULȚI ANI! cu sănătate alături de cei dragi.

E o zi splendidă de noiembrie. E ziua alegerilor prezidențiale, 2 noiembrie 2014, dar nu numai.

Născută la 2 noiembrie 1914, mătușa Anica Năsui, pe numele ei oficial, înnobilează satul Șuletea cu aniversarea centenarului său.

Frumos îmbrăcată, voioasă, ea știe tot ce se întâmplă în jurul său și înțelege toată această forfotă din curtea casei. Ionela, nepoata și soțul acesteia, Ioan Sârghe, oameni de toată isprava, cei datorită cărora mătușa Ana a ajuns să se bucure de împlinirea acestei vârste memorabile, roiesc în jurul ei, la fel ca și copiii lor, Mihai și Gabriel. Fiecare membru al familiei are sarcini precise, căci la sărbătoarea care se pregătește au fost poftite rude, prieteni, vecini, mulți dintre ei cunoscând-o de o viață. Suntem destui cei care-i adresăm urările cuvenite, cei care am întâlnit-o de – a lungul anilor și ne-o reamintim ca pe o persoană vrednică, bună mamă, bună gospodină și să nu uităm că i-a fost și o bună tovarășă de viață lui moș Ghiță, cel care a plecat mai devreme de lângă ea. Îi aude numele și ochii ei caută cu tristețe în trecutul îndepărtat. Oamenii din generația sa sunt cam demult apuși, însă tinerețea bate la ușa sufletului ei.

Înalt, chipes, cu banderola tricoloră așezată în diagonală, se apleacă să-i sărute mâna nimeni altul decât Ciprian Tamaș, primarul comunei. O felicită și îi oferă ceea ce a considerat că îi va lumina chipul: flori, o diplomă și câțiva bănuți, gesturi făcute în acordurile tradiționalului "Mulți ani trăiască."

Nu au lipsit nici reprezentanții C.A.R.P. Bârlad, care

au avut și ei ceva de oferit în semn de considerație și respect. În surdină, muzica curge și curge ca și invitații care se adună pe la mese. O tânără jurnalistă de la Media TV se apropie cu microfonul și camera de filmat de sărbătorită, curioasă să afle "secretul" longevității și iată ce a descoperit:

"M-am măritat la 14 ani și am dus o viață plină de înțelegere cu omul meu, Ghiță care, m-a părăsit când avea 97 de ani. Ne-am sfătuit în toate cele, dar o viață prea ușoară n-am dus, că a luptat pe front în Siberia și nu era ușor să ai grijă de două fete mici... A venit seceta, am plecat în Oltenia ca să aduc și eu grâu și porumb...greu am răzbit...femeile din sat primeau vești de pe front, vești care le înnegurau viețile...am plâns, am așteptat, am sperat și când nu mai credeam, s-a întors din prizonierat și viața noastră a continuat.

Ne-am crescut copii, ne-am ridicat o casă...Sunt o "femeie bogată": am nepoți și strănepoți. Iaca asta e secretul vieții mele!"

Și se afundă din nou în negura gândurilor numai de ea știute. Familia și invitații se ospătează din bucate: sărmăluțe la cuptor fierte în dovleac, cârnăciori, pastramă, friptură, toate bine condimentate ca să "meargă" un vin bun! Iar surpriza a fost tortul aniversar pe care stă semeață cifra 100! Cu o suflare ușoară, mătușa Ana stinge lumânările de pe tort.

În line acorduri muzicale, îi spunem bun rămas și am vrea să o regăsim și anul viitor.

Personalități ale muzicii

PROF. NECULAI GHEȚĂU

Cristian Vasile și povestea Zarazei

Dacă în numărul 17 – aniversar - al revistei "Viața noastră," am prezentat viața maestrului romanței românești – **Ionel Fernic**, în articolul de față mă voi referi la un mare interpret de romanțe, mult îndrăgit de persoanele de vârstă a treia și nu numai, **Cristian Vasile**.

În vremea bunicilor noștri și poate și a unora dintre noi, la operetă cânta vestitul Nae Leonard, fiu de CFR-ist de pe meleagurile gălățene.

În acele vremuri, cârciumile atrăgeau o clintelă veselă și petrecăreață, printre care se strecura și Zaraza, mai precis Zarada – nume țigănesc care înseamnă "minunată," o tânără ce își făcuse intrarea la localul "Vulpea roșie" de pe vestita stradă Șelari. Era o țigancă cu față aspră, cu buze senzuale, păr negru, strălucitor, dat mereu cu ulei de nucă. Purta o rochie verde praz, cercei foarte încărcăți cu multe strasuri și pantofi cu strasuri la cataramă.

În localul de pe Șelari, la acea vreme cânta și vestitul Cristian Vasile, interpretul romanțelor compozitorului Ionel Fernic. Tangourile interpretate de către Cristian Vasile erau neobișnuite, aveau o linie melodică senină, originală, mișcătoare care impresiona de la prima ascultare. Puțini mai știu însă, că Cristian Vasile a fost și interpretul "Zarazei," al "Ramonei" și al neuitatei "Aprinde o țigară" al cărei autor ca muzică și vers a fost Gardel.

La cântecele lui Cristian Vasile, femeile plâneau ca școlărițele, printre acestea fiind și Zaraza. După ce interpretul își termina repertoriul se retrăgea la o cârciumă din preajma localului unde cânta. Acolo îl găsi și frumoasa Zaraza care deveni în scurtă vreme "nebuna lui adorată."

Faimosul cântec care a immortalizat-o s-a născut după o jumătate de an de trăi împreună cu versuri ce nu se mai scriseseră până atunci pe malul Dâmboviței.

"Când apari senorita, în parc pe-nserat

Curg în juru-ți petale de crin.

Ai în ochi patimi dulci și luciri de păcat,

Și ai trupul de șarpe felin.

Gura ta e un poem de nebune dorinți,

Sânii tai un tezaur sublim.

Ești un demon din vis, care tulburi și minți,

Dar ai zâmbetul de heruvim.

Vreau să îmi spui frumoasă Zaraza?

Cine te-a iubit?

Câți au plâns nebuni pentru tine,

Și câți au murit?

Vreau să-mi dai gura-ți dulce Zaraza,

Să mă-mbete mereu.

De a ta sărutare Zaraza vreau să mor și eu!"

Acest cântec a fost cel mai important pentru Cristian Vasile, fiind pe buzele tuturor, iar fermecătoarea țigancă devenise la fel de cunoscută, făcându-și în acest fel, intrarea în lumea interpreților la localul "Grandiflora."

"Of! leliță cârciumăreasă

Leliță cârciumăreasă

N-ai o fată mai frumoasă

Să ne servească la masă."

După succesul lui Cristian Vasile cu "Zaraza," rivalul său în ale cântecului Zavaidoc neputând să îl întrecă, a pus la cale uciderea Zarazei, devenită iubita lui Cristian Vasile.

Astfel, a doua zi după Sfântul Dumitru, aceasta ieșind pe înserat să cumpere țigări pentru iubitul ei, a fost asasinată de omul pus de Zavaidoc. Disperat, acesta a căutat-o toată noaptea, gășind-o în zori pe cheiul Dâmboviței cu rochia înmuiată în sânge. Zaraza a fost incinerată la Crematoriul "Învierea," de unde Cristian Vasile va fura urna cu cenușa sa pe care o va îngurgita cu lingurița timp de 4 luni.

Suferința pricinuită de moartea iubitei sale Zaraza, l-a împins pe celebrul interpret la a-și lua zilele. Încercarea însă, a eșuat, acesta arzându-și doar corzile vocale.

Amintirea lui Cristian Vasile și a Zarazei a rămas eternă prin refrenul:

"Vreau să-mi spui, frumoasă Zaraza

Cine te-a iubit

Câți au plâns nebuni pentru tine

Și câți au murit."

Seborînd pe scări în decenii

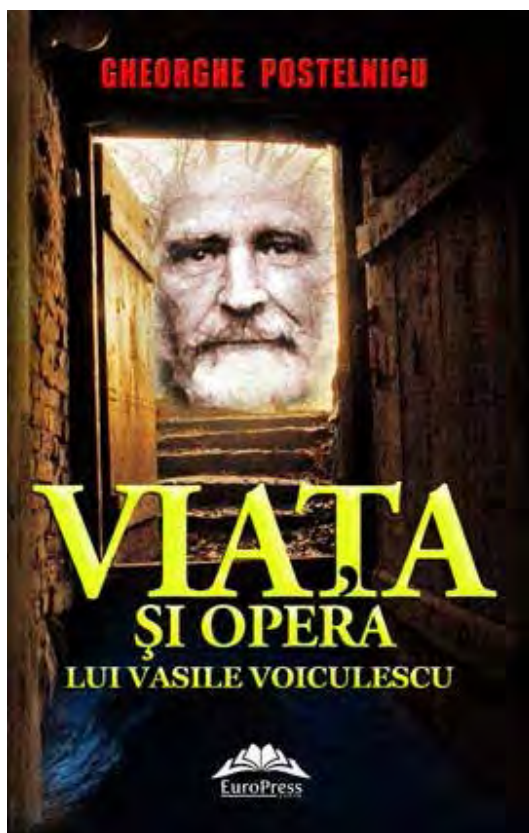
Am la dispoziție cartea lui Gheorghe Postelnicu, prozator, critic și istoric literar, cu date prețioase despre viața, creația poetului, prozatorului medic Vasile Voiculescu, personalitate marcantă a culturii românești. M-a surprins conținutul, remarcabil redat, autorul ne surprinde atât prin datele istoriografice despre viața omului de zi cu zi, cât mai ales să scoată în evidență puterea mirifică a creatorului V. Voiculescu, cu părere de rău, uitat de cei care se preocupă de istoria literaturii românești. Cîndva, domnia sa mi se confesa, redau din suferința-i interioară:

„-Vă trimit una din cărțile la care am trudit foarte mult și care, din păcate, „nu a fost observată de voiculescologii anteriori, deși sunt citați la tot pasul, cum am crezut că se cuvine. Față de lucrările lor, monografia mea aduce cel puțin 20 de informații biografice și bibliografice inedite, unele din ele publicate în 2011 și 2012 în „România literară”(de două ori) și în „Convorbiri literare”. Un camarad care a crezut că cercetarea vieții lui V. Voiculescu s-a oprit în 1985, cînd el scotea la Sport-Turism o lucrare incompletă, a mers pînă acolo încît a comentat defavorabil în prezența „Sanitarului-șef” al Comisiei de validare a membrilor stagiari, iar reductibilul critic D.S., fire sensibilă, și-a însușit teoria și a decretat că lucrarea mea nu poate fi receptată ca o lucrare de critică literară. Păi nici nu e cazul, pentru că folosește metodele istoriei literare... Vă rog să mă scuzați. M-am pornit. Dvs., ca medic și scriitor, îl veți cunoaște mai bine pe acest martir și pe biograful său.” Premeditat voi reda multe fraze din carte, pentru a da autenticitate documetului literar scris de autor. Are dreptate, a nimerit ținta și m-a incitat să fac o sinteză a conținutului. Recunosc, m-am simțit obligat moral pentru că medicul și scriitorul V. Voiculescu a trecut și prin Bîrlad în perioada primului război mondial, orașul unde m-am născut și îmi duc traiul, avînd aceeași profesie și înclinație în ale scrisului. De aici începe greul, nehotărîrea eului, va trebui să aștern pe hîrtie rînduri despre munca remarcabilă a istoricului sau să scot în evidență personalitatea impunătoare a omului despre care a scris, balanța rămânînd mereu neînclinată.

Mi-am spus, cu cît voi reda multe amănunte despre Vasile Voiculescu, cu prisosință voi scoate în evidență munca sisifică a lui Gheorghe Postelnicu, destoinic cercetător al întregii istorii privind viața și creația medicului-scriitor de geniu. A martirului născut (1884) în comuna Pîrscov, lîngă Buzău, din părinți creștin-ortodocși, educația religioasă primită în familie marcîndu-i întreaga viață. Să-i amintesc cuvintele:

„Sunt născut la țară... cel mai mare noroc din viața mea. Mama mă adora, surorile mă iubeau, pentru toți eram o minune.”, preciza poetul în 1935, în „Confesiunea unui medic.” Sau, „A mai vorbi de bunătate în vremile acestea cînd principiul luptei pentru existență umple, ca un Dumnezeu neînduplecat, tot cerul creațiunii, pare o naivitate sau o ironie...”, vorbe de duh ce puneau pe gînduri generațiile vechi și la fel de bine pe cele de astăzi. Iată de ce întrebarea istoricului Gh. Postelnicu: „De ce o carte despre viața și opera lui V. Voiculescu?” este bine plasată, răspunsul complex și nuanțat venind tot de la autor: „Pe de o parte, acumularea unei cantități mari de contribuții biografice și critice a impus reevaluarea lor. Pe de altă parte, chiar varietatea și bogăția informațiilor pun sub semnul îndoielii destule afirmații anterioare. Mai trebuie adăugat că arhiva orală pîrscoveană este încă activă, dar pînă cînd? Dincolo de aceste motive faptul că V. Voiculescu a fost un erudit cu o gîndire profundă, un nemuritor. Personalitatea sa multilaterală trebuie reasezată în actualitate.”

Și iată că peste jumătate de veac (1963) de la trecerea în nemurire a ilustrului înaintaș, a medicului-scriitor ce a trecut și prin Bîrlad (în 1917 medic șef al Spitalului nr.6 de răniți, pînă în 23 octombrie 1918), trebuie să intervin, să susțin cît de binevenită este apariția veritabilei cărți, o bibliotecă-document cu o multitudine de date biografice, sociale, filozofice, geografice, medicale, teologice și numărul exemplificărilor ar fi mai mare. Cum să nu te uimească puterea de muncă, dăruirea fizică, harul de cercetător, dotarea și vigoarea spirituală a unui consătean pentru a șlefui și a reda să rămînă în viitor luciul real al oglinzii lui V. Voiculescu. Dacă în primele pagini istoricul ne aduce o serie de date din viața tînrului cu înclinații spre

litere și filozofie(interesantul arbore genealogic conceput cu lux de amănunte, originea personajului și copilăria sa, relațiile de familie, etc.), vis inițial de care nu se va despărți pînă la dispariție („*alegoriile voiculesciene au îmbogățit înțelepciunea națiunii, el crezînd cu tărie în finalitatea artei, valorile etice promovate rămînînd valabile: munca, stăruința, compasiunea, frăția, sacrificiul*”), încet și sigur, precum apa curgătoare ce înaintează lin spre revărsare, ne redă despre anii cînd absolvă Medicina (1910), orientarea impusă de familie, an cînd se căsătorește cu Maria Miteșcu, din Ploiești, cu aceeași pasiune medicală. Un anumit aer de disperare determină istoricul să insuflă: „*Contrar unor păreri de ultimă oră, după care opera i se micșorează pe zi ce trece, V. Voiculescu rămîne un autor de construcție în sonet, poezie mistică și proză fantastică, un înțelept creștin, lucrînd misterios în asfințitul vieții pămîntești, dar, la drept vorbind, oricîte izbînzi ar încerca voiculescologii de astăzi, amintirea sa se șterge. O posteritate incapabilă să susțină Pantheonul românesc îi pomenește numele ocazional, deoarece, într-o ierarhie a ingratitudinii, indiferența față de valorile literaturii ocupă primul loc. Omagiile nu pot îndrepta răul care i s-a făcut lui V. Voiculescu în ultimii săi ani de viață. Nestinse rămîn doar eforturile livești ale unor distinși cercetători ale căror lucrări cer în mod insistent reeditarea...*” Împart aceleași gânduri cu istoricul Gh.Postelnicu, dar cu siguranță o fac și mulți alții. Iată ce mărturisea fiica poetului, Gabriela Michaela Defour(n.19 XI 1920) : „*...tata era unul din cei mai mari scriitori ai veacului: poet, romancier, povestitor, dramaturg, eseist, un om de bine. Acorda consultații medicale gratuit și deseori oferea bolnavilor medicamente cumpărate din banii lui.*” Pe bună dreptate era denumit, scriitor de geniu, „doctor fără de arginți” și „poetul îngerilor”. Trebuie să amintesc solicitarea istoricului: „*E nevoie de lucrări noi care să facă hermeneutica amintirilor destoinicului său fiu, Ion Voiculescu (n.16 mai 1916), dar și ale lui Radu Ilie Vasile (n.28 mai 1914), a scrierilor publicate de Ileana Ene în 1993 și de Alexandru Oproescu în anul 2008, care să ia în considerare punctele de vedere curajoase ale Roxanei Sorescu, demers care, pe scurt, să scoată omul și opera sa din stratul gros de inerție. Reconsiderarea acestui destin îi va da lui V. Voiculescu ”mîntuire în cerurile lui Dumnezeu.*”

Revenind cronologic, aflăm și debutul literar al medicului de circumscripție rurală, cu poezia „Dorul” publicată în „Convorbiri literare” (nr.3 martie 1912), în același an în prestigioasa revistă publicînd și poezia „San Marco”. Profesional, în ianuarie 1915 a fost asimilat Comitetului central sanitar, poziție de pe care a organizat un spital militar în București. Pe 30 octombrie 1916 era transferat la Buftea, unde a locuit cu familia pînă la numirea ca șef al spitalului mobil nr.6 din Bîrlad (reluare). Și-a adus și familia în orașul moldovean unde îngrijește răniții, unitatea sanitară fiind transformată în unitate medicală de contagioși. Atașat trup și suflet pacienților, îngrijîndu-i cu profesionalism, în 1917 se îmbolnăvește de tifos exantematic, de febră tifoidă și de icter. Pînă în 1918 a urmat serviciul militar pe lîngă tabăra de prizonieri din

localitate, „*precum și pe la alte spitale de răniți și bolnavi*”. Demobilizat cu gradul de medic subșef, asimilat maior, pe 14 februarie 1919 a fost transferat definitiv în București. Pentru devotamentul deosebit a fost decorat cu steaua „Coroana României”, ulterior devenind medic la Domeniile Regale și director la Fundația Culturală Română.

După aproape doi ani de stat în Bîrlad, urbe recunoscută cu afinități culturale, eminentul umanist a știut să îndeplinească activitatea profesională cu cea literară, va cunoaște și va lega prietenii cu distinși oameni ai literaturii românești. Amintesc pe Alexandru Vlahuță, refugiat aici, care a exercitat o influență decisivă asupra destinului său literar, între mentor și discipol stabilindu-se relații bazate pe prietenie și încredere, tînrul medic fiind stimulat să-și reia preocupările literare. Istoricul ne informează că Al. Vlahuță avea mania să scoată ziare și reviste noi. Pînă la terminarea războiului a locuit la profesorul de muzică Eugen Bulbuc unde, în fiecare zi de joi organiza întîlniri literare în salonul casei, despre care Florentin Popescu amintește: „*A fost cea mai mare personalitate culturală românească refugiată în orașul de la poalele Țuguetei*”. Poate din subiectivism insist asupra perioadei locației lui V. Voiculescu, și anume, mișcarea artistică și intelectuală a urbei era animată de membrii societății „Academia Bîrlădeană”, fondată în mai 1915 de George Tutoveanu, Tudor Pamfile și Toma Chiricuță (ce mîndrie se aprinde în mine (sic!), sunt membru actual al societății!). Animatorul principal, poetul Tutoveanu (n.1872), profesor, ctitor de biblioteci publice și constructor de reviste („Paloda”, „Făt-Frumos”, „Graiul nostru”, „Scrisul nostru”, „Avînturi culturale”, „Ion Creangă”, revistă de limbă, literatură și artă populară, „Miron Costin”, „Freamătul literar”, și „Idealul”). „Florile dalbe” (1919) este prima publicație literară apărută după război în România, în paginile ei se oglindeau atmosfera, idealurile sociale și orientările estetice postunioniste, în colectivul redacțional aflîndu-se și V. Voiculescu care a publicat pe lîngă poezii și două povestiri, prilej să aflăm despre debutul său în proză (Lina Codreanu). Cronicarul face mențiunea că, în 1918, „Academia Bîrlădeană” a scos o antologie națională care cuprindea, printre alții, pe Eminescu, Creangă, Cerna, Delavrancea, Coșbuc, Iorga, Crainic, Vlahuță, Voiculescu. Cartea urma să fie distribuită soldaților pe front, „*ca o hrană spirituală și ca un imbold în lupta pentru obținerea victoriei*”. Medicul-poet a fost antologat cu poeziile „Morți în țara lor”(?) și „Frunză verde”. Din patriotism local amintesc, „Academia Bîrlădeană” a renăscut în anul 1990 (președinte de onoare prof.dr.C.D.Zeletin) și are o activitate bogată, ilustrată constant de publicația trimestrială care îl are ca redactor-șef pe neobositul Serghei Coloșenco.

În 1929 începe colaborarea cu Radiodifuziunea Română, asigurînd emisiuni de educație sanitară a țărănimii și populației țării. Înaintînd cu repeziciune în decenii, istoricul fascinantei cărți merită întreaga admirație, impulsîndu-mă să redau scurte pasaje, pentru a avea continuitate.

„*Știm prea bine din dosarele aflate la Consiliul*

Național pentru Studiarea Arhivelor Securității că grupul Antim devenise indezirabil autorităților comuniste, încât s-a dispus, în 1958, scoaterea sa din viața publică. Nu se putea accepta ca intelectualii venerați pînă în 1945 să opună dictaturii proletare valorile creștine, în cea mai neagră perioadă din istoria poporului român care „își pierduse orice directivă spirituală” (Roman Braga). Cu doi ani înainte, PCUS a emis o hotărîre, transmisă ca recomandare partidelor frățești, de intensificare a luptei împotriva sentimentului religios. Drept urmare, s-au înmulțit acțiunile de slăbire a vieții religioase prin arestarea preoților de la țară și a ierarhilor bisericești, ca și prin deportări în Bărăgan și în Dobrogea. Organul de represiune, prin agenții de filaj, considera clandestine întîlnirile de la Mănăstirea Antim, din locuințele lui Alexandru Codin Mironescu, Apostol Apostolide sau Barbu Slătineanu. Discuțiile ar fi avut un caracter dușmănos și subversiv. ...întreaga regie ținea de o mare înscenare în urma căreia trebuia anihilată elita intelectuală a țării...” Și autorul continuă cu o sumedenie de explicații veridice pentru a scoate în evidență nevinovăția multora și a poetului V. Voiculescu, concluzionînd cu mereu valabila decizie comunistă: *Cine nu e cu noi, e împotriva noastră!*

Ce se întîmplase cu ani în urmă (de fapt religiozitatea educației copilului Dile transpare din poezia „Isus din copilărie”-volumul Destin-1933), citez: („Isuse, ca să te urci în Ierusalim de Florii / Treceai și prin orașul unde eram la școală / Cum te-așteptau sufletele de copii să vii”)? Reiau din rîndurile cărții:

„După moartea soției (22 noiembrie 1946), după cum își amintește fiul Ionică, „s-a sihăstrit”: ieșea din casă doar ca să se alătore grupului de meditație religioasă de la Mănăstirea Antim, „ultimul episod de sobornicitate reală a Bisericii noastre, în anii dictaturii comuniste”(A.Pleșu). Mergea acolo în zilele de sărbătoare „în căutarea unei trăiri de rugăciune, cunoaștere și împlinire” (A.Scrima), pentru a transpune, apoi, experiența duhovnicească în orizontul conștiinței artistice. Fasciculele de conștiință se înscriau în descoperirea fraternității și în comuniunea realizată dincolo de barierele psihologicului. Coordonatele vitale ale grupului erau lipsa regulamentului și nefuncționarea vreunei ierarhii. La baza activității se situa verbalizarea. Cuvîntul circula cu încîntare de la unul la celălalt, „ca într-o creștere spre înalt a încrederii”(A. Scrima). Cum orice organizare intelectuală devenea suspectă, autoritățile au început destrămarea „Rugului aprins”. Încă în viața, poetul mărturisea că dacă n-ar fi devenit medic, se făcea preot. Multe și palpitate amănunte despre această perioadă de sacrificiu ce au cizelat personalitatea filosofică a distinsului Vasile Voiculescu pot fi găsite în carte de către cititorul versat. La fel, cu meticulozitatea întîlnită la unii istoriografi, și nu numai, ne surprinde redarea caracteristicilor fizionomice ce scot în evidență blîndețea și modestia remarcabilă a deosebitului om, dăruit semenilor pînă la ultimul fir de păr, dar mai cu seamă dăruit sufletește ființelor de pe fața pămîntului.

Ce s-a întîmplat după destrămarea Rugului aprins?

În regimul de tiranie comunistă, în noaptea de 4 august 1958 este arestat după o percheziție brutală a locuinței din București, urmată de confiscarea celor peste 6.000 de cărți ale bibliotecii. Culmea, poetul se grăbea în acele ore să finiseze sonetele, ultimul, al 90-lea, dedicat lui Shakespeare, un fel de rămas bun. Acuzația: dușman al poporului! Martirul a avut un destin tipic omului sărac, dar înnobilit de învățătură. Bine spune autorul cărții, „în public vorbea puțin, dar a găsit căi personale de a se adresa mulțimii: presa scrisă și vorbită, în fața foii de hîrtie și a microfonului nu roșea, nu se pierdea cu firea. Prin domolirea impulsurilor și-a făcut mulți prieteni, dar nu vibrau cu toții la bunătatea sa. Iradia o mărinimie discretă, curativă, necondiționată. A fost pînă la sfîrșitul vieții, chiar și în închisoare, un domn sfios, cu o memorie extraordinară, cu o cultură și o informație științifică impecabile. Un cîștig important al omeniei a fost puterea de muncă. O muncă organizată în cele mai mici detalii. Și-a iubit copii și nepoții, care și-au găsit sălaș în ținuta lui morală. Și-a divinizat soția. Bătrîn și bolnav, interiorizat, lăsîndu-se bîntuit de tristeți iremediabile că i-au fost luate pe nedrept libertatea, familia, casa din str. Dr. Staicovici și biblioteca („...se considera un „vînător bibliofil de prin maghernițele de pe cheiul gîrlei”; 11 ani nu a aprins focul în sobă, deoarece aceasta era blocată cu cele 7000 de volume ale „catedraliceii bibliotecii”). Într-unul din sonete gîndea ca un înfrînt în fața anilor:

„Grăbită, căruntețea mă-mbracă-n promoroacă./ Amarnice vîntoase de gînduri și nesomn./ Smuls unul cîte unul, de visuri mă dezghioacă.../ Pe rîpile uitării, însingurat, mă-ntomn./ Îndură-te, coboară și vino de mă vezi/ Pîn’nu s-aștern pe mine solemnele zăpezi.” Excelente rînduri, sinteză a întregii vieți! Nu voi reda și alte versuri, cititorul le găsește printre rîndurile din carte. Cînd a fost eliberat din pușcăria comunistă (30 aprilie 1962), spunea („M-am măsurat cu visul și am ieșit învins”). Era emaciat, abia se ținea pe picioare, ras pe cap, surd de la tratamentul tuberculozei coloanei vertebrale-morbul Pott, cu sondă vezicală permanentă, refuza să mai mănînce și își dorea moartea, care a survenit în noaptea de 25/26 aprilie 1963. Potrivit ultimei sale dorințe, a fost înmormîntat în hainele cu care a venit acasă de la închisoare, peticite și cusute cu sîrma scoasă de colegii de celulă din saltele. Poetul Adrian Maniu a rostit, între altele, aceste memorabile cuvinte: *”Spinarea acestui om care nu s-a plecat în fața nimănui a fost îndoită doar de boală și suferință”*. Recunoscător spunea și Dinu Pillat: *„Nu puține dintre nuvelele lui Vasile Voiculescu sunt capodopere și toate vădesc biruința unui tumultos poet în aurariile prozatorului. Astfel împlinită, personalitatea scriitorului se înscrie pe culmea literaturii române”*. Închei, am încercat să redau cîteva idei din valorosul document de istorie literară. Prieten îmi este Nicolae Gheran (istoricul lui Liviu Rebreanu), prieten îmi este Theodor Codreanu (distins eminescolog), sper să mai cîștig și prietenia celuiia despre m-am ocupat în cronica de mai sus.

Ziceri și deziceri

- Pirații au furat marea și au luat-o cu ei în corăbii de abis...
- Abisul nu se termină niciodată. Intră dintr-un abis într-altul ca o păpușă Matroșca...
- Ard pe Rugul cuvintelor să se lumineze cerul...
- Dacă mă îndoiesc de mine asta înseamnă că mă îndoiesc și de Dumnezeu...
- Mi-am baricadat sufletul cu zăpezile lumii murdare și toate nopțile mele de dragoste caznă de cuvinte a fost...
- Sufletul meu este văruiat cu dragoste. Puteți să-l încercați cu unghia indiferenței voastre...
- Dragostea nu lasă gunoi, dar mașinile salubrității se obosesc pentru ea...
- Sunt iarba calului tău ce mă paște, dă aripi zborului și jăratec cuvintelor...
- Din cămașa iubitei am făcut scripeți cu care m-am urcat la cer...
- Cerurile hărăzite în mistere absolute !...
- Pune deșertăciune-n cuvinte și are tupeul să nu mă asculte...
- Oricâte orizonturi ai avea în cuvinte de alte orizonturi vei da...
- Nu orizontul contează, ci altitudinea lui!...
- Nu compătimiți fluturii care trăiesc doar o zi, ei își știu exact rolul lor în univers...
- Îți accepți condiția doar dacă nu știi cine îți dă „condiția.” Nici sluga nu s-ar răscula dacă nu ar vedea îmbuibatul ce îi poruncește...
- Tata nu s-a plâns niciodată de pâine, dar știa să întoarcă pământul pe toate părțile și să-i poruncească. Tata era pământul care acum îi mângâie oasele trudite...
- Ceasornicul păsărilor le aliniează sub formă de săgeată și ducere. Au și cântecul cu ele ca armă de apărare. Cât costă un cântec, domnilor!?
- Sunt soclul cuvintelor mele....
- Patria e mama și prima iubită, este țărâna ce-o port în unghii și din care încolțesc păsări...
- După ce omizile devastează pomul se îndepărtează ca și hoții în noapte. Așa s-au îndepărtat și prietenii care au văzut că am talent mai mult decât ei...
- Prietenii întru literatură sunt puțini pentru ca fiecare să facă literatura lui...
- Toamna adună bucuriile celorlalte anotimpuri și de aceea e dulce și strugurii înăspresc înăsprirea...
- Cuvintele ne apropie, dar ne și îndepărtează depotrivă. Am prieteni care vor doar cuvinte dulci, cusute cu arnici cât mai strident colorate, am prieteni care nu-mi mai sunt de mult prieteni, dar nici dușmani nu-s capabili să-mi fie...
- Sunt un aiurist într-o lume aiurită...
- Cuvintele strălucesc doar dacă știi să le dai strălucirea...
- Când nu am ce scrie, scriu prostii, când am ce scrie tot prostii scriu...
- Nici judecătorul nu-i consecvent dacă îi vine o nouă probă în dosar, așa cred și despre cartea mea Ziceri și Deziceri...
- Ridicați blestemul pisicilor negre și puneți-l în holocaust, aparteid, beretele roșii, secerea și ciocanul, zvastica lui Adolf Hitler...
- Europa este stadionul în care s-au jucat două războaie mondiale...
- Fericirea este mărunțișul din buzunar cu care poți să îți cumperi o pâine albă sau neagră...
- Fericirea este ceva care poate fi pipăit doar cu sufletul...
- Doar „Coloana infinitului” lui Constantin Brâncuși a avut curajul să urce până la stele...
- În „Castelul” lui Kafka și cucuvelele au statut de regină...
- Deși nu are creierul foarte înalt Diana refuză să fie curvă...
- Mica publicitate: Mătură din mălai autohton primește în gazdă aspirator de orice marcă. Pălărie din paie de grâu închiriez pe timp nelimitat, cap de țaran...
- Sunt perpetuarea strămoșilor mei care sărută cerul plin cu stelele lor...
- Granițele mele sunt străjuite de Dunăre, de Prut, de Tisa, Nistrul nu și-a pierdut vorba și portul și-a rămas în Eminescu...
- Numai la Eminescu simt că nu am nevoie de pronume ca și la Dumnezeu...
- Sunt ochiul de sticlă al veteranului care nu vede decât schijele viclene ale războiului....
- Când vin zăpezile parcă îmi vin strămoșii înfrigurați și albiți de atâta istorie, tălmăcită și netălmăcită...
- Noaptea e mută, dar a învățat greierii să cânte și să se împerecheze în cântec...
- Toamna răchita se despletește ca iarna să îi intre în plete și să o binecuvinteze cu un an nou...
- Fantasticul este creat de realitatea care va veni...
- Mă mai caută încă roiul de viespi cărora le-am stricat fagurile în jocurile copilăriei. Și viața e o viespe căreia nu îi mai simțim acul, dar ne înveninează...
- Prin pădure dau de mure și mă-îmbăt cu rugăciune...
- Unii mă înnebunesc, alții sunt doar înnebuniți de plecări de venituri, de soarele și luna care nu știu pe unde au umblat priponindu-se pe un sat...
- Vezi a venit toamna și nu am terminat de iubit iubirea ce mi-ai dat-o cu iubire...
- Izgonirea din Rai a fost doar un pretext ca Dumnezeu să ne lase singuri...
- În fiecare clipă mușcăm din mărul ispitei și păcatele nu se mai pun la socoteala...

Magia sărbătorilor de iarnă

Motto: „Sunt lacrimi așa de grele și de fierbinți, încât ochii nu le pot plânge; ele zac în inimă arzând-o.”
(Nicolae Iorga)

Diminețile lunii decembrie erau din ce în ce mai reci. Ușa adăpostului amenajat sub scara instituției din centrul orașului, din tablă mâncată de rugină la îmbinările sudate cu rama din cornier, era acoperită cu un strat subțire de brumă, ca un ornament glazurat, întins cu bidineaua, numai pe interior. Încă e bine, căci respirația caldă a schimbat atmosfera din încăperea joasă, ca o chilie, dar ce va face când nopțile, dar și zilele, vor fi cumplit de geroase!...S-a obișnuit să fie încrezător, fără a lăsa gândurile negre să i se strecoare viclene în minte, sperând în continuare că i se vor împlini unele năzuințe sau dorințe pe care le are de peste treizeci de ani. Ce-a mai trecut timpul!

A împlinit luna trecută treizeci și opt de ani, iar durerile articulațiilor, tusea seacă, respirația dificilă, presiunile dese din piept, îl îngrijorau, dar credea că vor trece, căci considera că este încă tânăr.

A ieșit din adăpost, a făcut câțiva pași cu mersul legănat, cu piciorul drept rigid, pe care nu-l poate îndoi de la genunchi, a privit în jur ca și cum căuta pe cineva, a admirat ornamentele de iarnă multicolore cu care a fost împodobit orașul, în timp ce de undeva răsună un colind, răspândit de un aparat electronic, dintr-un magazin care, de la primele ore ale zilei, căuta să ademenească clienții. S-a salutat cu mai mulți oameni, care-l cunosc, unii îl simpatizează, alora le face diverse servicii, de pe urma cărora câștigă bani cu care-și cumpără țigări, uneori băutură sau de mâncare, atunci când nu primește de pomană. Hainele îi sunt largi, încălțăminte mai mare, după cum le-a primit, din milă sau plată pentru munca depusă, cu ziua. Nu-i plăcea să i se spună „boschetar” deoarece nu se comporta ca majoritatea oamenilor străzii: este mai îngrijit, nu doarme pe unde apucă, nu cerșește, nu se droghează, nu face scandal, muncește unde i se oferă, citește câte un ziar și îi place să privească mult la televizor. De altfel, în rugămintea lui către Dumnezeu cere să fie recunoscut și acceptat de mama sa, căci de s-ar împlini acest vis, ar avea și o cameră încălzită, și televizor, la care să privească cât ar vrea. Are dintotdeauna presimțirea că sărbătorile de iarnă, cu magia și farmecul lor, îi vor aduce vestea minunată, răspunsul așteptat la scrisorile trimise mamei sale, pe care a iertat-o de mult timp că l-a abandonat imediat după naștere, fără să fi fost curioasă să-l mai vadă după

ce-a crescut, sau când a învățat să scrie, să citească, ori când a îmbrăcat uniforma de militar, devenind bărbat. Dacă ea ar fi vrut, i-ar fi fost de folos în gospodărie, poate chiar sprijinul ei la bătrânețe.

Nu mai ține minte cât a trecut de când a văzut-o, pentru întâia oară, pe femeia care i-a dat viață; or fi vreo cincisprezece ani, și tot de atâta timp, o dată pe an, la sfârșitul toamnei, îi trimite o scrisoare, îi urează cele bune, nu-i cere nimic, deși ar dori din tot sufletul să-i răspundă măcar, dacă nu-l va chema la ea, să primească un loc în inima și casa ei. Va trece mai târziu pe la biserică, apoi pe la poliție, să întrebe dacă a primit vreo scrisoare ori o felicitare, o bucată de hârtie, cu două-trei rânduri de la mama sa, căci de fiecare dată, în încheierea scrisorilor o roagă: „dacă ai să-mi scrii, trimite plicul la Poliția municipiului sau la Biserica „Domnească,” căci cei de acolo cunosc situația mea și știu cum să mă găsească.” Câțiva fulgi de zăpadă, prevestitori de bucurie și de sărbătoare, se-nvârteau zăpăciți prin aer, oarecum speriați să cadă. Muzica se auzea și din alte direcții, în semn că orașul se trezea la viață, iar oamenii păreau mai zîmbitori, mai generoși, mai îngăduitori, mai liniștiți, în timp ce versurile colindelor, răsunând din ce în ce mai clar îl răscoleau:

„Afară ninge liniștit
Și-n casă arde focul,
Iar noi pe lângă mama stând,
De mult uitaram jocul.”

Nu a cunoscut bucuria jocului pe lângă mama sa, nu l-a ținut ocrotitoare în brațe, nu i-a simțit căldura pieptului, nu i-a simțit mângâierile blânde, nu i-a auzit vorbele dulci de alint, nu i-a simțit lacrimile fierbinți, de grijă, când era bolnav, avea numai amintiri din dormitoarele aglomerate ale orfelinatului, unde a ajuns împreună cu sora sa, acum căsătorită într-un sat situat la câțiva kilometri de oraș.

Din acea perioadă avea amintiri din care se disting, într-un mozaic de tristețe și alinare, chipurile oamenilor care au înlocuit părinții multora ca el: educatori, supraveghetori, profesori, preoți, polițiști, oameni de bine, care l-au primit în casa lor, dăruindu-i cu milostenie momente de atenție și gesturi firești de omenie.

Atunci l-a cunoscut pe ofițerul de poliție care răspundea de orfelinat, tânăr, entuziasmat, dornic

să stârpească obiceiurile care se transmiteau de la o generație la alta, cu iz de penitenciar, când cei mai mari, aflați la vârsta tinereții, îi obligau pe cei mai mici să suporte nesfârșite umilințe, pe care le-au cunoscut și ei, iar încercarea oricui de a le lua privilegiile așteptate ani la rând, năștea reacții ostile, violente, fioroase. Polițistul l-a îndrăgît, pe el și pe alții, așa că a îndrăznit să-i ceară ajutorul:

- Mă ajutați și pe mine să-mi găsesc mama? O cheamă Ileana, mai am o soră pe care o cunosc și am auzit că mai am și-un frate, tot la cămin, dar nu știu în care oraș...

- Voi încerca, Daniel, dar nu știu dacă voi reuși. Dacă ar fi vrut, te-ar fi căutat ea, așa că mai bine nu te mai gândi, îi răspundea de fiecare dată ofițerul.

Daniel nu știa cu câtă ușurință a fost identificată mama lui, în evidențele persoanelor, după actul de identitate, purtând încă același nume de familie, însă de câte ori revenea cu această solicitare, primea același răspuns. Nu-și închipuia că polițistul avea în vedere o serie de aspecte legate de situația ei personală, de posibilitatea de a-și fi întemeiat o altă familie, de temerile ei privind dezvăluirea unor secrete ferecate de ani buni în colțuri dosnice ale sufletului, de spaima judecării aspre a comunității, el exprima numai strigătul sentimentului său de durere, de dorință, de iubire.

Anii au trecut, a mers în armată, „în locul altuia” după cum spuneau unii și nu înțelegea de unde scoteau acea părere, căci era tare mândru în uniforma de ostaș, mai ales că acolo avea ce-i trebuia și simțea că avea un rost în lumea în care s-a răătăcit de la o fragedă vârstă. Nu-i scria nimeni, nu l-a vizitat vreo rudă, prieteni sau colegi, pentru că nu avea, oamenii pe care îi cunoscuse erau doar umbre efemere, care se arătaseră pentru scurt timp în viața sa, dar care au rămas la locul lor, cu familiile și preocupările ce le aveau. Totuși aflase că în Bacău locuiesc niște persoane care i-ar fi un fel de rude și avea de gând să le ceară ajutor după liberare, dar până avea să vie acea zi el trimitea scrisori, foștilor educatori, oameni care îl mai ajutaseră, la toți spunându-le că este bine, sănătos, câte luni va mai fi militar sau alte lucruri despre care credea că interesează, chiar dacă nu primise niciodată răspuns. Ofițerului de poliție i-a scris de cele mai multe ori, de fiecare dată, în încheiere adresându-i solicitarea: „poate până mă liberez aflați unde este mama mea, să mergem să o vizităm.”

Au mai trecut alți ani, alte ierni, alte sărbători, fără să-i aducă îngerii vreo veste minunată, dimpotrivă, timpul scrijelise în sufletul său mai multe semne de neîmplinire, dar tot nu-și pierdea nădejdea, căci speranța, într-adevăr, se pierde ultima. Reușise să găsească familia din Bacău, care o vreme l-a ajutat, i-au găsit ceva de muncă, însă cea mai mare bucurie i-au făcut-o când l-au informat că mama lui trăiește, i-au spus localitatea unde se află, chiar știa că drumul este asfaltat până în fața casei unde locuia.

Toamna aceluia an a fost altfel pentru Daniel, căci pentru scurt timp a trăit minunate clipe de relaxare, încredere și optimism, apoi, ca atunci când s-ar fi aflat într-o sală privind un spectacol frumos, după ce-a căzut cortina, a înțeles că poartă aceleași haine ponosite.

S-a întors în orașul copilăriei, unde rămăseseră firave rădăcini ale ființei sale, formate în perioada anilor în care, precum un burete, a acumulat cele mai multe amintiri. Îndârjirea de a-și cunoaște mama era mai mare și crezând că vine cu informații noi, l-a căutat din nou pe polițistul care-i cunoștea necazul, care l-a înțeles și care putea să-l ajute.

- Am aflat unde locuiește mama, s-a măritat cu un om din comuna Volonești, drumul este asfaltat până în fața casei, am să merg s-o văd, a spus entuziasmat Daniel.

Ofițerul l-a ascultat, l-a privit cu compasiune, dar și admirație, cu înțelegere, dar și prudență, cu prietenie, dar și înțelepciune, înțelegând că nu are rost să-i mai ascundă tânărului, care nu a renunțat a-și căuta liniștea, lucruri pe care le aflase de mulți ani și pe care le verificase deja. Daniel nu știa că prietenul său se informase de la șeful postului de poliție cu privire la mama lui, la bărbatul cu care trăia, aflând că sunt oameni liniștiți, gospodari, ca majoritatea sătenilor. Avea totuși o îndoială, căci nu reușise să vorbească cu femeia, ca să-i afle părerea legată de întâlnirea cu copilul ei, să-i simtă gândurile, sentimentele, grijele și înainte de a pleca către locuința ei, i-a cerut iarăși agentului din comună să o invite la postul de poliție, unde dialogul ar fi fost mai oficial.

- Nu-i nevoie șefu, sunt oameni de treabă, copiii bărbatului locuiesc în altă parte, m-am interesat și este acasă, a raportat convingător apărătorul comunității.

Prudent, ofițerul l-a instruit pe tânăr, rugându-l să-i înțeleagă situația actuală și să nu insiste să rămână cu ea până nu decide singură în legătură cu această posibilitate. Au pornit la drum, fiecare cu gândurile sale, dar cu mulțumirea că peste câteva ore multe lucruri vor fi mai clare. La un moment dat ofițerul a oprit mașina în dreptul unui magazin, i-a dat niște bani, zicându-i:

- Du-te și cumpără trei pâini, că nu se cade să meargă copiii cu mâna goală la părinții lor!

Drumul a părut lung și greu, dar era, într-adevăr, asfaltat până în dreptul casei, care era amplasată la vreo treizeci de metri de șosea, înspre deal. În stradă aștepta și șeful postului de poliție.

- Bătrâna este acasă, este singură, bărbatul e la muncă, la câmp. I-am spus că un ofițer de la oraș vrea să vorbească cu ea și ne așteaptă.

Toți trei au pornit încet către casa modestă, dar îngrijită. Femeia care le-a deschis poarta și i-a invitat în ogradă, era mică de înălțime, iar ochii albaștri priveau neliniștiți la bărbații din fața ei, pe care nu i-a invitat mai departe, să stea jos, ori să-i servească cu un pahar cu apă. Daniel o privea emoționat, realizând că îi seamănă, dar nu spunea nimic. Aștepta momentul când va putea vorbi, dar privirea lui rugătoare, ochii înlăcrimați, chipul

care reflecta foarte clar suferință, speranță, dorința de a o îmbrățișa, făcea ca vorbele să vină greu, încurcate.

- Nu am venit să vă reproșăm nimic, spuneți-mi dacă aveți copii, căci vrem să lămurim o situație, ne-a rugat cineva de mai mulți ani să vă întrebăm, că poate ar fi spre binele tuturor dacă reușim... a încercat ofițerul să pregătească discuția, să o asigure de intenții bune, dar răspunsul femeii a schimbat strategia l-a care s-a gândit:

- Eu nu am copii, are bărbatul cu care trăiesc, trei, a afirmat cu iritare în voce, vădit indispusă de prezența musafirilor neașteptați.

- Nu cred că ați înțeles, nu se va schimba nimic în viața dumneavoastră, nu va veni nimeni în această casă, nu vă va deranja nimeni, este însă corect să acordați șansa copilului să-și cunoască mama. Am verificat și ne-am convins că ați avut copii, iar un tânăr vrea să vă cunoască. Doar atât.

- Dacă vreți, duceți-mă la pușcărie, dar eu nu am copiii, a răspuns ea categorică, furioasă, privind cu coada ochiului spre Daniel.

- Acesta este fiul dumneavoastră și singura lui dorință, pe care față de mine a exprimat-o de mai bine de zece ani de zile, a fost să-și cunoască mama. Iată că a venit și această zi. Daniel, aceasta este femeia care te-a născut, dar nu este mama ta, a încheiat ofițerul surprins de întâmplare.

Sunt oameni cărora le-a fost hărăzită atâta suferință, încât nici lacrimi nu mai au ca s-o stingă. Alții au primit de la soartă mult mai mult decât au îndrăznit să ceară, iar bietului om care de îndată ce-a învățat să vorbească, primele cuvinte le-a folosit pentru a încropi o curată și naturală dorință de a-și regăsi mama, i-a fost dat să întâlnească o ființă care nu l-a răsplătit nici cu o privire curioasă, sau ispititoare, care s-o îmbie la a privi spre cel ce pretindea a-i fi fiu.

Daniel a încercat să explice cum a găsit-o, cum aflase că alți doi copii au fost abandonați tot prin orfelinat, cum ar fi crezut că ar fi fost întâlnirea cu mama lui, dar vorbele sale se loveau ca de-o stâncă tare și rece.

Tustrei au plecat învinși și nedumeriți, iar când au ajuns la mașină polițistul a observat că pâinea cumpărată de Daniel pentru mama sa a rămas în mașină. A luat-o, spunând:

- Asta-i pâinea pe care ai adus-o mamei tale. Mergi și i-o dă!

Cu mersul legănat, ușor șchiopătând, tânărul se deplasa agale, fără tragere de inimă, spre casa unde mama sa, pitită după poartă, se uita după el, ferindu-se să fie observată. Când a ajuns în fața porții, cu pâinile în brațe, femeia i-a înțeles intenția, a deschis poarta, a luat pâinile și a plecat în grabă, trăgând poarta în urma ei.

Așa s-a consumat momentul regăsirii mamei, de fapt a ființei care i-a dat viață, moment la care a tânjit mii de zile, fără încetare. După acea zi, un timp a suferit, apoi a iertat-o, pentru că era mama lui și nu putea să o judece pe mama sa .

Au urmat scrisori, an de an, dar fără rezultat. A mers în adăpostul său, ascultând colinde, ca semn de prevestire a sărbătorilor de iarnă.

O dimineață tăioasă de decembrie. Un ofițer de poliție, purtând o scrisoare în mână, împinge ușa grea, rece, din metal, al unui adăpost amenajat sub scările unei somptuoase clădiri din centrul orașului. Scrisoarea era simplă, cu rânduri scurte, cu scris greu lizibil: „Anul acesta vei primi colindele alături de mine, băiatul meu.”

În încăperea rece, un trup chircit, fără viață, cu o felicitare ce reprezenta un peisaj de iarnă în mână, pe care erau scrise câteva cuvinte: „Te iubesc, mamă!”

NAȘTEREA DOMNULUI

de Vasile Militaru

Pe cer, în noaptea ceia, ardea un colb de stele
De-asupra omenirii cu păcătoase gloate,
Cu Regi, pe fruntea căror sclipiau Coroane grele,
Cu-Impărății supuse pe veci pieirii toate...

Si-atunci, in noaptea ceia senină si adâncă,
Zăriră Magii lumii, pe cer, o mare stea, -
O stea străluminată, ne mai văzută încă,
Si-au fost purces, cu daruri, călăuziti de ea !...

Căci, - cititori in stele fiind în noaptea humii, -
Trei Magi stiau că vine, cu strălucire foarte,
Iisus-Mântuitorul sau Impăratul lumii,
Cel Care-avea să calce cu moartea peste moarte ?...

Ei au stiut că'n lume Cel care-avea să vină,
Va-ntuneca, prin Mila-l, toți Regii și-Împărații:
La slabi, va da toege, la orbi va da lumină,
Va sătura flămânzii, va adăpa'nsetații !...

Si L'au aflat pe-Acela a Căru sfântă milă,
Ca soarele venit-a pe oameni să-i mângâe, -
Și Magii-ngenunchiară pe umedă argilă,
Și daruri l-au dat: aur, și smirnă, și tămâe !...

Atunci, berbecii, boii, viteii si asinii,
Cu-al răsufării abur, au încălzit pe-Acel
A Căru sfântă frunte urma s'o-ncingă spinii,
Și'n cue mari, pe Cruce, să-L bată I s r a e l !...

Polcelorul literar-muzical tradițional de Crăciun și de Anul Nou

~ Microantologie ~

Anul acesta se comemorează 125 de ani de la săvârșirea din viață a marelui povestitor Ion Creangă care a intrat în „lumea umbrelor”, cum se pronunța Mihail Sadoveanu despre cei morți. Marele Humuleștean a intrat în eternitate în chiar ultima zi a anului 1889, la 31 decembrie.

De aceea, ca omagiu pe care-l aducem va fi și această selecție, într-o mică măsură din revista „Ion Creangă”, apărută la Bârlad în anul 1908 și fiind a doua ca importanță din Vechiul Regat, după cea apărută la Fălticeni, la 1 martie 1892, „Șezătoarea” și până în anul 1929, sub conducerea lui Artur Gorovei.

„Ion Creangă”, periodic lunar, a apărut sub conducerea lui Tudor Pamfile între 1908-1912 și 1915-1921 „și avea ca scop «sporirea cunoașterii a ceea ce a produs neamul românesc, credința și datele locale» oglindă a sufletului și vieții neamului nostru” cu tipografie la Bârlad și la Chișinău. De paginile revistei au fost atrași și unii au și colaborat, lingviști cu prestigiu european, cum este Gustav Weigand, dr. Ian Urban Iarnic de la Universitatea din Praga, precum și Barbu Ștefănescu Delavrancea și alții (1).

Revista a avut în permanență strânse legături cu sora ei mai mare din Fălticeni în toată perioada apariției, între cele două mari personalități ale folcloristicii românești din acea perioadă, fondatorii acestor două periodice reprezentative pentru folclorul românesc au fost cele mai fructuoase în domeniul culegerii, publicării și studierii, sub cele mai variate modalități a folclorului în general, ca și al celui consacrat sărbătorilor de Crăciun și de Anul Nou.

În cele ce urmează ne propunem

să oferim cititorilor revistei „Casa noastră” câteva dintre cele mai valoroase colinde, orații (urații), plugușoare etc, ordinea fiind cea a sărbătorilor Nașterii Domnului și Sfântul Vasile cu Anul Nou.

Urații

O pricină minunată,
Di-nceput din lumea toată,
Di-nceput și din vecie,
Precum la carte ne scrie,
Că lumea e-nșelătoare
Și foarte amăgitoare.
Care-nșală ș-amăgește
Și pe toți îi prilostește
Ales pe cei bogați foarte
Ce nu mai gândesc la moarte,
Căci vorbesc din bogăție
Și se țin din semeție,
Că ei tot o să trăiască
Și lumea s-o moștenească,
Iar în cele de pe urmă
Mor întocmai ca și omul
Viața dacă li se curmă
Și bogatul ca și robul,
Căci moartea nu vrea să știe
De avem și bogăție
(„Ion Creangă”, I, august
1908, pg. 50. Se zice după rostirea
cântecului de stea. Auzit de la sb. T.
Vișineanu, Ploiești).

Colindă

-la sculați, sculați boieri
Și vă sculați slugile,
De măturați curțile
Și-aprindeți făcliile
Că vă vin colindători
Noaptea pe la cântători
Și nu vă vin cu nici c-un rău,
Ci v-aduc pe Dumnezeu
Mititel și-nfășeșel
Fașă dalbă de mătasă
Cu scutic de borangic
Cu scufie de cutnie (2)
Dar în fundul scufișoarei
Este-o piatră năstrăpată (3)

Ce cuprinde lumea toată
Bucureștii jumătate,
Țarigradu-a treia parte.

(Din Murgeni-Tutova. I Popovici
„Ion Creangă”, I, dec. 1908)

De reținut este un fapt foarte important, și anume acela că multe dintre aceste texte, așa cum am constatat, sunt însoțite de lămuriri, de indicații, uneori deosebit de prețioase ca și pentru recuzită, autentice explicații regizorale, după cum vom vedea mai departe. Colinda din Cărpășești-Tutova semnată de N. Brodea și „Auzită de la Grigore Mitu, lăutar cu atenționarea că „Se cântă din gură și vioară în seara ajunului de Sf. Vasile” (4).

Dinaintea istor curți,
Sunt doi meri nanți, minunați,
De tulpină depărtați,
De vârfuri împreunați,
La tulpina merilor
Este un pat mândru-ncheiat
Cu scânduri dalbe de brad,
Cu stâlpii strujiți de fag.
Iar în pat ce-i așternut?
Covor verde de mătasă
Peste cele, peste toate,
Este o velință pestriță
Dar acolo cine-mi doarme?
Doarme domnul istei curți
Cu-a lui doamnă dimpreună,
Cu-ai lui dragi de coconași
Că-s frumoși și drăgălași,
Parcă-s niște năsturași.
Iar din spate și din piept,
Luna și cu soarele.
Mai sunt doi luceferei
Pe-amândoi umererei,
Strălucesc ca Soarele
Să se vază nopțile.

Iară doamna se sculă
Cu glas mare că striga:
- Scoală doamne, fii dormit
Că ne-a nins, ne-a viforit.

- Odihnește, doamnă, bine
Că n-a nins, n-a viforit.
Vânt de vară ne-a bățut,
Merii că s-au clătinat,
Peste noi s-au scuturat,
De mirosuri ne-au umplut
Ce-i mai mândru pe pământ
Să se-aleagă doi din noi,
Să sară în cea grădină,
Rup-un fir și-un trandafir
Ș-o salbă de busuioc,
Busuiocul fetelor,
Mirosul bătrânilor.
Sfântul marele Vasile,
Și sfântul Botez ce vine
Să ajungeți cu mult bine,
Cu dare, cu bucurie:
Că un dar v-a daruit

Cu aur și cu argint
Cu pâinea de pe pământ
Că-i dar de la Duhul Sfânt.

În sfârșit, pentru colinde mai înregistrăm „Cântece de stea” (pg. 378-379) (Nemțșor-Neamț de Al. Moisei din nr.12, dec., 1911 al revistei care se deschide cu articolul „Bujdeuca lui Moș Ion Creangă”, semnat de învățătorul Mihai Lupescu din generația lui Mihai Busuioc, imortalizat de Mihail Sadoveanu în „Domnu’ Trandafir” și elev al povestitorului humuleștean de geniu, Ion Creangă. Mihai Lupescu este foarte îngrijorat de viitorul casei muzeu sub vicisitudinile vremii. Și asta se petrecea acum un veac.

În oraș la Vifleem,
Veniți boieri să privim;
Că astăzi ni s-a născut
Domnul cel fără-nceput,
Că se naște Mesia
Din Fecioara Maria,
Din sămânța lui Avraam
Pân’a nu greși Adam.
Iar Irodul împărat,
Auzind s-a tulburat
Mare oaste-a ridicat.
Paisprezece mii de prunci
De doi ani în jos, mai mici
Toți sub sabie i-a pus,
Ca să afle pe Isus.
Pe Isus nu L-a aflat
Duhul Sfânt L-a apărut.

Autorul anonim al acestui frumos colind probează o cunoaștere bună a Bibliei.

Articolul document „Petreceri la Sfântul Vasile în târgul Petrei-Neamțului, deosebit de interesant prin datele pe care ni le furnizează autorul, D.I. Fărcășanu despre cele mai vechi obiceiuri de Anul Nou, în mod special despre „umblatul cu capra” în paginile 2 și 3 din 1911.

Cităm două paragrafe edificatoare pentru conținutul dens al amănuntelor procesului de confecționare a caprei și a atitudinii protagoniștilor în momente diferite ale itinerarului lor prin gospodăriile oamenilor, în funcție de situații concrete:

„Cât am stat în Piatra, am umblat și eu cu capra. După ce ieșisem din rândul țăncilor, ne-am întovărășit noi mai mulți, am pus toți parte și-am turnat cole o capră de-am zis noi: halal... Capra asta era toată îmbrăcată cu hârtie argintată. Coarnele făcute din crenguțe de păducel cu câte trei raze (ramuri – n.n., M.L., ca și următoarele din paranteze pe care le găsim explicate în subsolul paginilor). În colo, pe ele spânzurau *flețuri* de hârtie cârlionțată, *ciuculițită* (cordeluțe mici de hârtie). O gătisem noi ca să nu mai fie altă păreche ca a noastră. Ochii negri-verzui. O îmbrăcasem cu un *malacov* a bunicăi înădit și cu bata țintuită pe ceafa și gâtul caprei. Pe malacov până jos erau cusute cordele și țurțuri din hârtie tăietate de noi. Tare i-o mai fi fost ciudă bunicăi când a dat de bietul malacov însăilat și cârpit ca vai de el.

Noi ne-am împărțit așa: unii să bată doba, unii să zică din fluier, unii să tragă buhaiul, unii să ure și să tragă și clopotul, unu sta călare pe buhai, ducea traista și stecluța cu gaz pentru înăsprit părul buhaiului ca să scârție avan, și cel din urmă juca capra”⁵.

După procesul tehnologic al confecționării caprei, al distribuirii rolului fiecărui actor din „scenă” reflectat cu atâta măiestrie plastică și stil, cu vocabular adecvat, cităm: „Pe unde găseam poarta legată și

ne alunga cu câinii, le strigam: «La anul să găsim bureți pe păreți, *sdrele pe podele*». De simțeam că ne dă gologani le ziceam: «să vă fie casa *îmbelșugată* și la gazdă sănătate; câte pene pe cucoși atâtea copchii frumoși!»⁶.

În cuprinsul publicației întâlnim articole consacrate explicațiilor relative la semnificația și modul de practicare a obiceiurilor la sărbătorile Crăciunului și Anului Nou, nu de puține ori și cu reflecții educative: „Nouă, indeosebi Românilor ne place să ne fălim cu numele de Români; dar nu este de ajuns numai atât, ci trebuie să dovedim aceasta prin ceva. Pe lângă altele obiceiurile poporului nostru sunt icoane vii ce ne pot dovedi originea noastră care origine, de altfel, precum se știe ne-au dovedit-o îndestul învățații noștri”⁷.

Textele cele mai lungi sunt ale Plugușorului, de aceea vom aminti, din economie de spațiu doar pe cele din Mănăstireni-Botoșani (anul III, nr.10, pg. 305 și următ.), cel semnat de V. Urzică, Vârful-Câmpului, Dorohoi (anul VIII, 1915, pg. 302-303) etc.

Ar fi deosebit de oportună și utilă apariția unei antologii de folclor literar al sărbătorilor Crăciunului și Anului Nou, mai ales că asemenea acte de cultură sunt foarte rare astăzi.

Autorul vă adresează, alături de virtualii colindători și urători, Un Crăciun bogat, cu sănătate și tradiționalul La mulți ani!

Note:

- 1) Ion Oprea, Mari personalități ale culturii române într-o istorie a presei bărlădene 1870 – Tipo Moldova, pg. 229;
- 2), 3) *cutnie* = bumbac; *năstrăpat* = nestemat din nestimat și piatra, Augustin Scriban, „Dicționarul limbii românești”;
- 4) „Ion Creangă”, V, martie 1912, pg. 83-84;
- 5), 6) „Ion Creangă” *malacov* – forma turnului Malakov, un fort care apăra Sevastopolul și care a fost luat cu asalt de francezi în 1855; *crinolină* – un fel de rochie foarte la modă pe la 1860, infoaiată cu ajutorul unor veri și balene; Cf. Augustin Scriban, „Dicționarul limbii românești”, 1940.
- 7) „Ion Creangă”, V, 1912, pg. 355.

ION DOBRIN

Plugușorul

Pentru poporul român, practicarea agriculturii constituie un mijloc de asigurare a hranei de zi cu zi, dar și un semn de statornicie. Plugul simbolizează elementul sacru, fără de care omul nu poate prospera, pentru că de la plug omul așteaptă roadele, care-i mențin viața. Plugul, ploaia și pământul sunt considerate elementele fertilității, de aceea de câte ori se întemeia un sat, prima dată se trăgea o brazdă împrejurul locului respectiv pentru a apăra comunitatea de molimă și pentru a binecuvînta locul. În trecut, umblatul cu „plugul” se făcea cu un plug adevărat, de regulă cu boi, care trăgea brazdă în jurul casei gospodarului de trei ori, iar plugarii urau acestuia să aibă un an bun și bogat. Gospodăria colindată se bucura de fertilitate și protecție față de duhurile rele. În trecut, era o adevărată problemă pentru acele case necolindate, crezându-se că se vor abate toate relele asupra lor.

În zona Moldovei întâlnim patru categorii de plugușoare: plugul tradițional cu temă agrară (povestea pâinii), plugușorul pentru copii, plugușorul de tip baladă și plugușorul satiric.

În rândurile ce urmează, voi prezenta plugușoare specifice Moldovei, în special de pe valea Tutovei, încercând să evidențiez categoriile menționate mai sus.

Plugușor tradițional din comuna Pogana

Aho, aho români plugari
Cu bondiți și cu ițari
Cu ochinși și cu tâșîni
Copii, tineri și bătrâni.
Dați-vă pe la fereastră
Și-ascultați urarea noastră
Dați-vă pe la perdele
Și-ascultați vorbele mele
C-am pornit cu tot alaiul
Cu flăcăii, cu buhaiul,
Cu fetele și băietanii
Cu plugul și cu plăvanii
Ține boii fa fimeie,
C-o pocnit 6 rășteie
Ține boiide frînghie
Că te-njur de panaghie
Săruta-ți-aș mâinile care mușesc
Ochii cari mă privesc
Gurița cari-mi vorbește
Mult o fost distul mai este
De când sara o-sărat
Buna sara nu v-am dat
Buna sara să vă dăm
Și-a ura să vă urăm
Căci afară-i vară, primăvară
12 pluguri ară
Până-n sâmbătă-disară
Și-o arat un colț de țară
În lungiș și-n curmezîș
Și s-o oprit un plug într-un os de râmă
Și s-o făcut mii și fărâmă
Și n-avea cin să-l dreagă
Decât feciorul catargiului
Din fundul pământului
Cu ochii beliți
Cu dinții rânjiți
Cu luleaua-n dinți
Cu ițarii plesniți

Când te uitai la dânsul
Te bufnea răsul
El cu barda bărdia
Cu ciocanul ciocănea
Plugul pe brazdă-l pornea
Și-am sămănat grâu de vară
Cu negară
Grâu cu arnăut
Data-i Domnul de s-o făcut
În pai ca trestia
Spicul ca vrabia
Grăuntele ca mazărea
Și-ntr-o joi de dimineață
S-o sculat al nostru comandant
Ochi albaștri o spălat
La icoane s-o-nchinat
La vizitiu c-o strigat
Vizitiul de bine ce l-o ascultat
În grajd o alergat
Și-o scos un cal graur
Cu șaua de aur
Cu scările de mărgărint
Cu trunchiul pân la pământ
El pe cal o-ncălecat
Calul când o nechezat
Cu norii s-o amestecat
Moșia și-o controlat
Și s-o lăsat în Bărăgan la răsărit
Unde-i grâul cel vestit
Unde-i grâul cel mai mare
Bate calul la spinare
Unde-i grâul cel mai mic
Bate calul la oblânc
De pe deal și de pe văi
Trageți roata măi flăcăi
Și hăiți cu toții măi!
Pe scara dreaptă s-o lăsat
7 spice-o apucat

În batistă le-o legat
Și-napoi mi s-o-nturnat
Din căruță-așa jucând
Din batistă scuturând
Și din gură tot zicând:
Măi nevastă, fa femeie
Grâul nostru o să cheie
La mai taci și tu bărbate
Că doar târgul nu-i departe
Și mergi la târg la Puiesti
Și la târg ai să găsești
Și-ai să iei 9 săcerele
Cu mănunchi de voirele
Și cu dinți de floricele
Să dăm pe la nepoței
Pe la nepoțele
Pe la finele vecinele
Pe la babele bătrânele
Iar o babă bătrână
Cu fusta de lână
Cu fusta vărgată
Pe-o bucă de cur lăsată
Cu dreapta trăgea, nu prea trăgea
Cu stînga polog făcea
Și din polog snop
Și din snop claie
Claie hodobaie
Stog la arie
Unde s-aleagă aria
În capul pământului
În jăriștea vântului
Unde-i drag voinicului să muncească
Și leneșul să odihnească
Și-am scos 9 iepe sirepe
Nu pre treiera, că era a făta
Și-am scos 12 juncani jugăniți
La picioare potcoviți
Cu potcoave de alamă

Bate bine la dulamă
 Cu potcoave de argint
 Bate bine la pământ
 Unde călca, pământul crăpa
 Unde păşa, pământul se prăbuşa
 Cu nările vânt trăgea
 Cu urechile-n sac punea
 Căuş nu le mai trebuia
 Şi-am încărcat 9 care pogăneşti
 Şi 9 ţărăneşti
 Şi-am dus la moară la Ivan
 Unde-am măcinat şi an
 Iar hoaţa cea de moară
 Când văzu atâtea cară
 Cu povară-mpovărate
 Cu lanţuri de fier legate
 Puse coada pe spinare
 Şi plecă în fuga mare
 La cea luncă de scăpare
 Lunca mare frunză n-are
 Lunca mică frunza-i pică
 Bat băieţii de-o băşică
 Iar morarul meşter mare
 Halal de mama cui îl are
 Amăgi moara-n portiţă
 Cu trei grăunţe roşioare
 De când foametea cea mare
 Şi-o apucă de codiţă
 Şi-o puse pe părpaniţă
 Şi-o apucă de codoi
 Şi-o puse pe căpătăi
 De pe deal şi de pe văi
 Ia mai ziceţi roata măi
 Hăi, hăi, hăi!
 Şi i-o dat un ciocan în şele
 Crâşca moara din măsele
 Şi nu curgea făină
 Curgea grâu şi mărgăritar
 Pe la curţile voastre
 Boieri mari
 Astea nalte minunate
 Cu streşini de busuioc
 Cu vârfuri de siminoc
 Da-i mai bine pe la bordeieşele noastre
 Că-s învelite cu paie de secară
 Plouă-n ele ca şi-afară
 Morăriţa-i din Puieşti
 Când o vezi te prăpădeşti
 Cu papucii roşiori
 După dânsa zaci şi mori
 Măi flăcăi, nu fiţi fimei,
 Ia sunaţi din zurgălăi
 Şi pocniţi din bice măi!
 Hăi, hăi!
 Frunză verde mărgărint,
 Să vă spun ce-am petrecut
 În anii care-au trecut
 În 41-42
 Era lipsă de popuşoi
 Dar mai mare de fasole,
 Grâu, ovăz şi barabole
 Că ne-nconjurau ploile
 Cum înconjoară lupul oile
 Ploua numai pe dişee parte

Unde umblă fetele retezate
 Şi flăcăii cu mustaţă,
 Şi moşnegi cu chica creaţă
 Da-n 45-46
 Ne scotea foamea din casă
 Noi nu puteam vorbi de foame
 Doctorii cătau prin oale
 N-aveam o strachină de făină
 Doctorii făceau vaccină
 Nu mai puteam de necaz
 Ne dădea rufele cu gaz
 Scotea rufele din casă
 Şi dădea fum de puciuoasă
 Dacă-i ordin ce să faci?
 Mi-o băgat nevasta-n draci
 Acum casa-i văruiată
 Şi nevasta-i priminită
 Măi române, măi ţarane,
 Măi Costică, măi Ioane,
 Trageţi plugul la median
 Şi cu boii la săivan
 Puneţi mâna pe ţăpoi
 Şi-mpingeţi păring la boi
 Şi-apoi din bătătură
 Să la daţi adăpătură
 Că de luna ce-o să fie,
 Să ieşim la plug bădie
 Să arăm holdele
 Să-nsămânţăm plantele
 Să se facă bucatele
 Pe la toate casele
 Ia mai mânaţi măi flăcăi
 Şi sunaţi din zurgălăi
 Hăi, hăi!

Iese jupânesa gazdă în cerdac
 La-nchinat
 Cu mâinile suflecate
 Şi-mbârinate
 Parcă erau de albi ni muşcate
 Aude boii mugăind
 Carele scârţâind
 Flăcăii chioind

Galbenii curgând
 Ea din urmă se luă
 Şi cu poala îi strânsă
 Şi-acasă îi adusă
 Şi pe masă îi pusă
 Şi umblă din casă-n casă
 Până la a 9a casă
 Cu o sită de negară
 Şi-o dat-o pe uşă-afară
 Că era sâta pre rară
 Şi-o scos alta de mătasă
 De 9 meşteri aleasă
 Bate-n sâta şi-n covată
 Face-un colăcel îndată
 Nu pre mare nici pre mic
 De-o chilă şi de-un merlic
 Pune-l acolo jos
 Pentru noi plugarii de folos
 Rupe-n două dă şi nouă
 Rupe-n trii dă cui ştii
 Rupe-n 4 dă la altul
 Rupe-n 5 dă la voinici
 Rupe-n 6 dă la fetele din casă
 Şi la cele din cămară
 Că-aşteaptă de-alaltasară
 Busuioc verde-n grădină
 Rămâi gazdă gospodină
 Busuioc verde pe masă
 Gazdă rămâi sănătoasă
 Tinerică şi frumoasă
 Pahare pline pe masă
 La mulţi ani oameni gospodari
 Oameni buni şi fete mari
 Fie tineri sau bătrâni
 Şi tot neamul de români
 La ureche zurgălăi
 Şi la stânga 3 băţai
 Oprîţi plugul măi flăcăi!
 Aho, aho!
 La anul şi la mulţi ani!

(Cules de la Amărgărintei Vasile, Pogana, agricultor, 81 ani)

PLUGUL DIN SATUL TOMEȘTI

Fete și flăcăi voinici,
Cu târșâni și cu opinci.
Măi Enache, Ștefănache,
Băiețide-ai lui Moș Mandache
Tâneți boii de frânghie,
Că vă-njur de panaghie,
Și mai dați-i înapoi
Că se duc în popușoi,
Tragiți boii de răsteie,
Dați-i înapoi să steie,
Și lungiți-vă pe brânci
Legăți-vă la opinci,
Și-ncingeți curelele,
Și-aprideți lulelile
Că eu mi-am găsit de furcă,
Stau zgribulit ca o curcă,
Că azi-noapte n-am dormit,
Toată noaptea m-am gândit,
C-o-nghețat pământul rău,
Și-am rămas fără de grâu,
Cu nevasta mă certam
Mă duceam la crâșmă beam,
Și-așa iarna mi-a trecut,
Cu sfadă și cu băut,
Primăvara ce să vezi?
Grânile băteau în verzi
Și-arăta puțin vioi,
Că era păscut de oi,
Dar cu frunza lui cea lată,
Arăta un an de sloată,
Câmpul frumos- o plăcere,
Dar parale nicăiere,
Mă gândeam la bietul Marcu,
Că el avea bani săracul,
Și-mprumuta pe fiecare
Cu procente scumpușoare,
Totuși au fost bunișoare,
Zece mii de lei mi-a dat,
Să-i dau grâu la secerat
Dar vorba care se zice
Cred c-o știți și pe aice

Că ursu"-i negustor în crâng,
Și noi vindem pielea-n târg,
La ureche zurgălăi, hăi, hăi!

Și i-am zis la a mea soție
Ce-are grijă de moșie,
Măi femeie, tu ce zici?
Pe la grâu nu te mai duci?
Căci grâul nostru s-a uscat,
Și trebuie săcerat.
D-apoi dragă bărbățele,
Nu mă pot pleca de „șăli”
Ai să mergi cum ai să poți,
Grîu-i nalt de zece coți,
Și-ai să-l seceri din picioare,
Să lași miriștea mai mare,
Ca să pască bivolița
Să se-ascundă prepelița,
Și m-am dus la Stan-țiganul
Care bate bine cu ciocanul,
Ca să-mi facă seceri mari
Pentru secerători tari,
Și altele mai mititele,
Pentru fete frumușele
Să le fie drag să seceri cu ele.
Hăi,hăi,hăi!
Eu în sat am alergat,
Nouă fete-am adunat
Nouă fete frumușele
Cu batice subțirele,
De trei muchii de podele,
Și la cap nepieptănate
Drept ca curcile plouate,
Cân se suie pe gard toate.
Eu la săcerat le-am dus,
Și la săcerat le-am pus.
Toate trăgeau cum trăgea,
Cum mai bine le venea,
Iar o babă mai gheboșică
Cu fata mai frumușică,
Cu legători înnodată

Mi-a legat bucata toată.
Și prin noapte,prin noptat,
Tot grâul mi l-am cărat
La arie lângă sat.
Vreo trei cai am adunat
Armăsarul lui Dobaru
Și-a lui Manga, a mai slaba,
Și-a lui Boghiu a mai alba.
Eu de gât că i-am legat,
Și în arie i-am băgat,
Grâul mi l-am treierat
Și prin machină l-am dat,
Ca să iasă mai curat.
Iar mata cucoană gazdă,
Dați-vă ici la fereastră,
Tot în casa dumneavoastră,
De stați bine ,de stați rău,
Ascultați ce vă spun eu,
Căci umblăm și noi cu plugul,
Că ăsta ni-i meșteșugul,
De-am ura de n-am ura
Noi de foame ne-am usca
De-am prăși de-a nu prăși
Noi de foame ne-am hârși
La ureche clopoței,hăi,hăi,hăi!

V-am mai ura dragă cucoană,
Să ne dai colaci și poamă,
V-am mai ura cu mult drag,
Dar am înghețat pe prag,
Și ni-i frică c-om înnopta
Că nu suntem de ici- colea
Suntem de la Vârful cu dorul
Unde a-nflorit bujorul.
Lăsați bujorul să-nflorească
Cucoana gazdă să trăiască.
Să trăiască s-aibă bani,
La anul și la mulți ani!
La ureche zurgălăi,
Oprîți plugul măi flăcăi!
Aho, ho, ho, ho,!

(Cules de la Motoc Ion, Tomești,
agricultor, 82 ani)

PLUGUȘOR DIN POGONEȘTI

Aho, aho! români plugari
Cu opinci și cu sumani
Noi am pus la plug plăvanii
Și pornirăm ca-n toți anii
Să ne urăm gospodarii
Și mergând din casă-n casă
Ne-am oprit la dumneavoastră
Și suntem chiar la fereastră

Bună seara gospodari
Gospodari și gospodine
Și voi domnișoare fine
S-aveți parte doar de bine.
Chiar și nouă de folos
Că am ajuns sănătoși
Iar acum flăcăi urați

Sama bine să luați
Pe la ce case urați.
Brebenei și zurgălăi
Ceata roată măi flăcăi
Scoateți plugul de prin văi
Și-ndemnați cu toții, hăi !

De dormiți , de nu dormiți
Vă rugăm să vă treziți
Dați urechea la fereastră
Și-ascultați urarea noastră
Noi, plugari din Pogonești
Cu un sac plin de povești
Ne-am adunat pe-nserat
Și cu plugul am plecat
Ajungând și la Bârlad.

Zurgălăi și clopoței
Mai mânați măi flăcăi
Să se-audă-n munți și văi
Când strigați cu toții, hăi!

-Bună seara, dragă gazdă
Mă primești să trag o brazdă?
-Da, de ce nu măi băiete
Trageți că și eu am fete.
Fetili-s di măritat
Flăcării de însurat
Noi dimult v-am așteptat.
-Stați și-ascultați la fereastră
Ci spuni urarea noastră
O poveste c-un băiat

Ce-a plecat după-nsurat
Într-un sat, altă comună
Să găsească o fată bună.
La ureche clopoței
Și la pinteni zurgălăi
la mai îndemnați flăcăi
Și strigați cu toții, hăi !

Că și-a luat altul nevastă
Di la mini-a treia casă
Frumos numi mai avea,
Că Ileana o chema
Frumușică nu prea, prea
Vreo 30 di ani avea
De urâtă, nu frumoasă
Ti sperii de-o vezi prin casă.
Și di rău, nu-i șădi ghini
Când să duci, parcă vini.
Di mâncari, n-am ci zăci
Să pricepi să mănânci
Că mănâncă, frate dragă
Câte-o mămăligă-ntreagă.

La urechi perciuni creți
Înc-o roată măi băieți
Și-ndemnați cât ci puteți, hăi !

Fătili din altă parti
Stau pi mini supărati
Că rămân nimăritati.
Dar- rămâi că nu-mi pasă
Că pe -aicea-s (Bârlad) mai frumoase.
Că și eu-s flăcău frumos

Nu știu dacă-s norocos?!
Că port păru în ineli
Pălăria pi sprânceani
Pi sprânceni, cât pi nas
Mor feteli di năcaz
Trag nădejdi... și li las.
Brebenei și zurgălăi
Plugu-n brazdă măi flăcăi
Și-ndemnați cu toții, hăi !

De glumit am tot glumi
Și nu am mai isprăvi
Tot mileniul cât o fi
Dar noi suntem serioși
Vă dorim ani mai frumoși
Să vă fie casa, casă
Să vă fie masa, masă
Dumnezeu să vă dea de toate
Vreme bună, ploii curate
Roade multe-mbelșugati
Vorbe dulci și bunătate
Mult noroc și sănătate.

Și acum spre terminari
Ni stă mintea la oricari
Tot la oala cu sarmali
Dacă vreți ca să cinstim
Cu toți un pahar di vin
Un cârnaț, un caltaboș
Cum știm noi din moși strămoși
Nu vrem să golim cămara
Fiindcă iarna, nu-i ca vara.
Nu beți mult, nu vă-mbătați

Pregătiți niști cârnați,
Și nu faceți pi cocoșul
C-ați băut tot vinul roșu.

Banii să-i avem tot anul,
Bucuros fie sărmanul
C-a scăpat de sărăcie
Fir-ar a naibii să fie !
Iar în bănci să se adune
Banii din întreaga lume,
Să vină investitorii
Ca țanțarii și ca sporii.
Hai aduceți păhărele
Să cinstim cu toți din ele
Și un colac mai frumos
Ca și fața lui Hristos
Plugarilor de folos.
Să fie rumen pe masă
Și să lumineze-n casă.
Cu toți fericiți să fiți
Tați și mame să trăiți
Mulțumiți și să-nfloriți
Și tot sănătoși să fiți.

Hopuri, hopuri hopurele
La mulți ani cu vioarele
Hopuri, hopuri stropurate
La mulți ani, cu sănătate.

Și- ahooo, ahoo!

Cules de învățător
DUMITRU ANDREI

PLUȘOARE CULESE DIN SATUL MĂSCUREI, COMUNA POGANA ÎMPREUNĂ CU ELEVI

Aho, ahooo!

În seara de Vasile Sfântu
Mi-a luat căciula vântu,
Și-a adus-o roată, roată,
Chiar aici la dumneavoastră;
Și-am venit după căciulă
Să vă trag și-o urătură:
De când seara s-a-nserat,
Noi cu plugul am plecat,
Plug cu roate de bostani
Înhămat cu doi motani,
Unul negru, unul sur,
Dați parale să vă ur!
Nu parale așa multe,
O hârtie de cinci sute;
Și la stânga cinci bățai
Și la dreapta alte trei
la pocniți din bice măi,
Să se-audă-n munți și văi!
Hăăăi, hăăăi!
Moș Vasile, moș Vasile
Mata mă cunoști pe mine.
Sunt băiat condițional,
Și de asta vin și-ți ar
Măcar două trei hectare,

De dragul fetei matală.
În grădină ți-am semănat
Usturoi și „ harpaciă”
Râmă dracu de purciică!
Să mai râme și de-acum
Că i-am pus capul la fum.
La ureche zurgălăi,
Oprîți plugul măi flăcăi!
Ahooo, ahooo!
La anul și la mulți ani!

Aho, aho,

Frunză verde de mărar,
Bună seara gospodari,
Oameni buni și fete mari,
Mai tineri și mai bătrâni,
Și tot neamul de români!
Dați-vă pe la fereastră
Și-ascultați urarea noastră!
C-am venit cu moș Costache,
Băieți de-ai lui moș Mandache
Țineți boii de frânghie,
Că vă-njur de panaghie!
Că vine și moș Istrate
Și vă-njură de sănătate.

Trageți boii lângă hat,
Și cu plugul răsturnat!
Mai lungiți-vă pe brânci,
Și legați-vă la opinci
Și mai trageți curelele,
Și-aprindeți lulelele!
Grâul cu mâna am semănat,
Și cu boruna am dat,
Ca să iasă mai curat.
Peste noapte ce să vez?
Dă Dumnezeu un îngheț
De țapa scrofa-n coteț,
Și-am zis ia scoal nevasă
C-o-nghetă grâul pe coastă,
Și n-avem ce treiera,
Nici la masă ce-mbuca.
la mai taci măi bărbățele
C-am pregătit săcerele
Pentru fete ocheșăle,
Să seceri de drag cu ele
Iar băieții mai voinici
Pun în sac și cară-aici,
Și până a-ntunecat
Tot grâul noi l-am cărat
După ce la l-am vânturat,

La moară l-am măcinat,
Până seara am frământat
Și-am făcut un colac mare
Și l-am dat de-a dura-n vale
Pentru plugarii flămânz
Ca să-l aibă pentru prânz
Și o halcă de friptură
Pentru ăl mai bun de gură;
Și-o aripă de cucoș,
Și-o căldare de vin roș.
La ureche zurgălăi
Hăăăi, hăăăi!
La anul și la mulți ani!

Aho, aho,

Frunză verde de mohor,
M-a pus dracu să mă-nsor,
De la mine-a treia casă
Îmi găsi și eu mireasă;
De frumoasă ce era,
Nici dinți în gură nu avea,
Și-am vândut un coș de ouă,
De i-am pus dantură nouă,
Și această fetișcană,
Era dolidurică, dolofană,
Și-mi vorbea cu glas fierbinte,
Că ea vrea să se mărite,
Fata n-a avut răbdare
Mă-ntrebă de-nsurătoare!
A doa zi de dimineață,
Mă chemă la ea acasă,
Asta-mi trebuiește mie,
Să mă-nsor să-mi iau soție?
Când am adus-o acasă,
S-o băgat mâța sub masă
C-o văzut-o așa grasă;
De tânără ce era,
Vreo 80 de ani avea,
Ca fata păgânului
De la poalele muntelui,
Naltă la sta cât un munte,
De vreo 5 hectare –frunte,
Doi bușteni-piciorele,
Dinții ca cosoarele,
Ochii-două gropi deschise,

Buzele caniște clise,
Mâinile-mbârnate-n dungi,
Urechile-săceri lungi
La ureche clopoței,
la mai srigați măi flăcăi!
Hăăăi, hăăăi!
Era mare de statură,
Nu-i găseam haine pe măsură,
Și s-o dus la tac-său-ncoace
Să-i dea bani ca să se-mbrace;
la-mi tăticule și mie
Poșetă și pălărie!
Și-un palton de ăl mai fin,
Pantaloni din crocodil,
Bietu om n-are ce face,
Gustul fetei el îl face.
Duce boii la comcar (care strângea dările)
Și oile la un jâdan,
Și-o-njghebat vreo 7 mii,
Și-o luat-o prin prăvălii.
Și-ntr-o dugheană zări
Un palton de ăl mai fin,
Cinci mii de lei a cerut,
Scoate banii numărând,
Iar din gură tot oftând,
Iar paltonul dacă știți
Nu se-mbracă peste călți,
Trebuie rochie de mătăasă,
Din materie aleasă,
Și pantofi cu tocu-nalt
Cât un stâlp de telegraf,
La ureche clopoței,
la mai mânați măi flăcăi!
Hăăăi, hăăăi!
Cum e ea cam durdulie,
Ține mult la fudulie.
Vând și porcul, vând și vaca,
Și-i iau haină malagamba
Malagambistă măi frate
Și cu haina ruptă-n spate.
Munca în gospodărie,
Pentru ea-i chin și urgie,
Și-am bătut-o într-o seară
De urla ca trenu-n gară
De la ușă până la sobă

I-am făcut spinarea tobă
De la ușă până la pat,
Am făcut-o accelerat.
Și-am trimis-o la părinți
Fără păr și fără dinți.
Și-a venit socru Vasile
Să se bată-n pumni cu mine
Și i-am dat una în gură
De-a rămas fără dantură,
I-am mai dat una în bot,
De-a rămas pe prispă mort.
la mai mânați măi flăcăi,
Și pocniți din bice măi!
Hăăăi, hăăăi!
Frunză verde foi de nuc,
Am rămas singurel cuc,
Și mă gândeam într-o doară,
Să mă-nsor a doua oară;
Și m-am gândit să mă duc
La fântâna cu uluc
Unde vin fete buluc,
Și o babă tot striga,
la băiete fata mea
Că-i dau zestre 4 boi
Și-un coșar de popușoi,
Poți să-mi dai și 5 și 6
Fata nu știe să coase,
Și-are privirea urâtă,
Se uită ca vaca-n râpă.
Dă-mi țățacă trei colaci,
Și bădița cinci pitaci
Că pitacii de mi-ați da
Foarte mult m-oi bucura,
Dumnezeu mi i-a spori
Pentru-această sfântă zi.
Hopuri, hopuri, hopurele,
La casa cu floricele,
Hopuri, hopuri, hopurate
La mulți ani cu sănătate!
La ureche zurgălăi
Opriți plugul măi flăcăi!
Aho, aho!
La anul și la mulți ani!

PROF. MARCU TEOFIL*

Plugușorul floreștenilor

*Aho, aho, copiii și frați,
Pocniți biciul, nu mai stați.
Și mânați feciori mai tare,
Să răzbată până-n zare
Frumoasa noastră urare.
Clopotele-n sat răsună,
Vin acasă, se adună
Din țară, străinătate,
Vin cu toții de departe.
Se întorc să vadă-n sat
Obiceiul de-altă dată.
Doamne, ce frumos era
Când tot satul fremăta,*

*Și pe deal, dar și pe vale
Simțeați ca o sărbătoare.
Toți știați că e momentul
Să se-adune vâlăretul.
Și-n ultima zi veneau,
Pe la prânz se adunau.
Când cornu-ncepea să sune
Și fanfara să răsune,
Vâlăretul se pornea,
Obiceiul se păstra.*

*Zurgălăi și clopoței
la mai mânați, măi flăcăi*

*Mânați măi!
Hăi, Hăi!*

*Pe ulițele din sat
Vedeai câte un mascat,
Flăcăi mândri de-nsurat
Și fete de măritat.
Și tineri însurăței,
Și copiii și bătrânei.
În mijlocul satului,
La vremea uratului,
În pas mândru legănat
Porneau toți hora în sat.*

Astăzi, acest obicei
Moștenit cu mare fală,
Îl păstrează, dragii mei,
Doar copiii de la școală.
Și tot ei vin a vă spune
Că Floreștiul este – un sat
C-o istorie și-un nume
Cum puține-au existat.

Zurgălăi și clopoței,
Înc-o roată,măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

Cu mândrie azi vă spun,
Că cel mai iubit român,
Slăvitul Ștefan cel Mare
A venit la noi călare,
Luând urma turcului
După lupta din Vaslui.
Și cu un pic de noroc
A ajuns în acest loc.
Un loc fără de pereche
Scria Grigore Ureche.
În omătul dezghețat
De un pârâiaș a dat.
S-a oprit să hodinească,
Setea să și-o potolească.
În pumni apă a luat
A băut, s-a săturat,
Și pe loc s-a luminat.
Atunci, el, drept mulțumire
A zidit mănăstire.
Pentru marea biruință
Domnului jurând credință.

Zurgălăi și clopoței,
Înc-o roată,măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

După ani și ani de zile,
Capii mănăstirilor,
S-au gândit că este bine
S-o închine grecilor.
La muntele Athos, frate,
Astăzi se mai poate vedea
Bogății nemăsurate
Strânse pentru vreme rea.
Cât trudeau robii din greu
Știe bunul Dumnezeu.
Câtă foame și durere
Au îndurat în tăcere.
Dar au lăsat moștenire
Sfânta noastră mănăstire.

Zurgălăi și clopoței,
Înc-o roată,măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

Într-o zi la noi în sat
Domnul Cuza a călcat.
Și fiind un domn isteț

S-a-mbrăcat în târgoveț,
Și-a pus caii la trăsură
Și prin sat a dat o tură
Să vadă cu ochii lui
Asuprirea robului.
Apoi a stat, s-a gândit,
Și-o idee i-a venit:
Caii să îi slobozească
Pe moșie ca să pască.
Nil, starețul, supărat,
O porunc-atunci a dat
Și în beciuri l-a băgat.
Și stai să vezi frățioare,
Când s-au dus să-i dea mâncare,
Au răsturnat tot din vas
De mare spaimă ce - au tras.
Străinul închis de ei
Era Cuza, dragii mei.
Și întors în capitală
A dat noi legi pentru țară:
Pe clăcași i-a slobozit,
Pământul l-a împărțit,
A înființat școli la sate,
Copiii să-nvețe carte.

Zurgălăi și clopoței,
Înc-o roată,măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

Eminescu, împăratul
Poeziei românești,
A ajuns și el în satul
Și la școala din Florești.
Câmpul înverzise iară
Și zăvoiu susura,
Era într-o primăvară
Și-ntreg codrul fremăta.
A-ntrebat unde e școala
Și-a rămas dezamăgit,
Că-n loc de-o sală de clasă
O chilie a găsit.
Domnul Mihai le vorbește
La micuții-nvățăcei,
Și-i îndeamnă să învețe
Slovele mai cu teme.

Zurgălăi și clopoței,
Înc-o roată,măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

Mergând așa, mai departe
Am ajuns la '77,
Când la oaste au plecat
18 feciori din sat.
Flăcăi mândri și cu stare,
Chipeși la înfățișare.
Știau hora s-o pornească,
Coasa să o mânuiască
Și pușca s-o folosească.
Tot satul a plâns cu jale
Până s-au pierdut în zare.
Gândeau ei că s-ar putea

Să nu-i mai poată vedea.
Pe câmpul de bătălie,
La Plevna și la Smârdan,
Pe dealuri și pe câmpii
Numai pene de curcan.
Iară pe redută sus,
Un steag flutura în vânt,
De un floreștean e pus
Cum făcuse legământ.
Pentru fapta lui măreață
Regele s-a bucurat.
Din pluton l-a scos în față
Și apoi l-a decorat.
-Ești viteaz și-ai suflet pur!
I-a vorbit Măria Sa.
-Din Curcan te-ai făcut vultur
Ca să zbori spre casa ta.
Să le-arăți părinților,
Rudelor, vecinilor,
C-ai înfruntat ce-i mai rău
Cu prețul sângelui tău.
-Să trăiești, Măria ta!
A răspuns Florea Andrei
-Am făcut ce trebuia
Pentru țară și ai mei.

Clopoței și zurgălăi
la mai mânați, măi flăcăi!
Hăi, Hăi!

Celor care ne învață
Să le dea Domnul în viață,
Bani mai mulți și bucurii,
Să-i învețe pe copiii.
Anul Nou să le aducă
Multă putere de muncă.
Ca în anul ce s-a dus
Numai note mari au pus.
Și chiar dacă am greși
Nimeni nu ne-a pedepsit.
Atunci treaba este bună.
Suntem primii în comună.
Dumneavoastră ce mai vreți?
Să fim primii și-n județ?
Vom munci și pâ'n la vară
Vom fi primii chiar din țară.
Și atuncea Ministerul
Va afla care-i misterul,
Că aici în sat, măi frate,
Toți suntem tobă de carte.
Pentru anul următor
Le spunem dascălilor
Să se gândească nițel
Și cu cartea...
Ușurel.
Că de-atâta învățat
O să plece toți din sat.
Și – atunci pe cin' să învețe?
La cine să mai dea povețe?
Dar cum școala-i comoară,
Iar munca e cheia ei
Noi le spunem într-o doară
Să păstreze-aceste chei.

Clopoței și zurgălăi
Înc-o roată, măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

*Frunzuliță flori de tei,
Pentru consătenii mei,
Oameni harnici, primitori,
Acum de sărbători
Să le dea Domnul de toate:
Mese pline de bucate,
Curcani fripți, găște-mpănate,
Porceluși la rotisor,
Și cârnăciori la cuptor.
O țuică bună și-un vin
Să aibă orice creștin.
Cozonaci la toți în casă,
Colăcei aburind pe masă,*

*Copii voinici, sănătoși
Cum au fost din moși-strămoși.*

Zurgălăi și clopoței,
Înc-o roată, măi flăcăi,
Mânați măi!
Hăi, Hăi!

*Pentru anul care vine
Vă urăm numai de bine.
Să -i ferească Dumnezeu
De necazuri, de ce-i rău.
Și la anul când venim
Bucuroși să vă găsim,
Adunați cu mic cu mare,
Să vă facem iar urare.
De urat am mai ura,
Dar ni-i că vom însera,*

*Drumurile ni-s departe
Și cărările-ncurcate
La mulți ani cu sănătate!*

*Zurgălăi și clopoței,
Oprți plugul, măi flăcăi!
Aho!*

**Textul Plugușorului este inspirat din
legendele locului și din materialele
publicate în literatura de specialitate care
se referă la satul Florești ("Letopisețul Țării
Moldovei" de Grigore Ureche, "Părintele
Nil" de Alexandru Vlahuță, "Mihai
Eminescu – revizor școlar" de Mircea
Marin, "Andrei Florea Curcanul" de Nicu
Gane și "Mănăstirea Florești" de Ioan
Antonovici.*

EDUC. DOINA MARCU ȘI PROF. TEOFIL MARCU

Vălăretul – obicei de anul nou

În satul Florești, acest obicei s-a transmis din generație în generație sute de ani. Nu este însoțit de versuri, locul acestora fiind luat de dansul frenetic al mascaților.

Vălăretul din satul Florești cuprinde nouă momente:

- dansul harapilor;
- dansul turcilor;
- dansul evreului;
- dansul dracului;
- dansul calangitelor;
- dansul modoranilor;
- dansul babelor și al moșnegilor;
- dansul caprei;
- dansul ursului.

Mascații sunt însoțiți de lăutari și de doi cămărași care mențin ordinea în grup, încasează banii și conduc întreaga festivitate. La sunetul strămoșescului corn întregul grup se reunește. Reprezentația mascaților începe și se termină cu câte un dans (horă și sârbă) specifice locului.

„Cu foarte mulți ani în urmă
În Floreștiul de-altă'dat,
Într-un sfârșit de decembrie
Flăcăii s-au adunat.

Și-au tras măștile pe față,
Costumele și-au pregătit,
Și-n pas legănat de horă

Vălăretul au pornit.

Zeci de ani, la orice casă,
În ajun de anul nou
Urând "La mulți ani!" flăcăii
Alungau duhul cel rău.

Astăzi acest obicei
Ce era odinioară,
Ne străduim să-l păstrăm
Noi, copiii de la școală.

Din sătucul meu frumos
Am pornit-o cu încetul
Și vă-ntrebăm respectuos
Acum "-Primiți vălăretul?"

PLUGUȘOARE DEDICATE CASEI DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „ELENA CUZA” BÂRLAD

Aho! Aho! În fapt de seară
Toate plugurile ară
Și pe-al nostru să-l pornim
Și-apoi să ne veselim,
Că nu-i plug cu patru boi
Ci e plugul tras de noi
Nu să răscolim pământul
Ci să semănăm cuvântul
Că-i cuvânt de voie bună
Și de-o seară împreună
Că așa-i la sărbători
Vin la ușă urători
Anul vechi ca să-l încheie
Și uitărilor să-l deie,
Pe cel nou ca să-l vestească
Și toți să se veselească
la pocniți din bice, măi,
Și sunați din zurgălăi
Să se-audă peste văi!
Sunați măi!

Mult iubiți pensionari
Ce-ați ajuns septuagenari
Stați un pic și nu mâncați
Nici fasole cu cârnați
Și nici castraveți murați
Plugușorul s-ascultați
Că e-un plugușor de dor
Zis de un stihuitoar
Nu-i din fier pentru pământ
Ci-i din miere de cuvânt
La pâ râului dorului
Din Bârlad până-n Vaslui
Și din târgul din Puiesti
Unde bei și nu plătești
Dacă știi să mulțumești.
Plugușor de la Bârlad
Unde-și fac drumeții vad

Să găsească aici anume
Mândre cum nu sunt pe lume
Și azi sunt și nu mă mir
C-o spune și Cantemir
la sunați din zurgălăi
Și pocniți din bice, măi,
Să se-audă peste văi!
Hăi! Hăi!

Să se audă și-n Podeni
Cotul Negru și Munteni
La Confecții și pe Deal
Și-n Banat și în Ardeal
Și-n Craiova lui Mihai
Și-n Dobrogea mai dihai,
Cernăuți și Chișinău
Că acolo-i dorul meu,
Să ne-ajute Dumnezeu,
Brazdă nouă să răsără

Să cuprindă-ntreaga țară
Din Bârlad până-n Vaslui
Stă-n bătaia vântului
Domnul Sfânt Ștefan cel Mare
Stâlp de strajă la hotare,
Tot de-aici Penes Curcanul
A îngenuncheat sultanul
Iar noi, azi, urmașii lor,
Le-nchinăm un plugușor
Și suntem mândri de ei
Ca și dânșii „Pui de lei”
la sunați din clopoței,
Din tălângi și zurgălăi,
Hăi! Hăi!

Dragi părinți și dragi bunici
Care vă aflați aici
Voi ce-ați construit o țară
Iară alții o furară,
Voi ce-ați îndurat tot greul
Și-anevoie strângeți leul
Și n-aveți mașini luxoase
Și vă intră frigu-n oase,
Voi cu pletele cărunte
Dar cu cerul tot sub frunte
Și în inimă c-o floare
Și-n priviri cu stropi de soare
Voi părinți, bunici cu toții
Care vă iubiți nepoții
Și îi creșteți ca la carte
Să vă dea Domnul de toate
Să-i vedeți mari și frumoși,
Sănătoși și dragăstoși,
la sunați din clopoței,
Din tălângi și zurgălăi,

Hăi! Hăi!

Am ajuns cu leri-i ler
La o casă de boier
Nu-i boier cum e oricare
Ci e fără-asemănare
Domnul Mihai Nicolaie
Nu se-ascunde în odaie
Ci iese la urători
Cu colaci și sunători
Și vin vechi de la butoi
Să cinstim cu el și noi
La Casa „Elena Cuza”
Atunci când îți arde buza
Și te plângi că soarta-i slută
Dumnealui mi te ajută
Că îți iese înainte
Însuși domnul președinte
Să-i dea Domnul sănătate
Să se bucure de toate,
Îi dorim o viață lungă
Și mulți euroi în pungă,
Bucurii să aibă-n casă
Și tot ce-i mai bun pe masă,
Fericite sărbători
Și vin pentru urători
la mai îndemnați cu gura
Că ni s-a răcit friptura
Și sarmalele-s sleite
Și femeile dorite
Ca să fie-mbrățișate
Și iubite și-admirate
Și în pat cu flori culcate.
Trageți roata, măi, flăcăi,
Hăi! Hăi!

Dați și-un strop de băutură
Că mi-i limba iască-n gură
Și n-am glas să-mi zic urarea
Când pe masă văd mâncarea
Și văd mândra gospodină
Mai iute ca o albină
Făcând loc pe masa plină
Ca să pună răcitura
De îmi lasă apă gura.
Ei, și după ce-am băut,
Să urăm acum cu spor
Tot Consiliul director
Care ne gospodărește
Și ne-ajută omenește.

Pe la Contabilitate
Noi avem întâietate
Ceilalți cenzori și juriști
Te ajută să existe
Și la toate să rezisti.
Vrem ca s-auzim de bine
Și la anul care vine.
Toți să fie sănătoși
Însă și la pungă groși.
La mulți ani cu sănătate
Le urăm s-aibă de toate:
Făină de mămligă
Și-un berbec întreg să frigă
Să mâncăm și noi pastramă
Și cu vin roșu din cramă

la mai îndemnați flăcăi
Și pocniți din bice, măi,
Hăi! Hăi!

Iar la anul care vine
Să dea Domnul numai bine
Răul să nu ne găsească,
Țara toată să-nflorească
Să nu se mai dușmănească
Pace peste tot să fie
La mulți cu bucurie.
la sunați din zurgălăi
Și-opriți plugul, măi flăcăi!
Hăi! Hăi!

Petruș ANDREI

Aho, aho, copii și frați
Dulci femei și bravi bărbați,
Trageți brazdă lângă brad
Opriti plugul la Bârlad.
C-am venit și noi cu muza
La C.A.R.P. „ELENA CUZA.”
Să-i urăm pe cei mai mari
Ce-au grijă de pensionari
Ce-au grijă de drag pe acei
Ce-au grijă de bătrânei.
Să-i urăm, să-i prețuim
Cu stimă să-i preamărim
Cu drag să le mulțumim
Din inimă să-i iubim.

**Trageți brazda mai adâncă
Pe a C.A.R.P.-ului stâncă
S-audă toți pensionarii
Cum plesnesc din bici plugarii
Mânați măi – HĂI!, HĂI!.**

Aho, aho, o urare fierbinte
Pentru domnul Președinte
Hai, mamaie, vino, tataie
Să-l urăm pe Mihai Nicolaie
Mare om de caracter
Cu mult farmec și mult fler.
Bun conducător și drept
Și frumos, dar și deștept
lubitor de poezie,
Suflet cald de omenie
Îmbrăcat la patru ace
Știe rolul să și-l joace,
Înălțând în slăvi de gală
Sfânta muncă culturală.
E atent cu toată lumea
Vorba îi e dulce ca pâinea
Zîmbete împarte-n dar
Este cult și temerar.
Când era tânăr fecior
Lucra ca învățător
Și vrând dânsul a se-ntrece
A absolvit facultatea cu zece.
Fiind corect și cuminte
A fost ales la C.A.R.P.
Președinte.
Prin idealul vieții sublim
Îl iubim și-i mulțumim

Că trudește și insistă
Să avem și noi revistă.
Care să ne reprezinte
Și în poze și-n cuvinte
Și să publicăm în ea
Ceea ce noi vom crea.
Să-i dea Domnul sănătate
Și iubire și de toate
Multă, multă împlinire
Să trăiască-n fericire
Lângă scumpa lui soție.
Dănuiască-n bucurie
Viața să-i fie frumoasă
Cu mare belșug pe masă
Sănătate, la mulți bani
Să ne trăiți „LA MULȚI ANI.”
Conducându-ne înainte
Dragă, domnule Președinte
Și pe soare și pe ploaie
Trăiască domnul Mihai Nicolaie.

**Strigați fraților cu drag
Pentru C.A.R.P. BÂRLAD
Și cu inima fierbinte
Strigați pentru Președinte
Mânați măi – HĂI!, HĂI!.**

Aho, Aho, brav plugușor
Puneți ulei la motor
Trageți brazda pe ogor
Să urăm cu drag și spor
Pentru al C.A.R.P.-ului
Consiliu Director.
Patru bărbați și-o femeie
Pe-a conducerii alee
Oameni de mare calibru
Al C.A.R.P.-ului echilibru.
Cei mai mari și cei mai tari
Temerari vizionari!
Însăși căpitan de plai
Este procurorul Mihai
Cel mai mare ce contează
Toate actele semnează
Dar mai întâi, le citește
Și-apoi calm le iscălește.
Să-l vezi nene cum privește
Are în priviri un clește
Precum o carte scrisă

Cu litere mari le citește
Adevărul îl iubește
Demnitatea-l definește.

**la strigați cu toți plugarii
Pentru bărbații cei tari
Mânați măi – HĂI!, HĂI!.**

Aho, aho,
Foaie verde maghiran
Să-l urăm pe inginerul
Agronom **Filip Stelian**
Al agriculturii căpitan
Iar la C.A.R.P. la noi
Șeful de pe locul doi.
Un bărbat de mare clasă
Om de ținută aleasă
Atunci când dumnealui recită
Rămâne lumea uimită.
Este drept și patriot
Al C.A.R.P.-ului despot
Știe nenea inginerul
Să își folosească flerul
În a gândi și deduce
Să ne fie viața dulce.
Are un zâmbet de poveste
Ca el altul nu mai este.
Și de vrea și de nu vrea
Știm că-i place mult viața
Și din vorbe și din fapte
Mii de bucurii împarte
Să trăiești nea inginerul
C.A.R.P.-ul, fie-ți țelul
Iar la anul care vine
Să dai primele mai bune
Poate nu mai uiți de mine
Să-ți dea Domnul sănătate
Bucurii nenumărate
Viață lungă și mult spor
Pe al C.A.R.P.-ului ogor
„LA MULTI ANI” în noul an
Domnule Filip Stelian.

**Mânați măi și strigați tare
Să se audă până-n zare
Al C.A.R.P.ului urare
Mânați măi – HĂI!, HĂI!.**

la strigați mai infernal
Pentru ofițer în rezervă Fitcal
Bateți în tobe aicea
Pentru domnul **Fitcal Mircea.**
Om frumos și bun la toate
Dar cam comentează, frate.
Când vorbește cineva
Mereu adaugă ceva.
Are fler și mult umor
De când era dânsul maior.
Glumește ca un actor
În Consiliul Director.
Dar la fapte e curat
Un român adevărat
Cu mult, dar și cu mult har
Cel mai mare gospodar
Și e bun de-l pui la rană
la strigați cu toții tare
Să trăiești bade Fitcale.
Și de tot ce-am zis aicea
Nu te supăra nea Mircea
C-am venit cu plugușorul
Ca să îți arăm ogorul
Și să-ți facem mare urare
La mai mult și la mai mare.
Să fii nene cel mai tare
Și-n birou și în parcare
Și-n C.A.R.P.-ul mare.

**Mânați plugul anual
Pentru maiorul Fitcal
Să se audă-n unitate
Unde a fost Mircea frate
Mânați măi, Hăi, Hăi!**

Aho, aho – Trageți brazdă
Arați crângul
Să-l urăm pe **Liviu Rîncu**
Al armatei ofițer
La C.A.R.P. el Consilier.
Om cu ținută aleasă
Frumușel și cu mustață
Caracter mare curat
Un bărbat adevărat
Aranjat, bărbierit și parfumat
Toate doamnele îl plac.
Are conștiința trează
Toată lumea îl stimează.

Și așa blând când zâmbește
Toată lumea îl iubește.
Da, își merită mândria
Că își face datoria
E corect, cinstit, fidel
Cel mai tare ofițer
Ce muncește și trudește
C.A.R.P.-ul îl iubește
Nici când nu dezamăgește.
**Strigați toți în noul an
Să trăiască domnul ofițer
Rîncu Liviu Adrian
Temerar, triumfător
Al Consiliului Director
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.**

Aho, aho,
Oprîți plugul la drăguța
Tehnician proiectant Tănase
Veruța
Să îi urăm sănătate
Viață lungă cu dreptate
Ani frumoși cu bucurie
Tot în Consiliul Director
Al C.A.R.P.-ului să fie.
Să ne trăiești doamnă dragă
Fiindcă ești tare de treabă.
Să-ți dea Dumnezeu de toate,
Multă, multă sănătate,
Bucurie, fericire
Daruri multe cu-mpinire
Si să te gândești mereu
La pensionarii ce-o duc greu.
Pentru viața ce a rămas
Pentru ultimul popas.
Deci, doamnă dragă Veruța
Uple cu daruri căruța
Și le dă la fiecare
Care pe nimeni nu are
O speranță cât de mică
Ce moralul îl ridică.
Și le aduce un zâmbet mare
Cât un munte, cât un soare

**la strigați cu toții tare
La o Veruță, inimă mare
Să aducă daruri mari
La a C.A.R.P.-ului pensionari
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!**

Am urat cu drag și spor
Pentru Consiliul Director
Bravi conducători cinstiti
La mulți ani! să ne trăiți
Viață lungă și mulți bani
Să dați și la cei sărmani
Sănătate, bucurie
Traiu-mbelșugat să fie
De la ai voștri copii
Sute mii de bucurii.
Un an nou cu sănătate
Și să reușiți în toate
Copilașii vă trăiască
Ca brazii să dăinuiască
Ca florile să-nflorească
Ca îngerul să vă iubească.

la strigați o dată-n cor

Viața noastră

**Pentru Consiliul Director
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.**

Aho, aho, oprîți și la școală
Trageți brazdă cu cerneală.

**Pentru membri delegați
Din Adunarea Generală**

Că-s oameni de omenie
În suflet cu bucurie.

Că gândesc cu drag și dor
Al C.A.R.P.-ului viitor.

Fac eforturi cu mult zel
Pentru al C.A.R.P.-ului țel.

Pentru ziua cea de mâine
La toți să le fie bine

Că sunt oameni gospodari
La rândul lor pensionari.

Oameni buni cu bucurie
Bine la toți să ne fie.

Să trăiască să-nflorească
Precum florile-n fereastră

Să adune bucurie
Precum strugurii în vie.

Iar la anul care vine
Să le fie și mai bine

Viața să le fie viață
Soarele răsără-n casă.

Multă, multă împlinire
Dragoste și fericire

Să fie mai sănătoși
Mai bogați și mai frumoși

Când vor veni delegații
Să se clatine Carpații.

Când își vor rosti cuvântul
Să se clatine pământul.

Și să afle toată glia
Că sunt C.A.R.P.-ului mândria

Strategic să hotărască
Viața să ne-o îndulcească.

Și să aprobe în plen
Tot ceea ce noi vrem.

Iar la anul care vine
Să ne fie și mai bine

Să trăim mult mai frumos
Mai curat și sănătos.

**Pentru membri delegați
Cu toți fraților strigați
Să audă-ntreaga țară
De Adunarea Generală
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.**

Aho, aho, plugari feciori
Oprîți plugu-n trei culori

La Comisia de Cenzori
Unde trei doamne adevărate

Fac lumină și dreptate.
Verifică, controlează

Cum banul se derulează.
Raportează lunar Consiliului

Director
Și anual Adunării Generale

Ce se întâmplă, măi vere
Cu a C.A.R.P.-ului parale.

Pentru toate sănătate
Bucurie și dreptate

Viață lungă și frumoasă
Și mare belșug pe masă

Bucurie și-mpinire
Un an nou cu fericire.
Și-n viața voastră să fie
Numai flori, numai iubire
Dragoste și nemurire.

**la strigați cu toți feciori
Pentru Comisia de Cenzori
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.**

la strigați plugari holtei
Pentru Hriscu Vlad Andrei.

Un bărbat frumos și tonic
Al C.A.R.P.-ului Director

Economic

Tânăr devotat bărbat
Bun la suflet și curat

Un băiat de mare clasă
Cu o ținută aleasă.

Bun român, un temerar
Un fidel funcționar.

Ce știe ca să trăiască
Munca să o prețuiască

Pe a vieții sale scară
Urcă-ntruna nu coboară.

Știe să se-nalțe-n slavă
Că e bun ca pâinea caldă.

Și are sufletul curat.
C.A.R.P.-ului devotat.

Pentru Hriscu Vlad Andrei

la strigați cu toți flăcăi
Să se audă-n munți și văi

Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.

Aho, aho,
Oprîți plugu, l faceți chef

Pentru domn Contabil Șef.
Puneți mie lângă mie

Să-l urăm cu bucurie.
Puneți sută lângă sută

Să-i urăm viață plăcută.
Să bem toți vinu cu litru

Să-l urăm pe **Dima Dumitru.**
Să-i dea Dumnezeu sănătate

Să ne mărească salariul, frate.
Să-i dea Domnul bucurie

Să ne dea primă o mie.
Să-i dea Dumnezeu mult har

Să plătească al 13-lea salariu.
Să-i dea Dumnezeu de toate

Și să-l ferească de moarte.
Cât o fi la C.A.R.P.

Să dea bani la cerere
Să dea euro și dolari

La bătrânii pensionari.
Cu așa contabil frate

Nu vă mai gândiți la moarte
Nici la carne, nici la pâine

Nici la ziua cea de mâine

**la strigați măi, toți cu chef
Pentru domn contabil șef**

**Să ne audă și mai tare
Că i-am zis tot ce ne doare**

Mânați mâi – HĂ!, HĂ!

Aho, aho,

Să urăm în graba mare
Și celelalte sectoare.
Urări multe și cadouri
Și la celelalte birouri.
Multă, multă sănătate
**La compartimentul
Contabilitate.**

Iar la **Oficiul Juridic**
Un „LA MULȚI ANI” mioritic

Pentru **doamna secretar**
Sănătate și mult har.

La **Resurse umane și creditare**
Sănătate și răbdare.

Bucurii la fiecare
De la mic și pîn la mare.

La **biroul administrativ**
Și la întregul colectiv.

Multă, multă bucurie
Bine la toți să le fie

Iară **domna merceolog**
Să adune bob cu bob

În a C.A.R.P.-ului sucursală
Facă viața-nfloritoare.

Perle și mărgăritare
În suflet raze de soare.

Îi urăm viață frumoasă
Multă bucurie-n casă

La copii și la nepoți
Și de la iubitul-i soț.

Domnului operator I.T.

Viață lungă-n C.A.R.P.
Noi cu toți îi mulțumim

Fiindcă-i un baiat fin
Îl iubim ca pe un frate

Și-i dorim sănătate.

la urați pentru birouri
Curgă cerneală-n stilouri

Sară zațul din cafea
Noi nu vrem a-i supăra

Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.

Aho, aho, copii și frați
Urați pentru salariați

La mulți ani și la mai mare
Pentru toți din sucursale.

Cei care din greu trudesc
C.A.R.P.-ul înflorească

Zi de zi vin la serviciu
Și-i găsesc numai aici

Cei ce datoria-și fac.
Și ne-ntâmpină cu drag

Cei ce ne vorbesc frumos
Și ne sunt de mult folos.

Când probleme vom avea
Doar ei le pot rezolva.

Ei iau bani, ei dau bani
Ajutând mereu sărmanii.

Pentru asta cât trăim
Noi vrem să le mulțumim.

Să le urăm sănătate
Viață lungă cu dreptate

Voie bună și mult spor
Un an nou înfloritor.

Dragoste și unitate
Suflete calde curate

Iar în anul viitor
Să muncească mai cu spor

Și cu multă bucurie
La C.A.R.P.mereu să fie
Mulțumiți și împliniți
Și în toate fericiți.

**Mânați băieți și strigați
Pentru-ai noștri salariați
De la birou și ghișeu
Din mândru nostru C.A.R.P
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.**

la opriți-vă plugari
Să urăm bravi pensionari.
Că-s membri la C.A.R.P.
Creștini ai lui Dumnezeu
Oameni ce-au muncit o viață
Și au stat mereu în față.
Pentru țară și popor
Și pentru copiii lor.
Mereu au pus preț pe pâine
Și pe ziua cea de mâine.
Oameni care au luptat
Țara de au înălțat.
Din al conștiinței templu
Au fost pentru toți exemplu.
Pentru cât ei au muncit
Cei din urmă au fericit
Au trecut griji și nevoi
Ca s-o ducem bine noi.
Vă mulțumim, dragi pensionari
Lângă voi am crescut mari,
De la voi am învățat
Să avem sufletul curat
De la voi povățuim știm
Patria să ne-o iubim.
Cu cinste să muncim
Destinul să ne-implinim.
Ați muncit cu drag ogorul

Să dați țării viitorul
Ați fost români devotați
Și pe alții să-nvățați
Limba dulce românească
Cu cinste să o vorbească.
Ați dat țării tinerețea
Puterea și frumusețea.
Să fim mândri și stăpâni
Fiindcă ne-am născut români
Cu sănătate și bucurie
Pensia lungă să vă fie.
Mulți ani să ne întâlnim
C.A.R.P.-ul să-l cinstim.
S-aveți bătrânețe ușoară
Ca un puf de primăvară.
Sănătate la copii
De la nepoți bucurii,
De la noi un „LA MULȚI
ANI”
De la C.A.R.P.”MULȚI BANI”
De la iisus mulțumire,
De la viață fericire,
De la soartă împlinire
De la Dumnezeu iubire.

**la strigați cu toți plugari
Pentru ai C.A.R.P.-ului
pensionari
Mânați mâi – HĂ!, HĂ!.**
Aho, aho, voinici plugari
Dacă plugul mai rezistă
Hai să urăm la revistă.
Ce-i a C.A.R.P.-ului fereastră
Și se cheamă „Viața noastră”
Și ca o primă reacție
Să urăm colectivul de redacție.

-Domnul Gruia Novac

Nume istoric de dac.
Ambițos de când se știe
Sobru, aprig la mânie,
Este mai mereu în frunte
Cu inima cât un munte.
Mândru din înfățișare
Mare om cu suflet mare!

-Domnul Coloșenco Serghei
E titanul revistei,
Omul care știe toate
Care face, care poate.
Străbate cu mintea lui
Orizontul culturii,
Dă a vieții sărbătoare
Cu a sufletului floare.

-Domnul Nicolae Mihai
Om frumos cu dulce grai
Sponsor șef și publicist
Suflet mare de artist,
Șeful de la C.A.R.P.
Omul care trebuie.
Ce-nalță în slăvi de gală
Cu drag munca culturală.

-Poetul Petruș Andrei
Îngerul drag al muzei
Aedul de la Puiști
Suflet nobil ca-n povești.
Distins domn și lăudat
De critici apreciat,
Iubit în țară și-n lume
Premiat fiind a lui poeme.

-Gheorghe Gherghe care scrie
La toate monografii,
E olteanul din Moldova

Scrie bine dulce-i slova
E român de calitate
Cultura sufletu-i arde
Și ar vrea acum să scrie
Soției monografie.

-Pentru ceilalți colaboratori
Vizionari și promotori
Cititori și iubitori
AI REVISTEI ”VIAȚA NOASTRĂ”
Să vă facem o urare
De la mic și pân la mare
Pentru emancipare
Cinste vouă bravi români
Care sfințind pământul
Culturii noastre din străbuni
Îi luminați cuvântul
Voi sunteți a țării sărbătoare
Dragostei de neam dulce
chemare
Patrioți ce neamul își salută
Și patria pe suflet o sărută
Vă mulțumim că existați
Și noi reviste editați
Vă mulțumim că aduceți bucurie
În neam, în suflet și în glie
Și aici la C.A.R.P.”Elena Cuza”
din Bârlad
Purtați al demnității steag.

Opriți plugul cu mult drag
V-am urat eu, un moșneag
Acum la sfârșit de an
Din inima mea de țaran.
Dacă am uitat de cineva
Vă rog mult a mă ierta
Asumându-și sacrificiu
V-a urat IFTENE CIORICIU.

„Pod(ium)ul Înalt” al Umorului

În perioada 5-12 octombrie 2014, s-a desfășurat ediția a XXIII-a a **Festivalului Umorului „Constantin Tănase”**, programul ultimelor trei zile incluzând și **„Salonul de literatură satirico-umoristică”**, organizat de către Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui (director **Voicu-Gelu Bichineț**), cu sprijinul Primăriei Vaslui (primar **Vasile Pavăl**) și al Consiliului Județean Vaslui (președinte **Dumitru Buzatu**).

Viitorul actor **Constantin Tănase**, s-a născut în anul 1880 la Vaslui, ajungând unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai genului revuistic din România. A fondat Teatrul „Cărăbuș” din București (1919), unde s-a impus prin cupletele sale satirice la adresa moravurilor și personajelor politice ale epocii interbelice, în spectacole precum „Într-un ceas bun”, „Tănase are cuvântul”, „De lemn Tănase” ș.a. În memoria sa, vasluienii organizează la fiecare doi ani, un festival de umor, prima ediție desfășurându-se în anul 1970, atunci când președintele Comitetului de Cultură și Educație Socialistă (organismul cultural al acelor vremuri), s-a întrebat ce ar putea face pentru promovarea culturală a județului său și a primit un răspuns prompt din partea publicistului **George Stoian**, cel care peste numai o zi i-a prezentat regulamentul festivalului devenit atât de prestigios în zilele noastre.

La **„Salonul de literatură satirico-umoristică”** din anul 2014 au participat:

- 48 de umoriști la **Secțiunea „Manuscris”** (maxim 10 pagini dactilografiate, incluzând obligatoriu patru epigrame cu rime impuse și cel puțin alte două genuri literare, la alegere dintre rondel, sonet, schiță, parodie la o poezie cunoscută, fabulă, scenariu, pamflet), din juriu făcând parte **George Corbu** – scriitor bucureștean, președintele Uniunii Epigramiștilor din România, **Gruia Novac** – critic și eseist bârlădean și **Constantin Tudorache** – epigramist ploieștean;

- 51 de autori cu 65 de cărți de umor apărute în perioada 2012-2014, la **Secțiunea „Carte de umor”**, din juriu făcând parte **Cornel Udrea** – scriitor clujean, **Teodor**

Pracsiu – președintele Cenaclului Umoriștilor „Valentin Silvestru” Vaslui și **George Stoian** – publicist ialomițean.

La festivitatea de premiere, desfășurată vineri după-amiaza în sala „Ștefan cel Mare” a Consiliului Județean Vaslui, moderată de **Voicu-Gelu Bichineț**, în prezența vicepreședinților forului gazdă, **Vasile Mihalache** și **Corneliu Bichineț** și a administratorului județului Vaslui, **Valeriu Caragață** (fiecare dintre aceștia a rostit câte o scurtă alocuțiune), au fost acordate următoarele premii:

- **Secțiunea „Manuscris”**: P1 – **Vasilica Ungureanu** (Buzău) și **Laurențiu Ghiță** (București); P2 – **Nicolae Bunduri** (Brașov) și **Lucian Perța** (Vișeu de Sus, Maramureș); P3 – **Vasile Vajoga** (Iași); M – **Dorel Mihai Gaftoneanu** (Botoșani), **Mihai Bădulescu** (Brașov), **Florin Rotaru** (Buzău), **Alexandru Ștefan-Sașa** (Câmpina), **Nicușor Constantinescu** (București) și **Valentin David** (Orăștie);

- **Secțiunea „Carte de umor”**: P1 – **Vasile Larco** (Iași), **Gheorghe Bâlici** (Chișinău), **Mihai Batog-Bujenită** și **George Petrone** (ambii din Iași); P2 – **Cristian Dumitrescu-Blendea** (Suedia, n-a putut fi prezent) și **Laurențiu Orășanu** (București); P3 – **Petru Ioan Gârda** și **Efim Tarlapan** (ambii din Cluj Napoca); M - **Ion Diviza** (Chișinău), **Lică Pavel** (București), **Ion Moraru**, **Constantin Cristian** (ambii din

Galați) și **Florin Alexandru** (Făgăraș);

- Pentru „**Antologii de umor**” premiile s-au acordat separat: **Marele Premiu – Nicolae Petrescu** (Pitești); P1 – **Ionel Iacob-Bencei** (Timișoara, n-a putut fi prezent) și **Mihai Sălcuțan** (Buzău); P2 – **Mihai Cosma** (Iași, n-a putut fi prezent) și **Gavril Moisa** (Cluj Napoca); P3 – **Nelu Vasile** (Turburea, Gorj), împreună cu **Emil Ianuș** (Suceava).

Toți concurenții au primit premii în bani, iar câștigătorii celor trei secțiuni au primit în plus trofeul și medalia festivalului.

Tot aici, în prezentarea lui **George Corbu**, a avut loc lansarea cărților „**Epistolă către Odobescu**” și „**La belle époque / Labele poc**”, ale inegalabilului umorist **Ștefan Cazimir**, care a fost răsplătit de către gazde cu o „Diplomă de Excelență”, plus trofeul și medalia festivalului.

Umoriștii premiați au susținut un scurt recital, festivitatea fiind în mod fericit completată cu prezentarea unor diapozitive cu creații ale excelentului caricaturist **Costel Pătrășcan** (Brăila), cu comentariul autorului.

Acesta a fost aplaudat îndelung pentru creațiile prezentate și savuroasele comentarii cu care le-a descris, așa cum se întâmplase și cu circa o oră mai înainte, când și-a vernisat expoziția personală, cu titlul „Istoria literaturii române. ERATĂ” și a lansat albumul de caricatură „Negru pe alb” (117 caricaturi color). Respectiva întâmplare a avut loc la Biblioteca Județeană, tot acolo fiind lansată și cartea „Memorial umoristic”, autor **Dan Ravaru**. Despre creațiile celor doi au vorbit **Voicu-Gelu Bichineț**, **Gruia Novac** și **Valeriu Caragață**.

Sâmbătă 9 octombrie 2014, în drum spre Bârlad, umoriștii prezenți la festival au făcut un scurt popas (și fotografie de grup de mai sus) la „**PODUL ÎNALT**”, la monumentul inaugurat la 19 ianuarie 1475, când se împlineau 500 de ani de la victoria moldovenilor, conduși de **Ștefan cel Mare**, în lupta cu turcii. Operă a sculptorului **Mircea Ștefănescu**, statuia ecvestră din bronz cântărește 19 tone și este așezată pe un soclu înalt de 8 m.

La Bârlad, la Muzeul „Vasile Pârvan”, în acest an al sărbătoririi centenarului prestigiosului lăcaș de cultură,

găzduit de o clădire monumentală, a avut loc întâlnirea publicului local cu umoriștii prezenți la festival. Aceștia primiseră cu o seară înainte „sarcina” de a pregăti epigrame inspirate de personalitățile bârlădene **Victor Ion Popa**, **Alexandru Ioan Cuza**, **Vasile Pârvan** și **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, iar cei mai mulți dintre ei s-au dovedit a fi inspirați, fiind felicitați de către organizatori. Ad-hoc a fost solicitată o epigramă cu rimele obligatorii „strugure” și „viitor”, premiul pus în joc fiind adjudecat de **Gheorghe Bălici** (Chișinău). Jurizarea a fost făcută de către „legendarul” **Gruia Novac**, cel care cu o seară înainte își revendicase de drept titlul de „viceCAZIMIR”, dovada vârstei făcând-o cu actul de identitate, cei prezenți acordându-i prea puțini ani!

A fost prezentată cartea „Șaua cailor de șah”, avându-i ca autori pe **Val Andreescu** (texte) și **Corneliu Cozmei** (ilustrații).

Și la Bârlad a fost vernisată expoziția „Istoria literaturii române. ERATĂ” și a fost lansat albumul de caricatură „Negru pe alb”, ale brăileanului **Costel Pătrășcan**, prezentarea de diapozitive având însă o altă tematică, la fel de inspirată fiind prezentarea făcută de autor, răsplătit și aici cu îndelungi și meritate aplauze.

Manifestarea s-a încheiat cu o agapă prietenească la „Crama Domnească” din Vaslui, unde recitalul umoriștilor a continuat cu o deosebită vervă, fiind puse în valoare excelențele calități spirituale ale acestora.

Gazdele merită felicitate pentru organizarea ireproșabilă, ospitalitatea și solitudinea demonstrate, „**Salonul de literatură satirico-umoristică**” de la Vaslui situându-se în mod cert pe „**POD(IUM)UL ÎNALT**” AL **UMORULUI**” românesc. În ceea ce mă privește, fiind singurul oltean prezent la această ediție, m-am bucurat de atenția deosebită a conducătorului bibliotecii județene, căruia regret că nu i-am putut oferi măcar o legătură de praz. Nu s-a întâmplat asta stimate Domnule **Voicu-Gelu Bichineț**, pentru că eu am oferit prazul pe site-ul special creat pentru aceasta pe internet și... „M-a lovit cumplit necazul: / Hackerii mi-au furat prazul”!

Viata noastră văzută de epigramiști

La vârsta a treia

Greu e, dragi contemporani,
Să trăiești optzeci de ani!
După aia nu e greu,
Că te uită Dumnezeu.

Nicolae GHIȚESCU

Pensionariada

La pensie, tristețea vine când
Observi că treci prin rânduiele infame,
Din lumea muritorilor de rând,
În rândul muritorilor de foame...

Paul DUMITRESCU

Bătrânețe, haine grele

O spun fără nici-o taină
Din convingere deplină:
Bătrânețea nu e haină
Ci haină!

Nelu IONESCU-QUINTUS

Pensionarii după revoluție

Doi bătrâni ca două poame
Stafidite stau la sfat:
Unul zice că-i e foame,
Altul că s-a săturat!

Elis RÂPEANU

Pensionarii

Supuși la umilinți
N-au hrană, n-au căldură.
Ar strânge ei din dinți,
Dar n-au nici dinți în gură.

George PETRONE

Un pensionar către guvernanți

Și dacă banii mei se duc,
De cum începe luna,
E ca aminte să-mi aduc
De voi, întotdeauna.

Mircea CONSTANDA

Crește vârsta de pensionare

Cred, strategic nu greșim,
Când la muncă stăm cuminte
Până-n pensie ieșim
Cu... picioarele-nainte!

Titi TURCOIU

Parlamentarii și-au mărit pensiile

E liniște în Parlament, în fine
Interpelări mai blânde, mai cuminți...
Poate greșesc, dar cred că pacea vine,
Ca și trădarea, tot de la arginți!

Nicolae FULGA

Cu ocazia pensionării

Nepoții mi-au urat prin ploaie
Rupându-mi inima în două:
Un secol să trăiești tataie!...
Iar pensia să ne-o dai nouă.

Nelu VASILE

La vârsta a treia

la mai dă-le-ncolo de rețete,
Inima necazuri dacă-ți face!
Mai curând curtează niște fete,
Că-s stimulative cardiace.

Eugen DEUTSCH

Dragoste la vârsta a treia

Când pe-ale dragostei alei,
Ne întâlnim, din interes,
Să-mi ceri, iubito, tot ce vrei,
Dar nu prea mult și nici prea des.

Constantin TUDORACHE

Ce pereche potrivită!

Seara, văd, pe lângă șură,
Cea mai tare din perechi:
Baba – tare rea de gură,
Moșul... tare de urechi!

Petronela-Vali SLAVU

Cine nu are bătrâni

În cazul acesta, orice-ați spune,
Resursele nu ni-s sterile,
C-avem destulă-nțelepciune...
Acumulată prin azile.

Ionuț-Daniel ȚUCĂ

Caz cu profesoară la pensie

De când profa e retrasă,
Pentru soț e un supliciu,
Că-i elev unic în clasă
Și e zilnic de serviciu.

Gheorghe PĂUN

Vacanța unor pensionari

O săptămână, doi moșnegi
Au stat la Babe, în Bucegi,
Ca să constate, după aia,
Că tot mai bine-i la Mamaia.

Ica UNGUREANU

Pensionarul

Din plin regim totalitar
Trecu-n regim alimentar.
Și-acum suportă cu răbdare
Regimul de exterminare.

Elis RÂPEANU

S-au mărit pensiile

S-au mărit! E treabă bună,
Zice-o babă fără vlagă;
Cu ce iau eu într-o lună,
Pot trăi o zi întreagă!

Vasile LARCO

Moromețiană

Noutatea noutății:
Crește pensia agrară!
Însă, la sorocul plății,
Vor mai fi bunici în țară?

Constantin DENEȘ

Frica pensionarilor

Nu de moarte le e frică,
Nici de vechi și noi păcate,
Cât de pensia lor... mică
Și facturile... „umflate”!

Eugen COȚA

Senilitatea

Este starea și dichisul
Pentru noi, bătrâni zurlii,
Când ni se-mplinește visul
De a fi din nou copii...

Zeno TURDEANU

Îmbătrânire prematură

Așa ar fi normal și logic,
Ca orologiul biologic
Să ne dicteze-imbătrânirea,
Nu prostii și cu... stăpânirea!

Victor BARBU

Visul pensionarului

În tranziția cea lungă
Am atâția bani în pungă,
Încât pot ca să-mi comand
Un sicriu la „second hand.”

Toma BIOLAN

Soluție guvernamentală

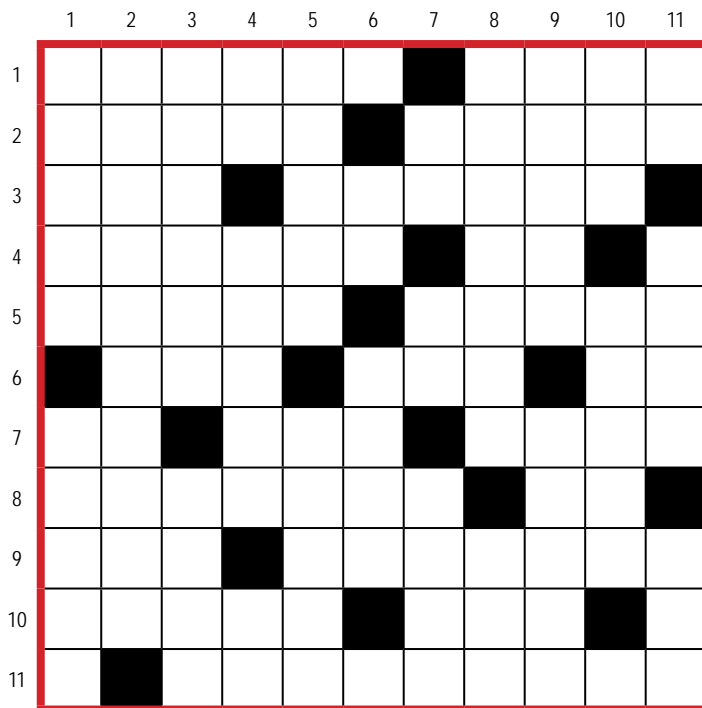
Găsiră guvernanții cheia
Ieșirii din recesiune:
Și-anume cei de vârsta-a treia
Să-și ia bilet de-ngropăciune!

Ioan V.MAFTEI-BUHĂIEȘTI

ORAȘE

ORIZONTAL: 1) Oraș în Moldova, menționat în sec. XIV ca punct de vamă, fostă reședință a Țării de Jos – Oraș în Olt, pe Olteț, centru pomicol și viticol. **2)** Oraș în Bihor, pe Crișu Repede – Oraș în județul Satu Mare, în Câmpia Eriului, cu un complex mânăstiresc romano-catolic din sec. XVIII. **3)** În Băilești! – Oraș în teritoriul administrativ al municipiului Constanța. **4)** În raport cu o dreaptă orientată – Andrei Enache. **5)** Partea urzelii dintre ițe și

sulul de dinapoi – Comună nu departe de Mediaș, unde se află o biserică gotică, înconjurată de fortificații țărănești, din secolul XV. **6)** Cap de nagâț! – Broboadă de Salonta! – În Huși! **7)** Mihai Dima – Punct cardinal la... Fetești! – Tecuci! **8)** Oraș în județul Hunedoara, atestat documentar din 1224, renumit centru folcloric – Intrarea în Reghin! **9)** Exclamație de mirare – Oraș în județul Caraș-Severin, la poalele Munților Aninei. Între această localitate și Baziaș a fost construită prima cale ferată pe teritoriul României, între 1846-1854. **10)** Bârlad, Bistrița, Siret – Municipiu în județul Cluj, pe stânga Someșului, menționat prima oară în 1214. **11)** Oraș în județul Vâlcea, pe dreapta Oltului, important centru viticol și de vinificație.

VERTICAL: 1) Oraș în județul Harghita, pe Olt – Oraș în Gorj, pe râul cu același nume. **2)** Oraș în Câmpia Română, pe râul Vedea, reședința județului Teleorman. **3)** Municipiu în Caraș-Severin, pe râul Bârzava unde au fost construite între 1769-1771 primele furnale siderurgice – Oraș în județul Alba, pe dreapta Mureșului, menționat prima oară în evul mediu, în 1299. Pe teritoriul de azi

al orașului se întindea așezarea romană Brucla. Aici a funcționat, începând cu 1662, colegiul confesional „Bethlen”. **4)** Ieșirea din Balș! – Județ în partea central-sudică a României, în bazinul superior al râului cu același nume, având reședința în municipiul Pitești. Alte orașe: Câmpulung, Costești, Topoloveni – Radu Roman. **5)** Roman de G. Ibrăileanu în care eroii vizitează orașul Târgu Neamț – Compozitor român, autorul suitei „Sibiana” (Achim). **6)** Făgăraș, nord! – Erbacee cu tulpina robustă, frunze întregi și flori verzi sau purpurii. **7)** Intrarea în Covasna... – ...și Mărășești! – Localitate în Ciad. **8)** Oraș în județul Covasna pe râul cu același nume, afluent al Oltului – Sat, în toponimia cehă. **9)** Râul ce trece prin orașele Câmpeni, Turda, Câmpia Turzii și Luduș – A-și aroga un drept. **10)** Localitate în Anglia – Oraș în Bihor, în depresiunea Beiușului, cu exploatare de marmură. **11)** Comuna la Sibiu, Sighișoara, Simeria... – Oraș în estul țării, vestit centru cultural și universitar, fostă capitală a Moldovei – Anina!

Dicționar: NAG, RADA, VES, LEE.

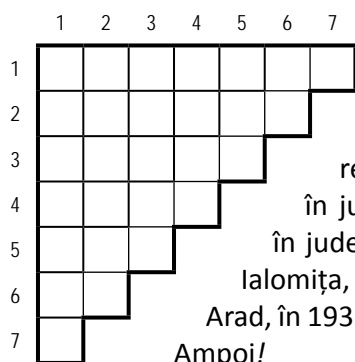
MUNȚI

ORIZONTAL: 1) Masiv muntos în Munții Ciucaș, alcătuit din depozite calcaroase, cu altitudinea maximă de 1316 m – Vârf în Munții Cernei, 1514 m. **2)** Poetul care în „Epigonii” scrie că Mureșan „smulge munților durerea, brazilor destinul” (Mihai) – Animalele legate de transumanță. **3)** Râul ce străbate Țara Oașului izvorând din Munții Gutâiului (70 km) – Masiv muntos în Carpații Meridionali, între defileul Jiului și izvorul Bistriței oltene, alcătuit din șisturi cristaline și calcare mezozoice. **4)** Vârf în Munții Rodnei, 2280 m – Munte, șa și pârau în Munții Căpățâni din județul Vâlcea (var.). **5)** Localitate în Germania – Masiv muntos cristalin în Carpații Meridionali, despărțit de Bucegi prin văile Ialomiței și Brăteului, iar de Făgăraș și Piatra Craiului, prin culoarul Rucăr-Bran. **6)** Vârf în Apuseni! – Mihai Avramescu – A apărea. **7)** Vârf în Munții Retezat, 1793 m – Prefix pentru apă. **8)** Cel mai înalt vârf din Masivul Vâlcan, 1870 m – Luna ianuarie (abr.). **9)** Deasupra – Colț de stâncă – Ulpiu Oprea – Ionel Apostol. **10)** Lac glaciatic în Munții Retezat – Prozator român, autorul volumului „Pe drumuri de munte”, alcătuit din două părți: „Amintiri dintr-o călătorie” și „În munții Neamțului” (Calistrat; 1848-1917). **11)** Oraș pe Valea Prahovei, la poalele Munților Bucegi, situat la 798 m. alt. – Colț de stâncă ascuțit.

VERTICAL: 1) Masiv muntos în vestul Carpaților Meridionali, între depresiunile Hațeg, Petroșani și valea Râului Mare; relief glaciatic cu morene, văi, circuri, custuri, lacuri glaciare (c. 80) și cu vârfurile Peleaga, 2509

Lotru, Olteț, Topolog, 670 km. În antichitate s-a numit Alutus – Râul din Transilvania, 167 km, trece prin Câmpeni, Turda și Câmpia Turzii și se varsă în Mureș, în aval de Luduș. **4)** Tudorel Olteanu – Județul din Transilvania străbătut de Someșu Cald, Someșu Rece, Someșu Mic, Someșu Mare – Râu în Maramureș, izvorăște din Munții Rodnei, de sub vârful Bătrâna și se varsă în Tisa la Sighetu Marmăției. **5)** Localitate în Polonia – Afluent al Dunării ce străpunge Carpații Meridionali printr-un defileu pitoresc de 30 km, primind ca afluenți pe Motru, Gilort, Amaradia – Subsemnatul. **6)** Afluent al râului Bârlad – Atribuție. **7)** Râul ce formează pe 62 km granița dintre România și Ucraina – Râul ce se varsă în Dunăre la sud de Galați; lung de 740 km, dintre care 576 km pe teritoriul României, colectând apele care coboară de pe versanții de est ai Carpaților Orientali și din Podișul Bârladului. **8)** Poetul-marinar, autorul volumului „Dunăre, Dunăre...” (George) – Potrivire de vers – Pe tine. **9)** Insulă în Oceanul Indian – Fluviu în Africa. **10)** Afluent al râului Moldova, 54 km, ce izvorăște din Munții Stânișoarei – Trib tracic. **11)** Eroul „Amintirilor din copilărie”, de Ion Creangă, care se scâldea în râul Ozana – Oraș în județul Arad, pe Crișu Alb. **12)** Complex muntos în vestul țării cu o rețea hidrografică cu densitate ridicată și debit bogat: Crișurile, Arieșul, Ampoi ș.a. – Lac glaciatic în masivul Retezat, în căldarea Bucurei, la 1910 m altitudine.

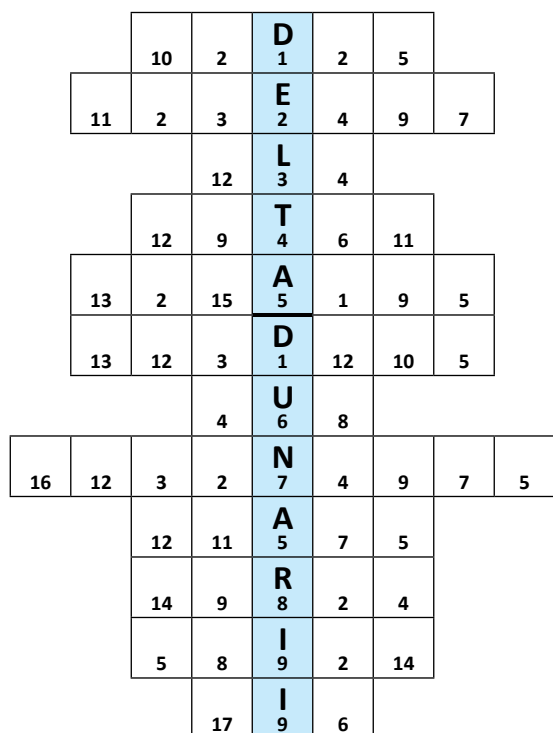
Dicționar: AIP, SCT, ACAS, UMER.

TRIUNGHI GEOGRAFIC

ORIZONTAL și VERTICAL: **1)** Oraș, reședința județului Olt, pe stânga Oltului. **2)** Oraș în județul Arad, pe valea Mureșului. **3)** Localitate în județul Brașov, pe Olt. **4)** Mic subafluent al râului Ialomița, prin râul Sărata. **5)** Regizor român, născut la Arad, în 1933 (Mircea). **6)** Putna, la vărsare! **7)** Izvorul râului Ampoi!

Aritmogrif

Numele a 12 râuri din țara noastră.

Dezlegări rebus:

Orașe: BARLAD – BALS – ALESD – CAREI – LES – EFORIE – AXIALA – AE – I – NATRA – MOSNA – NAG – SAL – US – MD – EST – TECI – ORASTIE – RE – TII – ORAVITA – RAURI – DEJ – N – U – DRAGAȘANI.

Munți: ROSU – ARSANA – EMINESCU – OI – TUR – VALCAN – E – INAU – EZER – ZAUE – LEAOTA – AP – MA – IVI – S – TULISA – ACVI – STRAJA – IAN – PE – AC – UO – IA – ANA – HOGAS – R – SINAIA – STEI.

Râuri: TROTUS – DORNA – IALOMITA – AIP – SCT – EMINESCU – MO – CRIS – ACAS – AVAL – LARGA – E – NARUJA – IL – IN – A – IJI – SMEENI – ME – URIA – DE – IASI – OR – NOUL – ER – ZELETIN – I – RARAU – TELIȚA.

Fantezie montană: FILATOR – ADAMITE – GIRONAT – ALPIRE – RANCHEZ – ACIOALA – STIGMAT.

Triunghi geografic: SLATINA – LIPOVA – APATA – TOTI – IVA – NA – A.

Aritmogrif: VEDEA – ZELETIN – OLT – OITUZ – MEHADIA – MOLDOVA – TUR – COLENTINA – OZANA – SIRET – ARIEȘ – JIU.

Montană: MUNȚII SEMENIC.

FANTEZIE MONTANĂ

ORIZONTAL: **1)** Muncitor textilist. **2)** Membre ale unei secte din primele secole ale creștinismului. **3)** Porțiune a unui scut împărțită în 8, 10, 12 triunghiuri, toate având vârful în centrul scutului, în heraldică. **4)** Atașare. **5)** Nechezat. **6)** Adăpost (reg.). **7)** Cicatrice.

	1	2	3	4	5	6	7
1		8	27	32	28	26	
2		13	2	9	7	6	
3		14	3	33	24	5	
4		18	19	4	12	11	
5		17	16	1	25	10	
6		22	23	15	30	34	
7		35	31	29	20	21	

VERTICAL: **1)** Lanț muntos în Carpații Meridionali, între Olt și Dâmbovița. Culmea principală se întinde pe 70 km. lungime. **2)** Poveste de dragoste – Cete! **3)** Zeul casei, la romani – Sloiuri de gheață ce plutesc primăvara (reg.). **4)** Posed – Oficiul pentru Protecția Consumatorului (abr.) – Sunt la vogă! **5)** A prii (reg.) – Lătratul câinelui. **6)** Oxigen (simbol) – Puternic – Către. **7)** Masiv muntos în vestul Carpaților Meridionali, între depresiunile Hațeg, Petroșani și valea Râului Mare.

De la **1 – 19** (2 cuv.): denumirea munților unde se află masivele de la **1 și 7 vertical**;

De la **20 – 24**: Masiv muntos în nord-vestul Dobrogei;

25 – 28: Sat în județul Bacău;

29 – 32: Sat în județul Dolj, comuna Murgăși;

33 – 35: Râu ce izvorăște din Hașmașu Mare și se varsă în Dunăre, în amonte de Turnu Măgurele.

MONTANĂ

(Biverb reflexiv: 6, 7)

Viața noastră

Tinerete fără bătrânețe

O privire asupra activității sportive desfășurate în cadrul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad

Motto: *Mens sano in corpore sano.*
(dicton latin)

Bătrânețea este o etapă a vieții la care preferăm să nu ne gândim prea des. Iar, atunci când o facem o considerăm drept cel mai aprig dușman. E adevărat că pe măsură ce înaintăm în vârstă, corpul nostru devine mai slab, mintea mai puțin ageră, nu mai suntem la fel de activi, dinamici din punct de vedere social. Dar asta nu înseamnă că între noțiunea de *bătrânețe și moarte/sfârșitul vieții* putem pune semnul egal, așa cum multe persoane, din păcate, consideră.

Pe măsura trecerii anilor, bunicii noștri devin mai înțelepți, mai chibzuiți, mai prudenți, grație experienței de viață și cunoștințelor acumulate, motiv pentru care noi, tânăra generație trebuie să îi respectăm și să încercăm să le valorificăm sfaturile, înțelepciunea.

Așa cum precizam în rândurile de mai sus, bătrânețea nu înseamnă sfârșitul vieții, ea poate fi chiar o etapă frumoasă, dacă este acceptată cu toate neajunsurile și provocările pe care le presupune.

Astfel, pentru a îmbătrâni frumos, specialiștii recomandă adoptarea unui stil de viață sănătos în care să predomine fructele, legumele, mișcarea, socializarea, etc.

Ca de fiecare dată, asociațiile de tip C.A.R.P. sunt alături de pensionari, fiindu-le acestora din urmă un aliat de nădejde în lupta lor zilnică cu greutățile vieții. Știm că procesul de îmbătrânire reprezintă o etapă importantă din viața ființei umane, un moment ce aduce cu sine și o seamă de afecțiuni medicale. În acest sens, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad este alături de persoanele vârstnice, prin intermediul celor 3 cabinete stomatologice, a cabinetului de reflexoterapie, oftalmologie, etc.

Și pentru că vorbeam despre adoptarea de către vârstnici a unui stil de alimentație sănătos, bogat în vitamine, minerale, proteine, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad, vine în sprijinul pensionarilor prin intermediul magazinului de produse naturiste. Aici, aceștia pot găsi alternative homeopate, leacuri pe bază de plante, cu care vor putea înlocui cu succes medicamentele de sinteză regăsite în farmacii.

Și pentru că sănătatea e bunul cel mai de preț al omului, C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad organizează anual competiții cu caracter sportiv, prin care îndeamnă pensionarii la mișcare și la adoptarea unui stil de viață

sănătos. Mișcarea este vitală în viața individului uman, dat fiind faptul că fără aceasta mușchii ni se atrofiază, prezentăm o activitate cerebrală mai scăzută, un tonus redus. Studiile de specialitate au dezvăluit faptul că participarea la activități ce reclamă gândirea, o atitudine pozitivă asupra vieții, o viață socială bogată presărată cu exerciții fizice, posedă o influență considerabilă asupra funcțiilor cognitive ale bătrânilor. De asemenea, prin sport se pot preveni unele boli. De exemplu, activitatea fizică reduce riscul decesului legat de problemele cardiovasculare, de diabetul de tip B, de cancerul de colon sau de sân și de osteoporoză.

Consiliul Director împreună cu președintele Nicolaie Mihai încă din momentul preluării mandatului, în anul 2010, cunoscând efectele pozitive pe care sportul le are în viața persoanelor de vârsta a treia, au decis organizarea unor competiții de șah, tenis de masă, cros ce s-au încetățenit în tradiția C.A.R.P.-ului. Astfel, pe data de *28 noiembrie 2010*, cu ocazia Zilei Naționale a României a fost organizat pentru prima oară **Crosul Pensionarilor**, ce s-a desfășurat pe o distanță de 1.000 de metri, sub coordonarea prof. Lucian Bolgar de la Clubul Școlar Sportiv Bârlad. Au existat trei categorii de vârstă, fiecare dintre acestea fiind premiată cu bani, diplome și tricouri. De asemenea, tot sub auspiciile Zilei Naționale a României, pe *1 decembrie 2010*, au fost organizate **concursul Cupa "1 Decembrie" la tenis de masă**, în incinta Școlii "Manolache Costache Epureanu," sub îndrumarea profesorului Bogdan Jora și un **concurs de șah**.

Organizarea unor astfel de competiții a devenit deja o tradiție. C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad, invită în fiecare an, fie cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, a celor pascale, a Zilelor Casei sau a Zilei Naționale a României, pensionarii, dar și tinerii (pentru aceștia din anul 2013 se organizează competiția "Tineri vârstare" la cros, șah și tenis de masă) la sport și mișcare în aer liber.

De asemenea, amatorii de mișcare au primit cu bucurie inițiativa C.A.R.P. de modernizare a sălii de tenis de masă, ce a fost redeschisă publicului larg pe 1 iulie a.c.

Cele afirmate pe parcursul acestei prezentări, se oglindesc și în rezultatele ultimelor competiții sportive organizate de către Casă cu ocazia aniversării a 116 ani de la înființare și a 60 de ani de la reorganizare:

Rezultatele Crosului
Copii masculin

CATEGORIA	LOC	NUME ȘI PRENUME	ȘCOALA
PREȘCOLARI	I	VEZETEU IUSTIN	Grădinița nr.1 – grupa mijlocie
	II	CONSTANTINESCU IONUȚ	Grădinița nr.3 – grupa 0
CLASELE I-II	I	NĂSTASĂ DRAGOȘ	Școala "Episcop Iacov Antonovici" – clasa a II-a
	II	MIHAI GINEL	Școala "Manolache Costache Epureanu" - clasa a II-a
	III	GHENEA ȘTEFAN	Grup Școlar Tehnic "Petru Rareș" - clasa I
CLASELE III-IV	I	VARTOLOMEI ALIN	Școala "Manolache Costache Epureanu" - clasa a IV-a
	II	RADU ANDREI	Grup Școlar Tehnic "Petru Rareș" - clasa a III-a
	III	PLETOSU CRISTI	Grup Școlar Tehnic "Petru Rareș" - clasa a III-a
CLASELE V-VI	I	CHIRIAC MARIAN GABRIEL	Școala "Stroe Belloescu" - clasa a VI-a
	II	PĂȘĂRICĂ ALIN	Școala "Stroe Belloescu" - clasa a VI-a
	III	CONDURACHE RADU	Școala "Manolache Costache Epureanu" - clasa a VI-a
CLASELE VII-VIII	I	DUMITRIU FLORIN	Școala "Iorgu Radu" - clasa a VIII-a
	II	COSTIN ANDREI	Școala "Principesa Elena Bibescu" - clasa a VIII-a
	III	CORNEA IONEL	Școala "Stroe Belloescu" - clasa a VII-a
CLASELE IX - X	I	BORȘ DANIEL	Colegiul Tehnic "Al. I. Cuza" - clasa a X-a
	II	PANĂ IONUȚ	Liceul Pedagogic "Ion Popescu" - clasa a X-a
	III	POGHIRC GABRIEL	Liceul Pedagogic "Ion Popescu" - clasa a X-a
CLASELE XI - XII	I	PAVEL ALEXANDRU	Liceul Pedagogic "Ion Popescu"
	II	CIUCĂ CĂTĂLIN	Liceul Pedagogic "Ion Popescu"
	III	VÎNAGA CONSTANTIN	Colegiul Tehnic "Al. I. Cuza"

Copii feminin

CATEGORIA	LOC	NUME ȘI PRENUME	ȘCOALA
PREȘCOLARI	I	TILICI SORINA	Școala "Manolache Costache Epureanu"
	II	ȚĂRANU TEONA	Grădinița Liceului Pedagogic "Ion Popescu"
	III	HUNEA ANDREEA	Școala "Stroe Belloescu" - grupa mare
CLASELE I-II	I	HUNEA ANTONIA	Școala "Stroe Belloescu" – clasa a II-a
	II	PANȚÎRU AMALIA	Școala "Episcop Iacov Antonovici"
	III	JORA BIANCA	Școala "Stroe Belloescu" - clasa a II-a
CLASELE III-IV	I	ZANFIR ANDRA	Școala "Episcop Iacov Antonovici" - clasa a IV-a
	II	GENETE BEATRICE	Școala "Episcop Iacov Antonovici" - clasa a IV-a
	III	CUSS ELENA	Școala "Episcop Iacov Antonovici" - clasa a IV-a
CLASELE V-VI	I	BUHUȘI CRISTEA ȘTEFANA	Școala Gimnazială nr.1 Perieni – clasa a V-a
	II	ANDREI ANDREEA	Școala Gimnazială nr.1 Tutova – clasa a VI-a
	III	VAMĂ ALEXANDRA	Școala "Episcop Iacov Antonovici" - clasa a VI-a
CLASELE VII-VIII	I	MILEA DANIELA	Școala Gimnazială nr.1 Pogana – clasa a VII-a
	II	NIȚĂ IONELA	Școala Gimnazială nr.1 Perieni – clasa a VIII-a
	III	CROITORU ROXANA	Școala Gimnazială Șuletea – clasa a VII-a
CLASELE IX - X	I	BLEOJU AURA	Liceul Pedagogic "Ion Popescu" - clasa a IX-a
	II	TOPALĂ ELENA	Liceul Pedagogic "Ion Popescu" - clasa a X-a
	III	DIMA IOANA	Colegiul Tehnic "Al. I. Cuza" - clasa a X-a
CLASELE XI - XII	I	BAHRIM LARISA GEORGIANA	Liceul Tehnologic "Ghenuță Coman" Murgeni

Adulți masculin

CATEGORIA	LOC	NUME ȘI PRENUME
19 – 30 ANI	I	NĂSTASE FLORIN
	II	SECĂREANU ALEC
	III	BAȘTEA IONUȚ GABRIEL
31 – 40 ANI	I	MAFTEI NELU VASILICĂ
	II	BOSTACA CIPRIAN IONUȚ
41 – 50 ANI	I	BUNU DINU
	II	HLIBAN CĂTĂLIN
	III	PLETEA FLORINEL
51 – 60 ANI	I	ANIȚA AUREL
	II	GHECIU MIHAI
	III	PAȚA VIOREL
61 – 70 ANI	I	CUCU ANTON
	II	BORȘ LIVIU
	III	PARTENE IOAN
PESTE 70 ANI	I	CATANĂ FLOREA
	II	CARANICĂ VANGHELIE
	III	CREANGĂ VIOREL

Adulți feminin

Categoria	Loc	Nume și prenume
19 – 30 ANI	I	ROȘCA NICOLETA
	II	CIOCÎRLAN GINA
	III	CRANGĂ DANIELA
31 – 40 ANI	I	BOSCENCO IULIA
	II	TIMOFTE MIOARA
	III	GAVRILĂ MIRELA
41 – 50 ANI	I	FRUNZETE GABRIELA ANA
51 – 60 ANI	I	VASLUIANU TEMIZA
61 – 70 ANI	I	MAFTEI ELENA
	II	GOGA VALENTINA
	III	ANGELESCU EMILIA
PESTE 70 ANI	I	BUDEANU MARIA

PERSOANELE DE BUNĂ CREDINȚĂ CARE CONTRIBUIE LA PROTECȚIA SOCIALĂ A MEMBRILOR ASOCIAȚIEI NOASTRE

Mulțumim tuturor persoanelor juridice și fizice, membrilor asociației, voluntarilor și colaboratorilor, precum și tuturor celor care ne-au sprijinit și ne sprijină în acțiunea noastră de a asigura bunăstare materială și spirituală membrilor noștri. Le purtăm adâncă recunoștință și le dorim ca Dumnezeu și Maica Domnului să le răsplătescă înmiiit.

Dintre cele 11.188 de persoane fizice și juridice care ne-au sprijinit și ne sprijină, enumerăm:

MICROSOFT prin programul Techsoup
S.C. HOFIGAL EXPORT IMPORT S.A.
2% din impozitul pe venit (929 persoane)
S.C. CONFECTII S.A.

I.I. ROMAȘC C. ALEXANDRU

Campania "Ajutați-ne să cumpărăm un ecograf" (10.025 persoane)

S.C. DACIA PLANT S.R.L.

Federatia Nationala a Pensionarilor din Romania

S.C. SOIAPRODUKT S.R.L.

S.C. FARES TRADING S.R.L.

S.C. OTED GRUP S.A.

S.C. LIKOMAR COMPROD S.R.L.

S.C. PONTICA INVESTMENT S.R.L.

S.C. BIONATIV S.R.L.

S.C. F 64 STUDIO S.R.L.

S.C. ANTURIUM PRODUCȚIE COMERȚ S.R.L.

S.C. GREEN POWER DISTRIBUTION S.R.L.

S.C. An&An Consult - Grăjdeni prin Ciobanu Andrei

CMI Doctor DORNIANU RODICA - Bârlad

CMI Doctor ICHIM LAURENȚIA ADRIANA - Bârlad

CMI Doctor IVAN AURA ANDREEA - Bârlad

P.F.A. Doctor COJOCARU LUCIAN - Bârlad

S.C. 3D BIOSERVSAN S.R.L. Bârlad

S.C. AMC VECTOR S.R.L. Bârlad

S.C. CORMORAN S.R.L. Vaslui

S.C. CRISMIH Bârlad

S.C. NEGOCOMIS S.R.L. Bârlad

S.C. NEXTEL INVEST S.R.L. Focșani

S.C. DAMAR GENERAL TRADING S.R.L.

S.C. TEAM PLAYER BUSINESS S.R.L.

S.C. COZELVIMON S.R.L.

S.C. PROVITA NUTRITION S.R.L.

S.C. TIS FARMACEUTIC S.R.L.

S.C. OȚET-PROD SIMILA S.R.L.

S.C. METRO CASH&CARRY S.R.L.

S.C. COSMOTE ROMÂNIA S.R.L.

S.C. ALICE&CRISTI FARM S.R.L.

S.C. OVISIM COMERCIAL S.R.L.

S.C. VERBO INTERNATIONAL S.R.L.

S.C. DEPAL S.R.L.

S.C. SERMETO S.R.L.

S.C. BAMBUS S.R.L.

S.C. DIC AUTO S.R.L.

S.C. QUBITS S.R.L.

S.C. COMPACTUS GRIMS S.R.L.

S.C. TIPARUL S.R.L. Bârlad

S.C. ALGO S.R.L.

S.C. BERLIN S.R.L.

SC ELECTROINST SCÎNTEIE SRL

S.C. VIPP FASHION S.R.L.

S.C. TRITON S.R.L.

S.C. SANO VITA S.R.L.

S.C. ECHO PLUS S.R.L.

S.C. MEDICER BIOS S.R.L.

S.C. APCOST S.R.L.

I.I. CAVALERU N. MARIA

S.C. GAMISOFT

S.C. VEGIS S.R.L.

S.C. GELIMAN S.R.L.

S.C. MARALCOM S.R.L.

S.C. LIBRARUL TAU S.R.L.

S.C. ZOLDVADASZ

INTERNAȚIONAL S.R.L.

Romasc Nelu - Voinesti

Dima Dumitru

Mihai Nicolaie

Dobrin Fanica

Rîpan Adriana

Fitcal Mircea

Hriscu Vlad

Cozma Cristian

Hriscu Cristina

Rădescu Liviu

Mihai Lenuța

Fitcal Silvia

Stoica Dorina

Arama Alexandra

Pruteanu Liliana

Talpa Milica

Talpa Aurica

Ripan Rodica

Micu Eugen

Nechita Ioan

Muntianu Maria

Bostaca Mihaela

Budeanu Gheorghe

Roșca Valentin

Dobrin Ion

Staș Ioan

Goraș Cezar

Marin Maria

Chihaia Gheorghe

Ilie Petru

Rîpan Sorin

Gherasim Luca

Apostol Grigoriță

Iacob Teodor

Mihai Andrei

Chelaru Daniela

Chelaru Victoraș

Potîrniche Daniela

Potîrniche Virgil

Siberescu Tincuta

Comănescu Claudia

Filip Stelian

Munteanu Luminita

Petrea Claudiu

Râncu Liviu

Tanase Veruta

Teodoru Dana

Enache Roxana

Codreanu Tatiana

Gifu Maricel

Pavel Livia

Pislaru Camelia

Gavrilă Mariana

Cernat Romică

Ciobîcă Paraschiva

Burghilea Lucica

Rîpan Rodica

Grigoras Florin

Chituta Frosica

Clisu Cristian

Coman Maricica

Cozma Ingrid

Croitoru Corneliu

Macsim Gabriela

Nenita Andreea

Nenita Sorin

Roibu Veronica

Siberescu Viorel

Tudorascu Paula

Țurcanu Gina

Avarvari George

Boros Dumitru

Totolici Ionut

Capraru Viorel

Creangă Ion

Florea Maria

Năe Traian

Torcescu Ștefan

Bădrăgan Ioan

Iftimie Lenuta

Iftimie Virginia

Iorgu Mihaela

Huștiu Mariana

Bagu Laura

Nenița Andreea

Petrea Virginica

Tufaru Mihaela

Bizim Anica

Neagu Dorel

Prisecaru Victoria

Turcanu Lenuta

Chiriac Mitrita

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Gheorghe GHERGHE
- Petruș ANDREI
- Teodora ZALDEA

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "Elena Cuza"
Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13
Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933
E-mail: revista@carpbarlad.ro
Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
ISSN 2247 – 3580 ; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

“Colinde, Colinde...”

“poezia obiceiurilor
de iarnă”

Petruș Andrei

Gruia Novac

Zbîrcea Isabela

Forcos Palade

Florentina Albu

Tufă Dragoș

Chelaru Diana

Zurba Cătălin

Grupul Hai-Hui

Matei Aneta

Colindătorii din Florești
comuna Al. Vlahuță

Iftene Cioriciu

Ansamblul “Răzeșii”
din Pogonești

Colindătorii din Măscurei
comuna Pogana

Obiceiuri Bucovinene

Corul C.A.R.P. “Elena Cuza”
Crizantema

Spânu Teodora

Afișul spectacolului literar-artistic, coregrafic și muzical dedicat Sărbătorilor de iarnă,
programat la Casa de Cultură „George Tutoveanu” Bârlad, în ziua de sâmbătă, 20 decembrie 2014, orele 14.00